
Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 18/2014 - 49 pàgines
Sessió ordinària del dia 27 de novembre del 2014

El dia 27 de novembre del 2014, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 94/2014, que és el següent:

1- Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 8/2012, del 17 de maig, de modificació de la Llei general de l'allotjament turístic, del 30 de juny de 1998.

2- Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de llei de reactivació del comerç.

3- Examen i votació de la Proposició de llei qualificada de protecció civil als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.

4- Examen i votació del Projecte de llei de modificació d'estatuts de la societat "Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA".

5- Examen i votació de la Proposició de llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal.

6- Examen i votació del Projecte de llei de creació de la societat pública Andorra Telecom, SAU.

7- Examen i votació de la Proposició de llei qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni de 30 de juny de 1995 i de la Llei 14/2004, de 3 de novembre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de matrimoni.

8- Examen i votació del Projecte de llei de serveis de confiança electrònica.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General,

respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Pere Altimir Pintat
M. I. Sr. Daniel Armengol Bosch
M. I. Sr. Gerard Barcia Duedra
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sra. Roser Bastida Areny
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sra. Sílvia Calvó Armengol
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Olga Gelabert Fàbrega
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sra. Celine Mandicó Garcia
M. I. Sra. Meritxell Mateu Pi
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Xavier Montané Atero
M. I. Sr. Pere Obiols Mogio
M. I. Sra. Patrícia Riberaigua Marme
M. I. Sr. David Rios Rius
M. I. Sra. Sílvia Riva González
M. I. Sr. Martí Salvans Abetlla
M. I. Sr. Aleix Varela González
M. I. Sra. Meritxell Verdú Marquilló

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances i Funció Pública; Jordi Alcobé Font, Ministre d'Economia i Territori; Gilbert Saboya Sunyé, Ministre d'Afers Exteriors; Xavier Espot Zamora, Ministre de Justícia i Interior; Roser Suñé Pascuet, Ministra d'Educació i Joventut; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Medi Ambient, Albert Esteve García, Ministre de Cultura.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Carles Enseñat Reig, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.05h)

El Sr. síndic general:

Bona tarda.

Passem al primer punt de l'orde del dia:

1- Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 8/2012, del 17 de maig, de modificació de la Llei general de l'allotjament turístic, del 30 de juny del 1998.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Economia ha estat publicat en el Butlletí número 84/2014 del 28 d'octubre. Intervé per exposar l'informe de la comissió, la Sra. Olga Gelabert Fàbrega, nomenada ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

El passat dia 10 d'octubre, la Comissió Legislativa d'Economia em va nomenar ponent del Projecte de llei de modificació de la Llei 8/2012, del 17 de maig de modificació de la Llei general de l'allotjament turístic, del 30 de juny del 1998, i com a tal exposo avui davant del Consell General l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa d'Economia va examinar en les reunions mantingudes els dies 16, 23 i 24 d'octubre el Projecte de llei de modificació de la Llei 8/2012, del 17 de maig, de modificació de la Llei general de l'allotjament turístic del 30 de juny del 1998 i les tres esmenes que s'hi havien presentat, dos per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i una per part del Grup Parlamentari Mixt. Les tres

esmenes presentades han estat retirades per ser transaccionades i aprovades per unanimitat.

La comissió va acordar també adequar el text a l'Acord del Consell General sobre l'estructura, el contingut i la forma de les lleis del 18 d'abril del 2002.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual se sotmet avui en consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem al torn d'intervencions dels grups.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Andorra és un país turístic amb una oferta d'allotjaments turístics important. El 2013, segons les dades del servei d'estadística, disposem a Andorra de 34.062 llits repartits entre les diferents categories d'establiments que existeixen.

A l'any 1998 ja es va elaborar una llei general per regular el sector amb la finalitat específica de fixar la modalitat i la categoria dels allotjaments turístics, els nivells de qualitat com alhora adaptar els allotjaments turístics als estàndards internacionals.

En la modificació que es va fer al 2012 es van incorporar uns nous tipus d'allotjaments, com són els allotjaments rurals, albergs, cases de colònies, i els refugis de muntanya, però també es va incloure un pla de recull de dades a través del Registre d'Ocupació dels Allotjaments Turístics, el ROAT.

El ROAT perseguia per una banda fer un seguiment de la identitat de tots els usuaris dels diferents tipus d'allotjaments turístics, i per un altra, fer un recull de dades estadístiques fiable per poder planificar estratègies en l'àmbit turístic.

Fins ara els usuaris dels allotjaments turístics havien d'acreditar la seva identitat en el moment d'efectuar l'entrada a l'establiment mitjançant l'exhibició i còpia del document d'identitat de tots els ocupants, que s'havia de transmetre al servei de policia via telemàtica.

Entenem que aquesta mesura, tot i que de protecció i seguretat, a alguns establiments els podia ocasionar dificultats i esdevenia en alguns casos de difícil compliment.

Som sensibles a les demandes dels col·lectius, però també entenem, i ho hem plantejat via esmenes, que afliurar en temes de seguretat i protecció era un risc.

El treball en comissió ha donat uns resultats per nosaltres satisfactoris. Hem trobat un terme òptim sense posar en perill la seguretat i la protecció i incloent les demandes del col·lectiu, sobretot tenint en compte les dificultats en la conservació de la documentació a la qual es trobaven obligats per la modificació del 2012.

I per tot l'exposat, el nostre grup parlamentari votarà a favor del Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, té la paraula el conseller Sr David Rios Rius.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Avui se sotmet a votació un projecte de llei que pretén reduir la càrrega de dades que han d'introduir els hotelers quan vénen els seus clients. Entenem que aquesta és una proposta que és pertinent, som conscients que el sector, -avui parlàvem del sector del turisme, també parlarem posteriorment del sector del comerç-, som conscients que accions puntuals com aquesta ajuda i dona salut als sectors. Nosaltres volem remarcar així com la primera vegada que ens va arribar el text, que el va presentar el Govern, el vam trobar excessivament reglamentista. En comissió vam presentar una esmena i vam creure, i hem cregut i creiem que l'esmena resultant, transaccionada amb els tres grups és de la nostra satisfacció, però no només per nosaltres sinó pels propis responsables dels allotjaments turístics que han d'introduir dades quan excedeixen als seus clients.

Entenem que la resposta o el text que sotmetem avui a votació té un exacte equilibri entre la seguretat nacional i les dades estadístiques que es necessiten per elaborar projectes d'àmbit turístic. També creiem que és oportuna la diferenciació entre allotjaments normals, allotjaments hotelers i d'altres o allotjaments de refugis de muntanya en els quals evidentment l'electricitat és un bé escàs. Per tant, per totes aquestes qüestions i perquè estem al costat del sector del turisme i perquè creiem que aquesta és una bona mesura pel sector del turisme doncs, hi votarem a favor.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, té la paraula la consellera Olga Gelabert.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

Avui analitzem el Projecte de llei de modificació de la Llei 8/2012, de modificació de la Llei general de l'allotjament turístic.

La modificació del 2012, a més d'incorporar els allotjaments rurals com a nou tipus d'allotjament turístic, va servir per crear el Registre d'Ocupació d'Allotjaments Turístics, el ROAT. Un registre que ha de permetre conèixer l'evolució del sector turístic i elaborar plans d'acció que s'hi adequin, i també disposar de dades rellevants per a la seguretat nacional.

La llei que vam aprovar el 2012 preveia que els establiments disposessin d'un any per adequar els sistemes de tractament de dades al nou model. A la pràctica, els allotjaments turístics s'han trobat que, per tal d'obtenir totes les dades requerides, el procés de registre de clients s'ha tornat excessivament lent i feixuc.

El Projecte de llei que avui examinem preveu una reducció significativa del nombre de dades que es requereixen, sense posar en risc l'objectiu principal del Registre, és a dir, la seguretat nacional.

A més, per flexibilitzar en el futur la gestió de les dades personals que recullen els establiments, s'ha optat perquè els requisits per aquesta gestió s'estableixin reglamentàriament, una opció vàlida, -i això és important de subratllar-ho-, per l'Agència de Protecció de Dades.

D'altra banda, tenint en compte que una part dels refugis de muntanya no disposen de les eines informàtiques ni d'un accés a internet que permeti complir amb les exigències del registre, s'ha decidit que aquests establiments puguin funcionar amb un llibre de registre en paper o electrònic i enviar les dades amb una freqüència menor, una freqüència que també s'haurà d'establir via reglament.

Finalment tenint en compte que el sector turístic, pilar de l'economia andorrana, viu un moment prou complicat, s'ha decidit rebaixar l'import de les sancions previstes a la Llei general de l'allotjament turístic de l'any 1998. Així, l'import màxim de les sancions greus es rebaixa de: 4.500 euros a 3.000 euros, i l'import mínim de les sancions molt greus es rebaixa igualment: de 4.500 a 3.001 euros.

És per tot l'exposat perquè estem convençuts que aquest canvi facilitarà el dia a dia dels establiments turístics sense comprometre en cap cas la seguretat nacional que el Grup Parlamentari Demòcrata votarà a favor d'aquest Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre Sr. Francesc Camp.

El Sr. Francesc Camp:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a l'aprovació del Consell General el Projecte de llei de modificació de la Llei 8/2012, del 17 de maig, de modificació de la Llei general de l'allotjament turístic, del 30 de juny de 1998.

És la segona modificació de la Llei del 1998. La primera, com ja s'ha recordat, es va aprovar el 17 de maig del 2012, per crear el registre d'ocupació d'allotjaments turístics el ROAT i per incloure i regular l'allotjament rural.

Els consellers dels diferents grups han expressat extensament les motivacions que han portat aquesta nova modificació de la Llei com les aportacions que s'han incorporat, mitjançant les esmenes transaccionades en comissió parlamentària, per tant, no m'hi tornaré a referir.

Però sí que m'agradaria recordar per què, des dels ministeris de Turisme i d'Interior, vàrem voler impulsar la creació del ROAT, essencialment per disposar d'una eina de treball necessària d'una banda, pel seguiment i control si escau, des del Ministeri d'Interior de les persones que pernocten en allotjaments turístics d'Andorra, uns turistes i clients val a dir, que cada cop provenen d'òrgens més diversos i que, en conseqüència, és essencial per la seguretat del nostre país tenir-los cada cop més identificats.

I d'altra banda, el ROAT ha de permetre al Departament d'Estadística i al Ministeri de Turisme, i fins i tot al sector turístic en general, disposar d'una vegada per totes d'informació fiable i en continu del nivell d'ocupació dels allotjaments turístics del país i del perfil d'aquests turistes.

Dit això, vàrem aprovar la creació del ROAT fa més de dos anys i tot i que posteriorment va caldre elaborar el reglament que regulava les especificitats i va caldre desenvolupar el programa informàtic que l'havia de gestionar, tot i que vàrem donar als allotjaments uns anys per adaptar-s'hi, cal dir la

veritat, la posada en funcionament del ROAT està sent molt més lenta del que havíem estimat. Sí que és cert que venien d'un sistema de registre dels clients de l'any 1965, -el llibre de registre regulat a través d'un decret dels veguers-, una forma d'enregistrar els clients manual que els responsables dels allotjaments van utilitzar durant quaranta-vuit anys i que, cal dir-ho, amb el pas dels anys es va anar tornant menys fiable.

Calia fer aquest canvi, era imprescindible fer-lo, però quan es fa, com més tard es fa, sens dubte constatem que requereix d'un temps d'adaptació més llarg.

El que demostra aquest període inicial de funcionament és que la primera versió del ROAT era massa ambiciosa pel que fa al nombre de camps, és a dir, de característiques de cada client que calia enregistrar. Ha estat, al meu entendre, el principal fre a una implantació ràpida.

En les diverses reunions mantingudes amb els empresaris d'allotjaments turístics durant el termini d'un any que se'ls va atorgar perquè s'adaptessin al registre d'ocupació d'allotjament turístic, hem constatat la dificultat a la pràctica d'obtenir totes les dades obligatòries demanades a cada client; una dificultat que es traduïa en un allargament massa important del procediment de registre de cada client.

Amb l'aprovació avui, de la Llei, i els canvis que farem posteriorment al reglament passarem dels disset camps obligatoris als nou camps a enregistrar per cada client major de setze anys, i de disset a sis camps pels menors de setze anys, una reducció que estic convençut que contribuirà a la implantació definitiva del ROAT.

Vull agrair el vot a favor de la Llei de tots els grups parlamentaris. Un vot que interpreto com un gest de confiança perquè duem a bon port la transició entre els dos sistemes de registre, després de les dificultats trobades fins ara.

Els puc garantir que tots els departaments implicats en el projecte: Policia, Estadística, Informàtica i Turisme treballaran com han fet fins ara amb la màxima implicació per aconseguir un funcionament òptim del ROAT. Ara bé, també vull insistir en la necessària implicació de tots els establiments d'allotjaments turístics, i insisteixo: "de tots" per aconseguir que el ROAT funcioni de forma òptima. No s'hi valdrà activar-lo però després que no s'entri les dades dels clients; no s'hi valdrà entrar les dades parcialment i faig menció d'aquestes pràctiques perquè ens n'hem trobat poc, però ens les hem trobat des del llançament del ROAT.

Confio plenament que amb l'aprovació de la Llei d'avui i el posterior reglament aquestes pràctiques aniran desapareixent progressivament.

Que quedi clar, si cadascú assumeix les seves responsabilitats tant des de l'Administració com des del sector, el ROAT es convertirà en una eina habitual i útil de treball per a tots i, en definitiva, el sector turístic sortirà guanyant... No en tinc cap dubte.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

No sé si algú vol obrir un segon torn d'intervencions...

Si no fos el cas, acabades les intervencions i si no hi ha objeccions tampoc, proposo l'aprovació del Projecte de Llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de Llei.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

2- Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de Llei de reactivació del comerç.

La Proposició de Llei fou publicada en el Butlletí número 75/2014, del 8 d'octubre. El criteri del Govern ha estat publicat en el Butlletí número 85/2014, del 31 d'octubre.

Intervé pel Govern, per llegir el criteri, el Sr. Jordi Alcobé, ministre d'Economia.

El Sr. Jordi Alcobé:

Gràcies Sr. síndic.

El Govern ha examinat la Proposició de Llei de reactivació del comerç presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata i ha valorat el contingut d'aquesta Proposició de Llei en relació amb els principis i la motivació que la inspiren, i per l'efecte que aquesta regulació pot tenir sobre l'economia andorrana, en particular el sector del comerç.

En primer lloc, el Govern comparteix amb els impulsors de la Proposició de Llei la breu descripció en l'exposició de motius sobre l'evolució històrica del sector comercial i turístic, i el pla essencial que aquest sector aporta a l'economia andorrana que es quantifica aproximada en un 50% del Producte Interior Brut.

En canvi, el Govern no comparteix la motivació que fonamenta la Proposició de Llei i que considera, tal com apareix en l'exposició de motius i que cito: "Els canvis legislatius que s'estan implantant han tingut una afectació molt negativa a l'activitat econòmica

comercial del nostre país". Diria que és ben el contrari, molts dels canvis legislatius introduïts han tingut un clar efecte per potenciar un augment de l'activitat i de la competitivitat de les empreses.

Així, són especialment importants les mesures introduïdes per augmentar l'activitat de les empreses com per exemple la flexibilització dels horaris comercials per incrementar el nombre de visitants, com per exemple, amb l'augment de la promoció exterior i la realització de nous esdeveniments, o per fer possible la simplificació de certs procediments, tals com el procediment simplificat d'obertura de nous comerços i de creació d'activitats, de societats, perdó! així com el canvi de titular.

Aquestes mesures han tingut un efecte positiu pel teixit empresarial i, en particular per les petites empreses i els comerços, i això es reflecteix en els principals indicadors que mostren un canvi de tendència i una certa recuperació de l'activitat, en particular amb l'augment de les importacions amb valor des de finals de l'any 2013, amb l'increment en la creació de nous negocis per segon any consecutiu, o amb la recuperació per primera vegada en set anys en nombre d'assalariats respecte al mateix període de l'any anterior.

Però també és cert que alguns sectors encara es ressenten de la feblesa de la demanda i d'una manca d'activitat, sobretot en negocis amb una elevada estacionalitat.

Així, la Proposició de Llei pretén introduir una sèrie de mesures, en concret quatre, amb l'objectiu de reactivar el sector del comerç tal com ens esperem de l'intitulat del text i que tracten sobre la regulació de les comissions per als pagaments amb targeta bancària, l'establiment d'un procés simplificat per les petites expedicions comercials, la reducció del termini de preavis i de la corresponent indemnització en els contractes d'arrendament de locals comercials i la creació de taules de turisme i de comerç.

El Govern valora la pretesa bondat i interès de cadascuna d'aquestes mesures per separat, algunes de les quals no requereixen la regulació per Llei però en cap cas pot compartir que la globalitat, o qualsevulla d'elles tingui un efecte sobre la reactivació del principal sector de l'economia del país.

La reactivació del sector del comerç en l'actualitat passa necessàriament per un increment d'activitat o de demanda que requereix per un costat augmentar el nombre de consumidors i clients, en particular en èpoques de temporada baixa, potenciant l'atractiu i l'oferta turística i d'oci del Principat d'Andorra. I per un altre costat, possibilitar la creació de nous sectors que diversifiquin l'economia andorrana amb sinèrgies positives sobre els sectors tradicionals existents. Així

cap de les mesures proposades en la Proposició de Llei tenen una incidència per afavorir l'augment de l'activitat comercial ni la reactivació del comerç. Al contrari, algunes d'elles topen amb regulacions i normatives ja existents o modificacions legislatives recents, fet que podria arribar a confondre i inclús perjudicar el comerciant o el consumidor en detriment de la seguretat jurídica i amb el risc de fer encara més complexa l'aplicació de la normativa.

Per exemple, en la recent aprovada Llei de competència efectiva i de protecció del consumidor les sengles modificacions en relació a la regulació del període de preavis o d'indemnització i reducció de contractes d'arrendaments de locals comercials, o els procediments simplificats existents en trameses comercials tant d'importació com d'exportació de mercaderies es resolen en gran part les necessitats plantejades en la Proposició de Llei.

Pel que fa a l'establiment d'un límit del 0,3% del valor de les operacions amb targeta de crèdit i del 0,2% per les targetes de dèbit en concepte de comissions bancàries, aquesta mesura reprèn els límits proposats en la proposició directiva relativa als serveis de pagament del mercat interior. En la proposició del Reglament del Parlament Europeu i del consell relatiu a les comissions d'intercanvi per les operacions de pagament amb targeta de crèdit. Cal tenir en compte que aquests textos europeus en tramitació han fet objecte d'esmenes i requereixen ser adoptats seguint el procediment de codecisió pel Parlament Europeu i pel Consell de la Unió Europea amb una previsible aprovació durant el segon semestre de l'any 2015 i alhora la mateixa directiva preveu un calendari diferent segons es tracti d'operacions transfrontereres, és a dir quan el titular d'una tarja de crèdit efectua un pagament en un altre Estat que el d'origen de l'emissor de la targeta, en què serà d'aplicació al cap de dos mesos d'entrada en vigor de la norma, i quan es tracti d'operacions amb targetes nacionals, l'aplicació serà al cap de dos anys. Aquest tractament diferenciat entre targetes bancàries nacionals o estrangeres no es contempla en la Proposició de Llei que obvia les particularitats i l'estructura de costos en la gestió de les targetes bancàries estrangeres per part de les entitats bancàries andorranes.

En tot cas, la no consideració d'aquesta realitat, fa que l'establiment d'un plafo general per les comissions bancàries en targetes de crèdit pugui contravenir les disposicions de la Llei de competència efectiva i de protecció del consumidor i portar un perjudici als comerciants i usuaris de les targetes bancàries.

En definitiva, es tracta d'unes mesures que no compleixen amb l'objectiu establert en la Proposició

de Llei i que no permeten compatibilitzar altres lleis i reglaments recentment aprovats els quals ja regulen o donen resposta a les propostes efectuades.

La responsabilitat del Govern passa per donar resposta a les necessitats i expectatives dels ciutadans, empresaris, comerciants i consumidors. I, lamentablement, cap de les mesures incloses en la Proposició de Llei de reactivació del comerç permetran donar compliment al seu títol ni a la seva motivació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Intervé per presentar la Proposició de Llei, en representació del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, el Sr. David Rios Rius.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Bé com sabran, aquests dies hem estat els consellers generals, acompanyats del Pere López i altres consellers comunals, passejant pels carrers d'Andorra, entrant a comerços, visitant persones que estan treballant pel comerç, i voldria començar la meva intervenció donant les gràcies a aquestes persones que cada matí aixequen les persianes, que treballen per l'economia productiva, que creen llocs de treball i que estan fent un gran esforç en aquesta crisi que estem patint.

Voldria informar o voldria comentar-vos que tots els comerços que hem visitat, tots, del primer a l'últim, estan a favor d'aquestes propostes, tots. No hi ha hagut cap comerç que ens hagi contradit en algunes d'aquestes qüestions perquè els comerciants a Andorra, avui en dia, se senten ofegats i deseparats.

Tinc l'honor de presentar una Proposició de Llei que ve a ajudar a aquestes persones, a aquests treballadors, a aquests empresaris. És una Proposició de Llei ben simple, només té quatre articles. Creiem que és una Proposició de Llei que amb quatre articles pot tenir un impacte important en el que seria el sector del comerç, i m'explico.

Començaré al revés, començaré pel darrer article i aniré fins al primer. Començaré parlant de les taules de treball. La nostra Proposició de Llei encomana al Govern que torni a organitzar taules de treball. Això no vol dir que organitzi taules de treball com les organitzàvem nosaltres quan vam governar al 2009 sinó que el que pretenem és que organitzi un sistema en el qual la veu del comerç arribi a les orelles del

Govern, que es proposin solucions, que es proposin els problemes que tenen els empresaris, els treballadors i que conjuntament entre tots puguem assolir ajudes o accions que puguin millorar les condicions actuals.

Nosaltres, voldria només fer una petita menció, a la taula de turisme i comerç que vam convocar, la primera de les taules que vam convocar hi havia 34 persones. Us ben asseguro que aquella tarda aquella taula va ser enriquidora fins al punt de què a partir d'aquella reunió es van començar a prendre mesures de lluita contra l'intrusisme. Per tant, son taules útils, el diàleg a llum oberta del dia és útil, aixecament d'actes. Aquest tipus d'accions funcionen. De fet, vostès ho estan practicant amb els clústers, amb els diferents clústers de la iniciativa "actua", per tant és la mateixa filosofia i entenc que no hi poden estar en contra.

L'altra iniciativa són els lloguers dels locals comercials. Vostès l'any passat a la Llei del pressupost van derogar un article de les lleis de reactivació econòmica del 2009 que permetia que, amb un preavís d'un mes, els propietaris, -perdó-, els llogaters d'un local comercial es poguessin desplaçar cap a un altre. Nosaltres creiem que aquesta és una mesura que no s'hauria d'haver derogat mai. Creiem que és una bona mesura per controlar els preus de lloguers. Creiem que és una bona mesura pels comerciants que volen iniciar el seu negoci perquè no és el mateix preveure que en cas de fallida només hagi de pagar un mes que pagar-ne molts més. I per tant, entenem que aquesta és una iniciativa essencial que hem de tornar a recuperar. Hem proposat dos mesos per intentar aconseguir un equilibri, perquè entenem que un mes potser també pel llogater o pel propietari li crea una indefensió i per tant, proposem 2 mesos que creiem que és una proposta equilibrada.

La tercera de les mesures són les expedicions, van relacionades amb les expedicions, les petites expedicions duaneres de menys de 1.000 euros. Som conscients, som conscients de què actualment ja hi ha un sistema simplificat per les expedicions de 1.000 euros. Som conscients. Però els hi ben asseguro també, i no els enganyo, que en tots els comerços que hem entrat no eren coneixedors d'aquesta opció. Per tant, aquesta mesura vindria donada primera: la primera de les qüestions és: informin si us plau a tots els comerciants de què existeixen sistemes simplificats per passar petites expedicions per la duana, informin bé. I després, millorin perquè l'actual sistema, com tots els sistemes i com per exemple l'obertura dels comerços que es va reduir fins a un dia, es pot simplificar i aquest és el cas.

I finalment, la quarta de les propostes són les targetes bancàries, en el que afecta a les targetes bancàries sobretot a les comissions. Avui en dia hi ha comerços que paguen més comissions per l'ús de targetes bancàries dels seus clients que d'impost de societats i això no és normal. Avui en dia hi ha comerços que veuen reduït el seu marge comercial per haver d'afrontar unes comissions bancàries exagerades i això no és normal.

Nosaltres creiem que aquesta és la mesura que més ben acollida ha estat perquè realment té un impacte directe sobre les caixes dels comerciants. Quan vam haver d'afrontar quins topalls percentuals proposàvem, nosaltres vam creure oportú fixar-nos en les directives europees. Com s'està treballant a Europa? Com estan treballant els països europeus? Doncs bé, a Europa s'està treballant amb un percentatge del 0,3% amb les targetes de crèdit, un 0,2% de les targetes de dèbit i nosaltres afegim que recuperi, durant dos anys com a mínim, el 0% a les targetes nacionals.

Aquest és un punt de partida, és una referència. Nosaltres entenem que si Espanya des del mes de juny ho va aprovar el Govern. Després parlaré del cas francès perquè és molt interessant, però ja donaré peu... segurament tindrà peu al fer la rèplica. Doncs, si els diferents països tenen un any per adaptar-se a aquesta normativa, doncs, entenem que Andorra seria un bon referent que nosaltres també tinguéssim en compte aquests percentatges de comissions, que de totes maneres també acumula uns beneficis o uns ingressos pel que seria el sector financer.

Bé, doncs, com veuen he acabat ràpidament, són quatre mesures molt concretes que creiem que són molt efectives, i per això els demanem que considerin la nostra proposta, que acceptin aquest text a tràmit parlamentari. Però no ho facin pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, facin-ho per la gent del comerç, pels treballadors del comerç, pels empresaris que treballen al comerç.

Estem disposats a dialogar referent a algunes d'aquestes propostes, estem disposat a dialogar amb els termes de preavís, estem disposats a dialogar amb les targetes bancàries, però permeti'ns que puguem discutir això en comissió.

Nosaltres hem mostrat diàleg, hem mostrat diàleg moltes vegades en aquesta Cambra. Avui a l'exemple de les unions civils, hem demostrat diàleg. Facin-ho vostès també. Jo els demanaria que re capacitessin, que pensin bé el seu sentit de vot i puguem discutir aquestes mesures en comissió.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el conseller Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies.

Bé, l'exposició de motius d'aquesta Proposició de llei recull diverses preocupacions, especialment una, que el nostre grup parlamentari comparteix, i estic fent referència a la part final de la intervenció de defensa de la proposició, que és el cost afegit que tenen pels comerciants els pagaments rebuts mitjançant targes de crèdit. Un cost que pel petit comerç, -hi estem d'acord-, i la restauració també, que no se'n parla sovint, representa un menyscapse evident en el marge ja prou estret amb el que han de treballar.

De fet aquesta Proposició, -recordem-ho-, recull i reproduceix una anterior iniciativa ja rebutjada, en aquesta mateixa legislatura, pel Govern i el seu grup parlamentari, en relació a les comissions de les targes de crèdit.

Nosaltres pensem malgrat això, que tornar-la a plantejar ara, a les acaballes de la legislatura, té una evident connotació electoralista que hauria valgut més evitar.

D'altra banda el criteri del Govern, que vam llegir al Butlletí del Consell General del 31 d'octubre i ara hem pogut escoltar, és clarament negatiu.

La Proposició no podia, doncs, és evident que no pot prosperar.

Val a dir que el criteri del Govern té també una gens dissimulada connotació electoralista.

Semblaria, si ens el creguéssim, que els efectes de l'acció d'aquest Govern aquesta legislatura han estat tan benèfics que el teixit empresarial s'hauria redreçat, s'obririen constantment nous comerços i augmenta extraordinàriament el nombre d'assalariats.

Semblaria, però dissortadament, -repeteixo: dissortadament-, no és pas ben bé així.

Pel contrari, centrant-nos en la qüestió de les targes, hem de coincidir amb el Govern en la consideració que fa referència a la necessitat que una futura regulació andorrana en aquest àmbit pugui recollir les propostes que figuren a la Proposició de Directiva comunitària relativa als serveis de pagament del Mercat Interior i també en la Proposició de Reglament del Parlament Europeu i del Consell Europeu relatiu a les comissions d'intercanvi per les operacions de pagament amb tarja de crèdit.

Recordem també que en el marc del desenvolupament de l'Acord monetari amb la Unió Europea, Andorra ja haurà d'anar aplicant a partir del 2016 el cabal comunitari en l'àmbit de la normativa bancària i financera.

D'igual manera, la necessària negociació d'un acord d'associació amb la Unió Europea, que hauria d'iniciar-se en el primer semestre de l'any vinent, aconsella analitzar l'aplicació en el mercat interior europeu, en el qual, ens volem, -penso jo-, integrar, de les directives esmentades anteriorment.

Finalment, els promotors de la iniciativa entendran que proposar terminis de dos mesos, -dos mesos-, des de l'eventual entrada en vigor d'aquesta Llei per a crear les "Taules de Turisme i de Comerç" o per a establir reglamentàriament un procediment, -que no procés: procediment-, d'importació simplificat per a petites expedicions comercials ens portaria indefugiblement al bell mig de la ja molt propera, -sembla ser-, campanya electoral i no ens sembla gens adequat promoure interferències en el procés electoral amb aquestes iniciatives tan tardanes.

En conseqüència no podem donar suport a la presa en consideració d'aquesta Proposició de llei.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata, té la paraula la consellera Sílvia Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Gràcies Sr. síndic.

Avui aquesta Cambra decideix si pren en consideració la Proposició de llei de reactivació del comerç, presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

En primer lloc, permetin que manifesti la sorpresa del nostre grup, i concretament de les conselleres que formem part de la Comissió d'Economia, quan, després de sentir-nos dir públicament, en aquesta mateixa Cambra, que estem treballant de manera precipitada per tal d'enllestir les nombroses lleis que tenim en tràmit parlamentari, ens trobem amb una nova iniciativa damunt la taula.

Estic convençuda, Sr. Rios, que vostè és plenament conscient que, si veritablement es volia aprovar aquesta Proposició de llei abans de Nadal, com va proposar el vostre candidat a les properes eleccions, i si es volia fer amb rigor i sense precipitació, s'hauria d'haver buscat un consens previ amb els altres dos grups parlamentaris.

Però el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, a l'hora de presentar aquest text, no ha tingut en compte en cap moment la realitat parlamentària, ni molt menys el volum de lleis que estem treballant. Al cap i a la fi, l'abanderat de la Proposició de llei, qui surt en rodes de premsa i altres presentacions públiques, qui anuncia calendaris impossibles de complir, no és el president del grup parlamentari, sinó el candidat del Partit Socialdemòcrata a les properes eleccions.

Això, sumat al contingut de la proposta, al qual em referiré tot seguit, ens fa pensar que el que analitzem avui no és una proposició de llei, sinó un instrument de màrqueting electoral. Un instrument que us ha permès iniciar el porta a porta abans de la campanya electoral oficial.

Anem al contingut de la proposta. Un contingut que, per ser una llei amb un títol tan ambiciós ("Proposició de llei de reactivació del comerç"), es limita a quatre articles i dues disposicions.

Un d'aquests articles pretén crear les taules de Turisme i de Comerç. Sembla que, per al Partit Socialdemòcrata, l'única manera de treballar prop dels col·lectius i agents dels diferents àmbits és mitjançant la creació de taules, i han anat insistint en promoure aquest sistema al llarg de la legislatura. Aquest és un model de participació importat de països on les dimensions dificulten la proximitat dels actors amb les nostres institucions.

Des del nostre grup, pensem que la comunicació és tant o més fluïda i eficaç fora d'aquestes taules, que no deixen de tenir un cert grau de rigidesa. El Govern i el nostre grup parlamentari no hem deixat de treballar conjuntament amb el sector durant aquesta legislatura, i sense necessitat de taules de treball. El que cal, Sr. Rios, en un període complicat com l'actual són accions concretes i és el que hem fet durant aquests anys.

La Proposició de llei preveu el que s'anomena simplificació de tràmits duaners. Un procediment simplificat que de fet ja existeix. Repeteixo, ja existeix, i ho ha reconegut vostè mateix. La Llei 5/2004 del Codi de Duana ja preveu la possibilitat que les declaracions a la Duana es puguin fer mitjançant un procediment simplificat. En el cas que interessa la Proposició de llei, les importacions per un import inferior a 1.000 €, ja existeix un reglament des del 2006 que permet que el propi importador faci el procediment declaratiu, sense l'obligació de passar per un transitari. Potser no ho coneixen els comerciants i potser sí que s'hauria de comunicar molt més, però aquest article és totalment innecessari.

Pel que fa a la reducció del termini de preavis voldria fer una mica d'històric vist que aquests terminis

s'han anat modificant diverses vegades. L'any 2008, es van reduir per primera vegada en el marc de la Llei de mesures de reactivació econòmica essent una mesura conjuntural i puntual justificada per la mala situació econòmica del moment. Aquesta mesura es va reconduir l'any 2009 amb la Llei de mesures de promoció de l'activitat econòmica i social, i de racionalització i d'optimització dels recursos de l'Administració, però es va reconduir únicament pels locals comercials i eliminant la reducció dels terminis de preavis pels habitatges. Una esmena a la Llei del pressupost del 2014 va voler corregir aquesta distorsió entre locals comercials i habitatges, retornant al previst a la Llei d'arrendaments de finques urbanes. Set anys més tard, després de les successives modificacions que s'hi han anat introduint, ens hauríem de plantejar si una reflexió general sobre els terminis de preavis és necessària. En tot cas això implica just el contrari del que vostès proposen, plantejant una modificació puntual introduïda per una altra llei que la d'arrendaments de finques urbanes. Ara bé, jo entendria que no es pot desvincular la reflexió relativa als preavis dels locals comercials dels locals d'habitatge com s'està fent en aquesta proposició de llei, i no es pot encarar aquesta reflexió sense buscar un equilibri entre propietaris i llogaters.

Finalment, pel que fa a les comissions bancàries, veiem que l'objectiu del PS és situar les comissions als nivells d'Europa. Uns nivells baixos perquè Europa ha pogut negociar amb les operadores de pagament electrònic unes condicions que malauradament no s'apliquen aquí. El que pretén el PS, doncs, començar la casa per la teulada.

L'altra cosa que planteja és que, passats els dos anys de període transitori, les comissions es facin extensives al pagament de qualsevol import, també als imports de 0 a 30 euros, actualment exempts de comissió. En el seu dia, la decisió dels bancs de no aplicar comissions als imports inferiors a 30 euros va ser benvinguda pel petit comerç. Perquè ens hem acostumat a fer petites compres sense preocupar-nos si portem o no diners en efectiu. El pa, el cafè amb llet, la fruita, la carn... Poques compres habituals, si no són la del supermercat o la del gran centre comercial, superen els 30 euros. Aquests petits pagaments poden significar fins un 70% del global.

En aquest sentit, des del Grup Parlamentari Demòcrata, creiem que és bo per al petit comerç, per al comerç de barri, mantenir aquesta franja dels 30 euros i si vostès haguessin treballat la llei en rigor, si vostès haguessin escoltat el petit comerç haguessin fet una proposta mantenint aquest llinar. La proposta plantejada per vostès afavoreix especialment els grans centres comercials.

Amb aquests quatre articles volen abastar àmbits molt diversos, amb propostes que no han estat treballades amb la profunditat i el rigor que serien necessaris en un text d'aquest tipus.

El Govern i el nostre grup parlamentari hem treballat des del primer dia de la legislatura per reactivar el comerç. Recordaran que el mes d'agost del 2011 vam aprovar, la modificació de la llei d'horaris comercials. Una modificació que ha permès organitzar esdeveniments de dinamització del comerç, amb resultats notables. Hem invertit de forma decidida en turisme i comerç, doblant els recursos destinats al sector i proposant eines per comunicar i comercialitzar les seves ofertes. La campanya per fomentar el consum intern per Nadal que Govern va aprovar ahir n'és un clar exemple. Hem treballat des del primer dia pels nostres comerços i empresaris, modificant les cotitzacions dels autònoms per fer-les més justes, i preveient reduccions fiscals per a noves inversions i per a la creació de nous llocs de treball. Hem mirat de simplificar les obligacions comptables dels empresaris, augmentant els llinars per acollir-se al règim simplificat, aprovant la modificació de la llei de comptabilitat. Per primera vegada, crear una societat no requereix d'una autorització administrativa, i això agilitza de forma important els tràmits. Hem aprovat la Llei de la competència efectiva i de protecció del consumidor, una llei que ofereix una nova protecció per als petits empresaris i comerciants i per a tots els consumidors i usuaris. Hem flexibilitzat, presentant 60 esmenes, la Proposició de llei del comerç que vàreu presentar, treballant-la amb el sector implicat (cosa que estic convençuda que vostès no van fer abans de presentar-la) per assegurar-nos que establim una legislació que fixés unes regles de joc per a tothom, però també que deixés el marge suficient als empresaris per gestionar el seu negoci.

Sr. Rios, vostè ha començat explicant que havien anat a veure els comerciants i que havien rebut molt bé les seves propostes. Jo m'he mirat el díptic que vostès han anat distribuint, jo crec que vostès sincerament que vostès han faltat a la veritat, als comerciants. Perquè si llegeixo el díptic, hi diu que les comissions bancàries de les targetes seran al 0% per les targetes del país, i això no és veritat Sr. Rios, vostès això només ho faran durant 2 anys. Vostès han anat a veure els comerciants, vostès no han explicat realment el contingut de la proposta, per tant, entenc que els seus comentaris no es basen en el que vostès realment heu presentat.

Gràcies Sr. Rios.

Ai! Gràcies Sr. síndic! Perdó!

(Se senten riures)

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. Sílvia Calvó.

El Govern desitja intervenir...

Sr. Jordi Alcobé, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Alcobé:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. conseller heu fet una intervenció diria amb un to realment suau, moderada. Un to que vol ser convincent i diguem com un pregó del petit comerç a la posobra d'unes eleccions, també ha quedat clar amb les intervencions anteriors.

Quan vau presentar aquesta proposició de llei, -jo diria que es va anunciar abans de l'estiu-, sincerament em pensava que seria una llei quasi bé de reactivació. Perquè anunciar una llei a la primera i presentar-la el mes d'octubre, home, com a mínim teníeu temps per treballar, diria, amb més contingut aquest text.

És una llei de quatre articles, ho heu comentat. Quatre mesures i una memòria amb cap xifra per parlar d'una llei de reactivació, una memòria amb cap xifra.

Fa unes setmanes ens dèieu que ens calia... que manquem de rigor al preparar les lleis, que anem a corre cuita, que eren lleis mal fetes. Penso que prediqueu amb l'exemple justament de la poca dedicació i de la mala pràctica de fer una llei de reactivació de quatre articles sense memòria econòmica.

Ahir mateix, a més de turisme i jo mateix, ens hem reunit amb associacions de comerciants per parlar de les rebaixes, i cap de les associacions de comerciants, petits i grans ens van comunicar que estaven deseparats de part del Govern o preocupats per cap de les mesures que avui ens heu comunicat d'aquesta llei de reactivació. Però deixeu-me començar pel títol i l'objectiu d'aquesta llei, Sr. Rios. Aquesta llei sincerament és el paradigma de la no reactivació... No sé si m'escolta perquè esteu parlant amb la vostra companya, però en qualsevol cas us ho repetiré.

Sr. Rios, aquesta llei és el paradigma de la no reactivació. Perdoneu però sincerament us he de dir que aquesta llei és impròpia d'un grup que té la vocació de governar. Impròpia d'un grup que té la vocació de governar. Amb aquest text, el vostre partit demostra la manca de projecte econòmic i sobretot un desconeixement profund de la realitat

econòmica d'Andorra. M'atreviria a qualificar-lo d'inconsciència, però crec que en aquest cas és més merescut parlar d'irresponsabilitat. Irresponsabilitat per voler fer creure i crear expectatives a comerciants o ciutadans que aquesta llei pot reactivar el principal sector de l'economia del nostre país. No només aquesta llei no reactivarà el comerç ni cap sector de l'economia sinó que pot crear un perjudici als que més pretén afavorir els petits comerciants.

La reactivació del comerç passa avui per incentivar la demanda i el consum, per augmentar l'activitat. Cap de les mesures proposades farà créixer l'activitat i respon a polítiques de demanda.

No es promociona i s'incentiva el consum, i no proposeu cap ajut directe ni mesures per facilitar el finançament del consum o de la inversió i era molt fàcil, només havíeu de copiar el manual de la doctrina socialdemòcrata a Keynes les paraules de mesures keynesianes o polítiques de demanda o de consum i al contrari, paradoxalment proposeu unes tímides mesures d'oferta pròpies de tendències més liberals, és a dir, que no feu honor ni a la vostra ideologia.

Pretendre reactivar un sector com el comerç amb una regulació de les comissions de targetes de crèdit o amb una reducció de condicions prèvies, és sincerament enganyar la població. Pel que fa a les comissions bancàries, sobre les targetes de crèdit, ja ha quedat prou clar, cal diferenciar dos tipus de targetes: les nacionals i les estrangeres. Amb les nacionals deueu saber que les comissions de l'ús són del 0% fins a compres de 30 euros i del 0,5% de compres superiors a 30 euros, i això vull recordar gràcies també a una intervenció del cap de Govern de fa dos anys per evitar l'establiment d'una comissió per compres inferiors a 30 euros. Obligar a una comissió del 0,3% implicaria possiblement que aquesta comissió es traslladi a tots els comerços, a tots els productes. Per tant, els que avui no paguem comissió, els petits comerciants sovint de productes inferiors a 30 euros haurien de pagar una comissió del 0,3% possiblement.

I tant de bo, perquè comparar el que és incomparable, comparar les comissions amb els beneficis, ja em perdonareu, però tant de bo els comerciants hagin de pagar moltes comissions bancàries perquè vol dir que facturarien molt més. Comparar ingressos i beneficis crec que és una falta bàsica de qualsevol pràctica comptable.

I per targetes estrangeres, heu de saber si no ho sabeu, que el cost per les targetes pels bancs andorrans avui és entre el 0,9 i l'1,2% del seu cost. Per tant, obligar per llei a cobrar 0,3% quan el cost

és 0,9% és sincerament una venda sota cost, què vol dir això? Que està prohibit. Està prohibit per una llei que vau votar vos mateix que és la llei de competència i de protecció del consumidor.

Per tant, estem parlant d'obligar un sector bancari a facturar sota cost un cost del seu producte que és el cost que té amb els operadors estrangers de les comissions per targetes de crèdit estrangeres.

Per tant, una altra vegada una responsabilitat que amaga un desconeixement de la realitat, perquè l'efecte següent seria incrementar altres serveis per compensar el menyscapse d'aquestes comissions pels estrangers.

Una altra mesura parlada és la modificació de les condicions de rescissió dels contractes de lloguer, ja n'hem parlat llargament, aquí també una pràctica habitual és confrontar propietaris i llogaters, uns contra els altres. Aquesta és la política del Partit Socialdemòcrata. Doncs mireu, l'Andorra que ha de tornar a créixer no ha de néixer de la confrontació, sinó buscar vies i sinergies que siguin positives per tothom. I quan hi hagi interessos contraposats buscar aquest equilibri, un equilibri que entenem que amb un preavis de sis mesos pel llogater i l'obligació del propietari de set anys de mantenir aquest contracte de lloguer és un bon equilibri perquè altrament podria conduir a tenir locals buits que no es lloguen per la falta de seguretat jurídica amb les condicions de lloguer.

La tercera mesura, la que encomana el govern de fer un reglament simplificat. Ara en sou conscients, ho heu dit, ara en sou conscients però segur que no éreu conscients d'això quan vau presentar la llei perquè presentar una llei que ja existeix o una mesura que ja existeix és una mala manca de consciència al moment de fer-ho. Per tant, una mala mesura perquè ja existeix amb el Codi de duana, -com deia la Sra. Calvo-, i amb un Reglament simplificat de despatx de mercaderies a la importació i a l'exportació que beneficien avui a 150 empreses del país. Heu de saber, -i si no ho sabeu-, que el comerç minoritari en general compra a majoristes, no importa directament i, per tant, no qualsevol comerciant estarà interessat per aquests reglaments simplificats sinó els majoristes que importen de l'estranger.

El fet d'evitar el transitari, Sr. Rios, això també ja existeix avui. A Andorra no és obligatori passar per un transitari andorrà el que sí sovint passa és que a l'estranger obliga passar pel transitari estranger, en aquest cas espanyol o francès per venir a Andorra. Per tant, obligar a què no passi per un transitari avui ja no cal. No cal passar per un transitari andorrà. I això per què? Perquè és un país tercer i això el govern no ho vol canviar. Si el vostre partit quan

governi té la intenció de canviar-ho doncs ja ens ho explicareu. País tercer, això vol dir beneficis i obligacions i en aquest cas l'empresari espanyol sovint obliga a passar per un transitori espanyol.

Sr. conseller el comerç no necessita que se li prometi coses que ja existeixen o que no es poden complir. Aquest govern ha proposat solucions reals per la simplificació, la regulació, la creació d'oportunitats com ja explicava la consellera, Sílvia Calvó.

I per últim, una mesura de reactivació que proposeu: la creació de taules de turisme i de comerç. Sens dubte crear per llei unes taules de turisme i de comerç no deixa de ser una innovació sense precedents -m'atreveria a dir-, a nivell mundial. Doncs, només us vull dir que el nostre govern sempre ha escoltat i treballat al costat del sector comercial amb un diàleg permanent sense taules de comerç i de turisme. No ens han calgut aquestes taules per treballar amb els sectors. El què segur que aquest govern no farà és crear taules com les del govern anterior i sent titular del ministeri d'Economia i Finances el vostre president que va obligar a tancar els comerços el diumenge. Aquest és el resum de l'opció dels dos governs, ben diferents, el vostre obligar a tancar i el nostre possibilitar l'obertura i la creació d'activitat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Obrim un segon torn d'intervencions.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata... Sr. David Rios.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, lamento haver escoltat excuses i més excuses i més excuses però bé, teníem la intenció..., de fet la campanya que hem fet a corre cuita l'hem fet precisament per donar a conèixer aquesta iniciativa que creiem que és bona pels comerços i així hem rebut el "feedback" que hem rebut i, realment avui me n'adono que ha sigut un gran encert perquè com a mínim els comerciants sabran que es vota avui, qui vota i què vota.

Sens ha criticat perquè és una mesura electoralista. Bé, doncs, la veritat, si aquest és un criteri per votar en contra d'una llei, un suposat electoralisme... però bé, en tot cas aquestes mesures quedaran al calaix siguin electoralistes o no. Nosaltres creiem que són mesures no electoralistes sinó que són mesures de sentit comú. La Sra. Calvó ens renya perquè com

que hi ha un volum tan gran de lleis com és que se'ns ocorre proposar una llei per ajudar als comerciants amb el volum tan gran que tenim, és a dir, aquí només poden legislar, -semblaria ser-, els Demòcrates per Andorra i, a més a més, de la manera que legislen... la veritat s'ho podrien fer mirar també.

També diu que som un instrument de màrqueting electoral, que aquest és un instrument de màrqueting electoral, doncs bé, digues-ho als comerciants que avui se'ls nega la possibilitat de millorar algunes de les seves condicions, digueu-li que com que és un instrument de màrqueting electoral ho enviem a la bassa.

Bé, en relació a la intervenció del ministre que ha estat llúida i brillant. Jo només volia comentar que una de les excuses que ha donat per no acceptar la nostra llei és que la memòria econòmica no té cap xifra. Bé, recordo que és una proposició de llei i les proposicions de llei no tenen obligació d'haver-hi ni memòria econòmica ni memòria explicativa, la nostra té memòria econòmica i memòria explicativa. Lamentablement vostès no podran dir el mateix d'una llei tan important que a més a més avui es votarà com la "Regla d'or", que no té cap mena de memòria, ni justificativa ni econòmica, cap mena de memòria ni a la de serveis socials a la qual s'hi veuen afectades moltes persones i per això va quedar com va quedar. Doncs, en aquests casos zero lletres explicatives i zero números de memòria econòmica. Nosaltres almenys ho hem intentat dins dels nostres recursos i capacitats. Som tres eh! Vostès tenen la maquinaria de govern i vint-i-dos consellers.

També ens diu que aquesta llei és irresponsable i inconscient. Doncs, també li comento; si vostè es reuneix tantes vegades amb el sector comenti'ls-hi que quan reclamin que es rebaixin les comissions de les targetes bancàries, quan el sector ho reclami vostè digui'ls-hi que és una demanda irresponsable i inconscient. Quan els comerciants demanin que els preavisos siguin més curts per poder canviar de local comercial i evitar que els preus dels locals comercials s'incrementin digui'ls-hi, els hi pot dir que és una demanda irresponsable i inconscient.

També li voldria comentar... perquè semblaria ser que vostè aquesta iniciativa legislativa la titllat com a liberal i que com que desconexem la nostra ideologia som socialdemòcrates, doncs, tenim aquí un problema de saber el que volem i com ho plantegem. Doncs miri, és molt senzill. Vostès sense ideologia està clar que els hi costa més entendre que hi hagi projectes en els quals hi hagi una ideologia darrera, -ja ho entenc això-, però miri és molt senzill. La socialdemocràcia a grans trets està a favor del capitalisme però amb una regulació per protegir als dèbils. Ja està. No cal que li expliqui res més.

Aquesta és la nostra ideologia. Nosaltres defensem als dèbils mitjançant les lleis i és el que estem fent avui davant dels grans.

Vostès avui donaran l'esquena als nostres comerciants i als nostres treballadors del comerç perquè nosaltres estem intentant donar solucions a fets que preocupen als treballadors i als empresaris del comerç. Vostès són conscients i saben -i ho saben-, que les comissions de l'ús de les targetes de crèdit i els transitaris estan dessagnant el comerç, hi ho saben, però prefereixen defensar els interessos de sectors molt concrets que tots sabem. Jo voldria dir al ministre, -que es reuneix tan sovint-, que passi a veure els comerços. Que parli amb la Cambra de comerç està molt bé, que parli amb la CEA està molt bé, que parli amb la PIME està molt bé i s'ha de fer però passi a veure els comerços de la Massana, passi a veure els comerços d'Encamp, passi a veure els comerços del Pas de la Casa i que els hi diguin si estan tan contents amb totes les mesures que ha engegat el vostre govern. Vostès només fan que anunciar-les però mirin quins efectes tenen sobre el comerç, demani'ls-hi a ells. Ja va sent hora Sr. ministre -que vostè és competent en la matèria- de què apliqui la Llei de la competència però no ens la retregui a nosaltres, no, apliqui la Llei de la competència i elimini els acords que determinin que la majoria de les empreses del sector imposin unes comissions pactades. Apliqui la Llei de la competència. A França, aquesta directiva europea no tindrà gaire efecte perquè va actuar l'autoritat de la competència i el pro-mig avui en dia sense legislació és de comissions del 0,28. Faci el mateix a Andorra, siguin valents.

Finalment, comentar que era estrany que no aparegués el tema dels horaris comercials. Miri, Sr. ministre, nosaltres avui no debatem sobre horaris comercials en tot cas el que sí que fem és reconeix-ho. Nosaltres hem repartit això (mostra un tríptic) als comerços d'Andorra a una cara i a l'altra per si hi hagués dubtes hi posa: aprenem de l'experiència per un present millor.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Parlamentari Demòcrata...

Sra. Sílvia Calvó teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Calvó:

Gràcies Sr. síndic.

Miri Sr. Rios, vostè ha dit que heu fet una campanya a corre cuita i que com a mínim els comerciants avui sabien el que voten. Insisteixo, els comerciants avui no saben el que voten perquè vostè a la campanya no ho ha explicat bé. Vostè ha faltat a la veritat, insisteixo, i si cal doncs tornem-ho a llegir. Vostè diu que les targetes del país és 0%. Les targetes del país no és %, les targetes del país és 0,2% per les targetes de crèdit i 0,3% per les targetes de crèdit i l'altra eren les de dèbit. És a dir que la vostra proposta elimina aquesta part del 0,30 euros sense comissió.

Jo no renyo ningú, Sr. Rios, és vostè que es va queixar a la darrera sessió del Consell General del volum de feina. I té raó perquè vostès només són tres i té molta feina perquè se n'ha fet moltíssima de feina en aquesta legislatura. Hem treballat moltes lleis, encara estem treballant moltes lleis i fins a l'últim moment estarem aprovant un paquet de lleis i concretament a la Comissió d'Economia, vostè ja ho sap que haurem de treballar fins l'últim minut. Però jo no l'he renyat.

Pel que fa a les targetes bancàries, vostè diu que defensava els petits. Jo crec que vostès amb aquest plantejament defensen els grans. I voldria recordar unes declaracions del Sr. Miralles, el membre del comitè directiu del PS, que cito textualment perquè ho va dir en unes declaracions a Andorra Televisió, parlant de les targetes: "Si és un negoci petit amb poques transaccions potser no té massa importància, però si és un negoci de molta xifra de vendes amb un marge molt petit pot suposar més que l'impost de societats". Sr. Rios ho reconeixen vostès mateixos. Han plantejat una proposta que defensa els grans.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

El Govern desitja intervenir...

Sr. Jordi Alcobé...

El Sr. Jordi Alcobé:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Rios aquesta llei es diu Llei de reactivació del comerç, Llei de reactivació del comerç. Per tant, qualsevol que llegeixi aquesta llei quan expliqui aquesta llei, un pot entendre que aquesta llei reactivi el comerç. Si la llei s'hagués dit llei de modificació de les comissions bancàries doncs s'entendria, o llei de modificació de les condicions de preavis d'un

contracte d'arrendament de locals comercials, també s'entendria. Però no és el cas, Llei de reactivació del comerç. Digui'm vostè aquesta llei què reactiva del comerç? Quin sector o quin comerç reactiva aquesta llei? En qualsevol cas aquesta llei el que farà si s'apliqués, és obligar als bancs a aplicar comissions inferiors de les targetes de crèdit. Unes comissions que si els bancs els hi costa un 0,9% i obliguem per llei a què sigui un 0,3%, els bancs deixaran de guanyar aquest benefici i vendre sota cost? I no incrementen altres comissions que en tenen 50.000 per incrementar? Els bancs faran això segons vostè? Molt bé, doncs vostè vol obligar als bancs a vendre sota cost, quan el seu cost és 0,9%. Això és irresponsable i inconscient Sr. Rios, no la demanda d'un comerciant que ho pugui sol·licitar legítimament. Perquè a vegades, si m'ho demanessin els hi explicariem que actualment els bancs tenen unes males condicions ja negociades, i els bancs han de negociar millors condicions. I quan això sigui així podran repercutir aquestes comissions al teixit comercial del país. Però mentre no sigui així, serà enganyar a la població i enganyar als comerciants perquè un, no reactivem en res, i dos, obliguem als comerciants, als bancs a vendre sota cost. I per tant, l'irresponsable i inconscient és aquesta proposició de llei, no la demanda legítima que un comerç pugui fer a qualsevol autoritat.

El que sí que es reactiva Sr. Rios, és un Pla Renova que permet finançar i subvencionar remodelacions d'edificis d'habitatges o locals comercials. Un pla engega, en el sector de l'automoció, o les promocions a l'exterior de turisme amb un increment del pressupost del doble respecte fa quatre anys. Això són campanyes de reactivació del comerç, no campanyes de reactivació en base a disminució de comissions bancàries. Per tant, l'únic que li volia dir és que aquesta llei no respon en cap manera al seu intitulat ni a la seva vocació ni motivació. Treballi si us plau degudament i faci una llei de reactivació de la demanda del consum de l'activitat, no una llei que quan els altres estats surten quasi bé de l'austeritat i ja busquen mesures més d'aplicació de la demanda i no tant de competitivitat que avui està molt alta, doncs buscar aquest increment de l'activitat del consum.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Cap altra intervenció...

Sr. David Rios.

El Sr. David Rios:

Sí gràcies Sr. síndic.

Bé, nosaltres seguim mantenint les quatre mesures. Vull dir, encara que el debat s'hagi centrat amb les comissions seguim mantenint les quatre mesures. Creiem que són quatre mesures que són bones i que dintre del que hi pot haver algun matís, que nosaltres tampoc defensarem que hagin d'aplicar-se tal com estan escrites a la proposició de llei, creiem que són bones. Però bé, ja que s'ha centrat el debat sobre les targetes bancàries, doncs si voleu parlem-ne. Si vostè em diu que els bancs andorrans paguen 0,9% de comissions per targeta cap a l'exterior, això fix per connectar-se entre diferents entitats, doncs bé, accepteu la llei i proposem que en lloc de parlar de 0,2 i 0,3, parlem d'1,1 i 1,2. Ja està! Accepteu la llei i nosaltres mateixos si voleu l'esmenem i parlem d'1,1 i 1,2, i ja està solucionat si aquest és el problema gros. En principi no veiem cap problema en això, és la voluntat, però vostès no tenen voluntat. I després sobre els grans plans que ha plantejat, estem d'acord, està molt bé el Pla Renova i el Pla Engega. De fet, el Pla Engega el vam presentar al 2012, vostès el mateix pla l'han aplicat al 2014, dos anys després. Bé, però estem d'acord que aquests plans funcionin i s'han de fer igual que el Renova, està molt bé també el vam engegar nosaltres. Està bé això, però no em parli de naps i cols, avui estem parlant de quatre opcions que nosaltres creiem que estan empaquetades dins d'una proposició de llei que pot ajudar al comerç, pot ajudar al comerç, són interessants. Cap comerciant ens ha dit que no les vol. Al contrari, les han aplaudit i per tant, donin la possibilitat de parlar això en comissió, polir el text i que s'aprovi tant aviat com sigui possible.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

No hi ha intervenció per part dels grups....

Per part del Govern, tampoc.....

Doncs acabades les intervencions, s'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu procedir a donar lectura del resultat si us plau.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

3 vots a favor, 25 en contra.

El Sr. síndic general:

A la vista del resultat, no es pren en consideració la Proposició de llei i es declara closa la tramitació.

Passem tot seguit al tercer punt de l'ordre del dia:

3- Examen i votació de la Proposició de llei qualificada de protecció civil als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 89/2014 del 7 de novembre. Intervé per exposar l'informe de la comissió la Sra. Sofia Garrallà Tomàs, nomenada ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

La Sra. Sofia Garrallà:

El passat dia 30 de juny, la Comissió Legislativa d'Interior em va nomenar ponent de la Proposició de llei qualificada de protecció civil als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge i com a tal, exposo avui davant del Consell General l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa d'Interior va examinar, en les reunions mantingudes els passats dies 15, 17, 22 i 29 de setembre, i 1 i 29 d'octubre del 2014, la Proposició de llei i les 54 esmenes que s'hi havien presentat: 22 per part del Grup Parlamentari Mixt, 19 per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i 13 per part del Grup Parlamentari Demòcrata.

Del total d'esmenes presentades, 6 van ser aprovades per unanimitat i 3 per majoria; mentre que 25 esmenes van ser retirades per ser transaccionades i aprovades per unanimitat, i altres 10 van ser retirades per ser transaccionades i aprovades per majoria. D'altra banda, 9 esmenes més no van ser aprovades i una va ser retirada.

La Comissió va acordar també adequar el text a l'Acord del Consell General sobre l'estructura, el contingut i la forma de les lleis, del 18 d'abril del 2002, així com corregir els errors ortogràfics i de referència detectats.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual es sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a les intervencions per part dels grups parlamentaris.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sr. Gerard Barcia teniu la paraula.

El Sr. Gerard Barcia:

Gràcies Sr. síndic.

El nombre d'esmenes presentades, fins a 50, 5 de les quals s'han referit a l'exposició de motius, i les 45 restants als 36 articles de la Proposició de llei, amb només 9 esmenes que no s'han aprovat, dóna una idea de la qualitat del text que s'intitularà Llei qualificada de protecció civil als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.

Tot i el posicionament adoptat pel nostre grup parlamentari en el moment de la presa en consideració de la Proposició de llei, hem actuat amb lleialtat efectuant totes les millores i aportacions possibles a la referida Proposició que, certament, per l'efecte de tantes esmenes, s'ha millorat molt en relació a la proposta inicial, que era molt deficient.

Malgrat això es constata que la llei que avui prosperarà trenca la filosofia, l'esperit, i la lletra de l'article 12 de la Constitució del Principat d'Andorra que, tot reconeixent les llibertats d'expressió, de comunicació i d'informació, encomana regular el dret de rèplica, el dret de comunicació i el de secret professional; prohibint, però, la censura prèvia, i també altres mitjans de control ideològic pels poders públics.

Perquè aquesta llei va fins a implantar un sistema de control i de repressió impropis del segle XXI; i, el que és pitjor encara, un sistema carregat d'inseguretat jurídica. Massa vegades parla de ponderació, i també de terminis raonables, i de promptitud. Darrera d'una extensíssima exposició de motius que pretén justificar el que és injustificable, amaga una barreja de suposades proteccions entre drets fonamentals que, lluny de tenir com objectiu la protecció d'aquests drets, culmina amb una important afectació, negativa i àmplia, de les llibertats d'expressió, de comunicació i d'informació. Damunt de les quals fa pesar un enorme núvol negre amenaçador.

El nostre grup ja ho va dir al moment de prendre en consideració la Proposició de llei, i ho repetim avui: no ens sembla negatiu el plantejament de la protecció civil dels drets a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge. Però no el podem acceptar d'aquesta manera.

Era una llei indicada per a què posés les bases per a protegir les llibertats d'expressió, de comunicació i d'informació, la que havia de regular el dret de

rèplica, el dret de rectificació i el secret professional; tot tutelant el dret a una informació veraç.

Fins i tot el títol de la Llei porta a confusió, perquè sota una pretesa protecció civil als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge, sota el pretext de regular el dret de rèplica i el dret de rectificació, el que es fa és limitar de manera important els drets d'expressió, de comunicació i d'informació, en el marc d'una perillosa amalgama que té com punt d'arribada una restricció dels drets fonamentals per raó d'una llei que, a més, s'anuncia com allò que no és.

Tot plegat inacceptable perquè com deia Montesquieu a finals del segle XVIII: "*Les lleis inútils -com la que avui es votarà- debiliten les essencials -com la nostra Constitució*".

I, per aquestes raons, no hi donarem suport.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, té la paraula la consellera Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Avui debatem i votarem la llei qualificada de protecció civil als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.

El passat 24 d'abril, en el debat de la presa en consideració de la Proposició de Llei, ja vam manifestar la nostra opinió sobre l'oportunitat i la conveniència de regular aquesta qüestió.

Ens preocupava llavors un text legislatiu que semblava impulsar l'autocensura dels mitjans de comunicació, no entenem la necessitat d'una llei per protegir uns drets que la mateixa Constitució andorrana ja contempla en l'article 41.1 i igualment el mateix Codi penal, a través del títol IX, intitulat "Delictes contra la intimitat" que regula els conceptes de calúnnia i de difamació.

Estàvem i estem convençuts que de totes maneres els futurs conflictes continuaran tenint la necessitat de ser resolts al cas per cas ja que confronten drets individuals amb d'altres de dimensió més general.

És important afegir a més, que aquesta iniciativa no respon a cap necessitat social en la nostra societat i que, en contrapartida, els efectes contraris que puguin limitar la llibertat d'expressió poden ser tot menys negligibles.

Per totes aquestes raons, vam votar en contra de la presa en consideració de la Proposició de Llei.

Ara bé, avui no podem no reconèixer la bona voluntat de la Comissió d'Interior en prendre en compte les nostres aportacions i així es demostra a través de les 19 esmenes que vam presentar i de les quals 3 van ser aprovades per unanimitat, 2 per majoria, 10 van ser transaccionades per unanimitat i 3 transaccionades per majoria, 1 retirada i cap rebutjada.

Ens alegrem de què la majoria parlamentària hagi consentit a fer menys rígida la Llei, que DA hagi volgut contemplar aportacions dels mitjans de comunicació i dels altres grups parlamentaris.

Però no obstant, pensem que pel sol fet d'existir aquesta llei ja malmet la llibertat d'expressió en el nostre país, ja de per si poc desenvolupada per la por de manifestar-se en una societat petita, poc crítica i majoritàriament conservadora.

Ens preocupa de cara a tots aquells ciutadans que volen donar la seva opinió en qualsevol tema o actuació política i que ara es sentiran més vulnerables amb aquesta llei; però també ens preocupa de cara a la llibertat d'expressió de la premsa del país.

Malgrat tot aquest esforç que no podem deixar d'admetre i que ha servit sens dubte per millorar la llei, i després d'haver analitzat profundament el resultat final del Projecte de llei no podem canviar el nostre posicionament inicial, continuem considerant innecessari el text i avui no donarem suport a aquesta Proposició de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, té la paraula el conseller Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

Al llarg d'aquests darrers mesos, en les últimes intervencions, s'ha qüestionat el per què de la protecció civil dels drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.

Permetin-me un breu resum a mode d'argumentari per les motivacions que van portar al grup parlamentari del que formo part a presentar la llei que avui votem.

En primer lloc, recordar que la protecció penal és només pels casos més greus, casos en què la

intromissió il·legítima constitueix un delictes. Per aquest motiu no podem oblidar que en els procediments penals, i per la duresa pròpia d'aquesta via, preval l'*in dubio pro reo*, és a dir, no hi pot haver cap mena de dubte sobre el caràcter delictiu del fet jutjat.

Això, a la pràctica comporta que les persones afectades per una intromissió il·legítima en els drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge, que pot constituir una infracció però no necessàriament un delictes difícilment iniciïn un procediment penal.

En segon lloc, i pel que fa al procediment urgent i preferent que preveu la Constitució per a la protecció dels drets fonamentals, la seva consecució només porta el cessament de la intromissió. Si l'afectat reclama legítimament una indemnització pel dany que li ha suposat la intromissió i perquè algú altre n'ha tret un profit, es troba que ha d'iniciar un segon procediment d'acció aquil·liana. És a dir, la persona que ha patit una intromissió en un dels seus drets fonamentals, es troba amb dificultats pràctiques a l'hora de fer-los prevaldre.

Per tant, amb la protecció civil d'aquests drets cobrim un buit existent en el nostre ordenament jurídic i aportem una via més àgil i més eficaç de salvaguardar aquests drets.

França ho va fer a l'any 1970, Itàlia al 1977, Espanya l'any 1982, o entre d'altres països Alemanya i Portugal als anys 1987 i 1988 respectivament. També a la Declaració Universal dels Drets de l'Home del 1948 empara aquests drets en el seu article 12; o l'article 8 de la Convenció Europea dels Drets Humans de 1950. I, en tercer lloc i no obstant això, la irrupció de les noves tecnologies han donat pas a noves vies d'intromissió il·legítimes i per aquest motiu les legislacions del nostre entorn també s'han modificat per contemplar aquests nous casos.

Així, el *ciberbulling* o els *cibertrolls* són reptes contra els quals els països han posat límits tot adaptant les seves lleis nacionals per controlar els excessos que es poden produir.

Estats Units i Regne Unit han, segurament, liderat la protecció en l'àmbit cibernètic, però també els tribunals a través de les seves sentències han anat creant una jurisprudència ferma en relació a aquests nous casos.

En quant als canvis de la Llei gràcies a les esmenes presentades pels tres grups parlamentaris esmentar que:

Primer. S'han reforçat, s'ha reforçat en el text la importància de la llibertat d'expressió i la llibertat d'informació, ambdues també drets fonamentals emparats per la nostra Constitució i essencials per

entendre el nostre Estat de dret actual. Llibertat d'expressió i informació alhora que dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge són tots drets centrals del nostre ordenament sense els quals no podríem concebre un sistema harmònic.

Segon. S'ha simplificat l'emissió del consentiment per tal que aquest sigui més àgil i a la vegada més harmònic amb el dia a dia i les necessitats reals i constatades dels professionals de la comunicació.

Tercer. S'ha incorporat un article relatiu al secret professional que garanteix la confidencialitat de les fons dels periodistes sense que això signifiqui de facto que assumeixi el personal de la comunicació la responsabilitat del contingut publicat i alhora possibilitant a aquests professionals la revelació de les fons quan aquesta informació sigui l'única forma..., aquesta revelació sigui l'única forma d'evitar un dany greu a les persones.

Quart. S'ha simplificat la terminologia de la Llei tant a nivell de definicions com en el redactat de l'articulat per tal de fer-la més entenedora i fàcil d'aplicar. En relació a aquest darrer punt s'han clarificat conceptes com són, entre d'altres, la introducció del terme accés legítim o actes aquells que estan emparats en aquesta Llei i que queda ara contraposat en el terme "intromissió il·legítima".

A més de tot l'exposat, la Llei no sols obra la porta als procediments civils sinó que ofereix una via més suau de protecció, en aquest cas una protecció extrajudicial, mitjançant una regulació dels drets de rèplica i de rectificació.

En sisè punt. S'ha incorporat el text a la Llei el fet que els professionals de la informació puguin negar-se motivadament en participar en l'elaboració d'informacions contràries als principis ètics de la comunicació sense que això pugui suposar sanció o perjudici contra ells.

Setè. S'ha escurçat el termini de prescripció dels 4 anys que contemplava el projecte inicial a un any tal com recull ara el text que es sotmet avui a la votació d'aquesta Cambra. També s'ha escurçat d'1 mes a 15 dies el temps en què l'afectat pot exercir el dret de rèplica i rectificació.

Vuitè. En el cas dels fòrum de debat, la Llei entén que els operadors d'aquests fòrums no són responsables de les possibles intromissions causades pels seus usuaris i per tant no tenen una obligació de supervisar els continguts publicats per tercers si no existeix una notificació degudament motivada. Així, i fins que no tinguin coneixement efectiu de la possible il·licitud, moment en el qual el mitjà pot decidir retirar o mantenir el fet notificat, l'autor és l'únic responsable de la intromissió.

I novè. S'han obviat d'aquesta Llei els prestadors de serveis d'intermediació els serveis dels quals consisteixen en proporcionar accés a una xarxa de telecomunicacions o a transmetre dades proporcionades per destinataris. Obviat també els prestadors de serveis d'intermediació l'activitat dels quals consisteix en l'emmagatzematge automàtic, provisional i temporal, de dades proporcionades per un destinatari amb l'única finalitat de fer més eficaç la transmissió ulterior de les esmentades dades a altres destinataris que ho sol·licitin. S'ha obviat també els prestadors de serveis d'intermediació l'activitat dels quals consisteix en allotjar dades de destinataris a petició dels mateixos i per últim s'han obviat també els prestadors de serveis d'intermediació que proporcionin instruments de recerca d'informació o de continguts, de serveis de referenciació o que facilitin la localització, la presentació, l'enllaç o la visibilitat de la informació dels continguts o d'activitats de destinataris. Tot això s'ha fet per tal d'evitar el solapament amb la Llei de l'espai digital, aprovada per aquesta Cambra ara fa un mes, fet que hauria produït una dualitat de normes aplicables i que per tant un més que possible mal de cap per aquestes empreses en relació a esbrinar quina de les dues lleis havien d'aplicar.

Per últim no voldria acabar sense donar les gràcies, en nom del nostre grup parlamentari, a tots i cadascun dels membres de la Comissió Legislativa de Justícia i Interior per la seva feina sense deixar d'agrair especialment a la senyora consellera Rosa Gili i al senyor conseller David Rios la seva especial dedicació a una llei que pertanyia a una comissió aliena a ells però que sense el seu treball no hagués estat possible l'actual redactat. Moltes gràcies.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern.

Teniu la paraula, Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

L'article 14 de la Constitució del Principat d'Andorra eleva els drets a la intimitat, l'honor i la pròpia imatge al rang de drets fonamentals de la persona, en consonància amb l'article 12 de la Declaració Universal dels Drets Humans, que forma part del nostre ordenament jurídic. Aquests drets fonamentals també són reconeguts per altres instruments internacionals signats i ratificats pel nostre país, com ara el Conveni Europeu per a la

Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals o el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics. Així, cal que el nostre dret intern disposi de normes clares, completes i precises que en permetin la protecció adequada.

Fins al dia d'avui, la protecció dels drets a la intimitat, l'honor i la pròpia imatge no es podia considerar com a suficientment àmplia o integral, atès que els instruments legals existents a l'efecte se cenyien al procediment urgent i preferent establert a l'article 41, apartat 1 de la Constitució, i a determinades normes del Codi penal.

El criteri del Govern ja posava de relleu que la Proposició de llei que ens ocupa havia de permetre superar aquestes limitacions, tot oferint als ciutadans i als òrgans judicials un marc jurídic clar i amb les garanties escaients per a totes les parts interessades. I també concloïa que la regulació que s'hi proposava era necessària, completa i sistemàtica, amb independència de què determinats aspectes puntuals poguessin ser precisats o millorats als efectes d'una seguretat jurídica més gran.

El text que se sotmet avui a l'aprovació d'aquesta Cambra ha superat amb escreix els petits inconvenients que es ressenyaven. En efecte, la modificació feta a l'article 2 suprimeix la referència a l'autorització com a pressupòsit que legitima una eventual intromissió, i és l'article 4 que determina quins són aquests pressupòsits concrets. D'aquesta manera queda esvaït qualsevol dubte interpretatiu en relació amb el consentiment, que es reserva a la persona titular del dret, i pel que fa a l'autorització, que parteix sempre d'un pressupòsit legal habilitant. En segon lloc, la supressió del dret de rèplica com a manament que es pot sol·licitar a l'òrgan judicial amb caràcter cautelar, el qual es configura únicament com una pretensió de fons que pot interessar el demandant, permet harmonitzar la sistemàtica del règim jurídic d'aquest dret de rèplica establert als articles 13 i 14 de la Proposició de llei.

Més enllà d'aquestes millores, cal fer-se ressò de la modificació d'altres disposicions. En aquest sentit, l'article 3 fa una definició de l'operador del mitjà de comunicació o del proveïdor de continguts informatius o d'opinió que actua com a prestador de serveis d'intermediació, que permet adequar aquest concepte normatiu als nous mitjans d'exercici de la llibertat d'expressió sorgits arran de la tecnologia digital, d'acord amb una estructura més àmplia i descentralitzada.

El règim jurídic de l'operador de mitjans de comunicació o del proveïdor de continguts es veu millorat amb les precisions introduïdes a l'apartat 3 de l'article 5, l'apartat 2 dels articles 15 i 17 i

l'apartat 4 de l'article 28, i, molt especialment, amb les modificacions de les disposicions destinades a regular la responsabilitat que deriva d'intromissions il·legítimes en els drets a l'honor, la intimitat i la pròpia imatge.

S'escau destacar, finalment, la introducció en el text de la Proposició de llei d'un article adreçat a reconèixer el secret professional dels professionals de la informació, que es configura com una obligació de reserva en relació amb les fonts, i de la qual s'infereix que el secret professional és un dret de la font vinculat a la garantia de romandre en l'anonimat si així ho sol·licita. A l'ensem, s'estableix la possibilitat del professional de cedir en la seva obligació, de forma excepcional, quan el fet de revelar una font sigui l'única manera d'evitar un dany greu a les persones. I, al mateix temps, se suprimeix l'automatisme en l'assumpció de la responsabilitat del professional per manca de revelació de la font, quan el contingut informatiu acabi sent objecte d'una acció judicial.

Per tot l'esmentat, el Govern reitera l'oportunitat i la necessitat que sigui aprovada la Proposició de llei qualificada de protecció civil als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.

Gràcies senyor síndic.

(A les 17.30h el Sr. Aleix Varela González deixa la sala)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt...

Hi ha intervenció...

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata...

Tampoc...

Grup Demòcrata...

Bé, si no hi ha més intervencions i vist el manifestat, obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

21 vots a favor, 6 en contra.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat declaro aprovada la Proposició de llei.

Passem al quart punt de l'ordre del dia.

4- Examen i votació del Projecte de llei de modificació d'estatuts de la societat "Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA".

EL Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 70/2014, del 24 de setembre i no s'hi ha formulat cap esmena.

Al no haver-hi esmenes, és el Govern que comença la intervenció.

Alguna intervenció per part del Govern...

Sr. Jordi Cinca teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores i senyors consellers, tot just una breu intervenció per emmarcar el Projecte de llei de modificació d'estatuts de la societat "Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA", que se sotmet a la seva consideració. La principal motivació que ens ha dut a presentar aquest Projecte de llei és la d'adaptar els estatuts de l'esmentada societat al que preveu la Llei 20/2007 i les successives modificacions que s'han anat aprovant, lleis sobre societats anònimes i responsabilitat limitada.

De fet, el mateix any 2007 ja es va promoure i aprovar un canvi d'estatuts tal com reflexa la Llei 22/2007, un canvi que va ser tramitat quan encara era vigent el Reglament de societats de l'any 83, i que va donar peu a uns estatuts que ja mai van poder ser formalitzats, doncs, no estaven adaptats al que preveia la Llei de societats que es va aprovar aquell mateix any.

Així doncs, durant tots aquests anys, els estatuts de la societat no han estat adaptats a la Llei de societats ni tampoc s'han aplicat els canvis que es van aprovar en la Llei 22/2007. Un cop conclòs tot el procés de compra per part de Govern i FEDA de les accions de CTRASA, que han fet que la totalitat de la societat sigui de titularitat pública, el Govern ha cregut inajornable regularitzar la situació i adaptar els estatuts de la societat a la legalitat vigent.

Així, com els hi deia, aquest Projecte obeeix bàsicament a aquest objectiu.

Un dels aspectes més significatius que ja preveia la Llei del 2007, era la reducció del 50% del capital de la societat, el que pretenia que aquest quedés fixat en 3.289.700 euros i que tampoc s'ha dut a terme fins ara.

En el Projecte de llei s'ha mantingut aquest capital social tot i que s'ha optat per canviar la forma d'instrumentar aquesta reducció. I en lloc de fer-ho via amortització i anul·lació de 500 accions, s'ha preferit fer-ho via reducció del valor nominal de les accions. D'aquesta operació se'n deriva o se'n derivarà un ingrés extraordinari per FEDA de 2.358.714,90 euros i un de 930.985,10 euros per Govern.

A banda i ja per acabar, senyores i senyors consellers, s'aprofita el canvi d'estatuts per ampliar l'objecte social de la societat i donar cabuda a la venda i distribució de calor, en coherència amb el projecte de cogeneració que es preveu dur a terme per alimentar la futura xarxa de calefacció urbana a la zona de la Comella. Un projecte que s'emmarca en el conjunt d'accions i inversions destinades a diversificar les fonts d'energia d'Andorra i a incrementar el nivell d'autonomia en aquest àmbit.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part dels grups parlamentaris, iniciem un primer torn d'intervencions.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies.

Aquest Projecte de llei arriba al Ple del Consell General en un moment en el qual el Govern i el Centre de Tractament de Residus han estat en els titulars dels mitjans de comunicació per una qüestió diferent de la que tractem aquí, per haver negat el Govern a l'Associació Apapma l'accés a l'informe de revisió especial presentat el 23 de desembre de 2010 per la consultora KPMG.

Un informe, encomanat pel Govern que presidia, que és molt i molt interessant.

Un informe que analitza el sobrecost de la inversió pública en el Centre de Tractament de Residus i l'impacte del sobrecost en el valor de les accions de CTRASA, de les que parlava fa un moment el ministre.

Aquelles accions, el preu de les quals fou objecte de debat en aquest Consell General el dia 9 de maig del 2013 pel nostre rebuig a votar el crèdit extraordinari per finançar, precisament, l'adquisició d'accions de CTRASA, a les quals, insisteixo, s'ha referit el ministre fa un moment.

Tant aquell Informe de revisió especial del 23 de desembre del 2010 com el Diari Oficial del Consell General 5/2013 que recull la sessió ordinària del dia 9 de maig del 2013, penso que són de lectura recomanada per a qui vulgui copsar la magnitud del desgavell per a les finances públiques que ha significat l'operació CTRASA.

Però avui no es tracta pas de recordar un dels moments més foscos de la gestió dels diners públics dels darrers deu anys sinó de verificar si els nous estatuts de la societat CTRASA són conformes a la vigent legislació sobre les societats mercantils, és a dir la llei que esmentava el Sr. ministre, la llei 20/2007 de societats anònimes i de responsabilitat limitada.

Doncs, bé, la revisió que hem fet dels estatuts que figuren en annex al Projecte de llei que estem examinant ens permet arribar a la conclusió que, efectivament, els nous estatuts socials són conformes amb la normativa societària per la qual cosa donarem el nostre vot favorable a aquest Projecte.

Gràcies

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, té la paraula la consellera Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Avui debatem i votem el Projecte de llei de modificació dels estatuts de la Societat Centre de Tractament de Residus, SA.

El nostre grup parlamentari no ha presentat esmenes al Projecte de llei i avui s'abstindrà en aquesta votació.

L'objecte d'aquest Projecte de llei és el d'adaptar els estatuts de la societat a la legislació societària actualment vigent i fins aquí hi podem estar d'acord i per això no hi votarem en contra.

Ara bé, no hi votarem a favor essencialment per manifestar el nostre desacord en totes les fases del projecte de CTRASA des de la seva construcció, les posteriors vendes d'accions primer als socis privats andorrans i posteriorment l'any passat als socis estrangers passant a encolomar el 100% d'unes accions deficitàries al patrimoni de l'Estat, és a dir al patrimoni de tots.

Crec que és convenient recordar el sobrecost de 22 milions d'euros en la construcció de la infraestructura.

Tres anys més tard d'aquesta construcció, vèiem l'adquisició d'un 33% més de les accions per part d'un organisme públic com és FEDA constituint ja una participació pública total del 53% en la molt rentable inversió de la qual es van escapar els socis andorrans.

El serial continuava l'any següent amb un contracte milionari de manteniment, ofert als socis estrangers, el 2012, i ja amb el Govern de DA, s'hi afegia un regal poc justificat de més de 300.000 euros d'impostos indirectes derivats de la construcció del forn als mateixos socis de fora.

I el darrer capítol el seguïem el maig del 2013 amb l'adquisició total de les accions privades per la mòdica quantitat de 3.800.000 euros.

Ho dèiem llavors i ho repetim avui no podíem estar d'acord amb la pràctica habitual de certes tendències polítiques de voler privatitzar els guanys i socialitzar les pèrdues. Ni és ètic ni ens ho podem permetre i ara menys que mai.

Convé recordar tots aquests milions malgastats que ara ens falten en tants àmbits i que han portat el Govern de DA a retallar en les més bàsiques prestacions.

Gràcies Sr. síndic

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, té la paraula el conseller Martí Salvans.

El Sr. Martí Salvans:

Gràcies Sr. síndic.

Com bé ha dit el ministre Cinca en la seva intervenció, ha resumit de forma molt breu el contingut del Projecte de Llei que avui debatem, tots coneixem el Sr. Cinca i sabem que aporta una especial cura quan ha d'explicar un Projecte de Llei, a fer una explicació precisa, concisa, didàctica, el més didàctica possible i avui també hem pogut comprovar que ha estat relativament breu, i m'explico, ha estat relativament breu perquè el projecte de Llei no dóna per gaire. Ens l'ha explicat ell d'una forma que crec que és molt extensa i efectivament és un projecte de Llei que consta d'un article únic, un únic article mitjançant el qual s'aprova la modificació d'estatuts de CTRASA. El Sr. Bartumeu ens ha dit que al seu entendre i creiem que en aquest sentit ell és un bon expert per dir-ho, s'han revisat els estatuts i són conformes, a part d'aquest article únic hi ha una disposició que deroga un article, -que em sembla recordar que és l'article 2-, d'una precedent

modificació d'estatuts l'any 2007, un parell de disposicions finals que regulen dos aspectes tècnics que són posteriors a l'aprovació que probablement es farà avui i res més. I per tant, voldria, tal com ha fet el Sr. ministre, destacar sobretot que aquest projecte de Llei amplia l'objecte social actual de CTRASA amb la venda i la distribució de calor, i per tant, el nostre grup parlamentari donarà ple suport a aquest Projecte de Llei.

Però abans d'agrair al Sr. síndic el torn de paraula que m'ha donat, voldria també aprofitar per contestar una mica les paraules que han dit tant el Sr. Bartumeu, com la Sra. Gili en les seves intervencions.

El Sr. Bartumeu s'ha referit al sobrecost que hi va haver i que va quedar demostrat l'any 2010 per un informe. Només voldria recordar que fa un any i mig, en el debat que vam tenir en aquesta mateixa sala, em sembla que era al maig del 2013, no es va donar el nom de l'empresa que el va realitzar, avui sí que ha sortit, el nom.... Efectivament, el sobrecost hi va ser, -també s'hi ha referit la Sra. Gili-, va ser un sobrecost de 22 milions, ningú mai va dir que no hi hagués hagut aquest sobrecost, és a dir és un sobrecost que inclús va arribar a debatre's en aquest moment en aquell consell. Bé, veig que el Sr. Bartumeu no s'ha estès massa sobre aquest tema i ha continuat amb l'aprovació diguéssim de la modificació d'estatuts.

Quant a la Sra. Gili, vostè ens ha volgut repassar totes les fases del projecte CTRASA. D'entrada les vendes que es van fer si no recordo malament durant l'any 2006, les vendes que vam fer per part de socis andorrans i d'accions de CTRSA i vendes d'accions que va adquirir en aquell moment la parapública FEDA. Només dir-li, -i ja ho vaig dir fa un any i mig-, que els comptes de l'empresa CTRASA, els comptes que es van aprovar en aquell moment, en el seu moment pels diferents consells d'administració, per les diferents juntes generals ordinàries en aquell moment no pel Tribunal de Comptes perquè CTRASA no era societat pública sinó que era una societat amb participació de capital públic però no era el que s'entén com a societat pública. En aquell moment les vendes es van fer al valor que s'havien de fer, que era el valor que tocava segons els comptes aprovats i auditats. Si bé, recordo la xifra em sembla que es tractava de 6.579 i escaig euros per acció.

Vostè també ens ha parlat dels sobre costos que mai s'han negat per part de ningú, 22 milions l'any 2007 d'un contracte milionari que tampoc s'ha negat, aquest contracte permeti'm que li ho digui Sra. Gili, però als efectes d'aquest contracte ja van quedar resolts amb la compra que es va fer l'any passat per part de Govern i de FEDA quan del preu al qual es va arribar a pactar les accions de recompra de les

accions de les dues empreses estrangeres es va descomptar l'import que aquestes empreses durant 3 anys, si no recordo malament des del 2007 fins el 2010 havien cobrat en virtut d'aquest contracte, del preu resultant es va deduir un import de... si no em falla la memòria 1.364.000 euros.

També ens ha parlat de l'IGI de la construcció. Miri, l'IGI de la construcció va fer... vam tenir aquest debat em sembla i si no ho recordo malament, un any abans, em sembla que era el maig del 2012, més o menys, amb el Sr. Bartumeu. L'IGI de la construcció, perdó l'IGI... veieu inclús jo m'equivoco... és l'ISI, ISI, Impost de Serveis Indirecte, a aquella època no hi havia IGI. Per tant, ISI de la construcció. El contracte de concessió preveia, preveia, -el contracte es va signar si mal no recordo el 2002-, preveia que en cas de modificació dels impostos, la concessionària tindria dret a reclamar les modificacions derivades d'aquestes modificacions d'impostos, això és el que va fer la concessionària l'any 2007, el Govern es va mirar tots els imports que es demanaven, va prendre l'acord en aquell moment de pagar una part que representava més o menys el 50% d'aquest ISI, i no va ser fins l'any 2012 que es va tramitar el pagament de l'altra meitat.

També voldria recordar que en aquest ISI, que per tant la concessionària va reclamar i que es va pagar, no hi havia en cap cas cap part d'ISI relativa al sobrecost de la construcció, només hi havia la part de totes aquelles certificacions que s'havien acceptat com a cost normal de construcció.

I finalment, arribem al maig del 2013, maig del 2013 per vostès és un desgavell, una compra per part de Govern per un preu definitiu de 3.800.000 euros. Només voldria recordar molt breument que l'any passat amb 3.800.000 euros, FEDA i Govern van passar a ser propietaris al 100% de les accions de CTRASA, cost definitiu 3.800.000 l'any passat, ara quan es formalitzi la reducció de capital que es va aprovar l'any 2007 recuperaran 3.200.000 euros entre FEDA i Govern, per tant, podríem situar el cost global d'aquesta recompra amb uns 600.000 euros.

Voldria recordar Sra. Gili, que l'informe al qual s'ha referit el Sr. Bartumeu, l'informe de KPMG que va sortir a la premsa fa uns dies, es va fer, va arribar a la taula de Govern el dia 23 de desembre del 2010, així almenys imagino perquè està datat del 23 de desembre del 2010 i el dia 28 de desembre del 2010, cinc dies més tard, no dic cinc dies hàbils, perquè entre el 23 i el 28 -evidentment- hi ha Nadal i Sant Esteve. Cinc dies més tard, el Govern va fer, va aprovar mitjançant un decret, un avenç de fons per un import de 7.600.000 euros, 7.600.000 euros ho

comparem amb els 600.000 que parlàvem abans per -en el millor dels casos-, adquirir el 100% de la titularitat de les accions de CTRASA.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Per part del Govern, desitja intervenir...

Per part del Grup Mixt, Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sr. Salvans vostè és un veritable especialista en trencar situacions d'acord i en intentar posar desordre allà on semblava que hi havia una certa pau parlamentària.

Miri, tot i que s'hi ha esforçat i hi ha posat tota la seva dedicació i la seva ciència, no ens ha acabat la paciència, i nosaltres no canviarem el sentit del vot, però es clar, miri, faci-s'ho mirar això, faci-s'ho mirar perquè clar, vostè vol defensar l'indefensable i intenta fer mèrits suposo perquè aviat hi haurà una escala de valors per poder tornar a repetir legislatura però ho podia haver fet millor. Avui el debat -ho he dit jo-, hi he fet unes referències prudentes, vostè a tingut una gran discussió de la més gran de les imprudències. Perquè és clar, si vol parlar de tot això, doncs, expliqui perquè vostès estaven a favor de remunerar un capital amb uns socis estrangers "Cespa Novergie" que fictíciament feien una prestació de serveis quan no la feien. Això ja hi ha passat de puntetes i podríem discutir de moltes coses.

El dia que vulgui ho tornem a fer però vostès van votar una adquisició d'unes accions que no valien el preu al qual vostès les van valorar, unes accions que havien baixat de preu i que segons el nostre criteri, -que no és el de vostè-, i segons el criteri de l'auditoria que va fer una revisió, de l'empresa auditora que va fer una revisió, aquelles accions valien zero i vostès les van sobre pagar i encara hem estat de sort que dins de la seva passió no ens ha dit que en lloc de recuperar 600 mil... perdó, en lloc de tenir un cost de 600 mil i guanyàvem aquí 7 o 8 milions d'euros, no? En tot cas, lamento l'embolicada que vostè ha volgut fer i en tot cas mantinc que continuarem votant el que hem vingut a votar que és la modificació dels estatuts de la societat.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, gràcies Sr. síndic.

A veure, jo molt breument, no voldria retornar en cap cas al darrer debat ni als anteriors tampoc, però l'única cosa que voldria dir és quan el Sr. Salvans ens parla del preu de les accions, jo l'única cosa que crec que la pot entendre tothom, és que és de sentit comú que una empresa que té beneficis, uns socis privats no en marxen. I amb això crec que queda... s'entén perfectament el que vull dir. Amb això em refereixo essencialment als socis andorrans.

I pel que fa als de fora, també el Sr. Salvans ens ha dit perquè CTRASA tingués unes noves atribucions calia que agafés el 100% del control, i aquí també dic si són bones aquestes noves atribucions de CTRASA tampoc crec que s'entén el per què els socis de fora n'haurien de marxar.

Únicament voldria precisar això.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Martí Salvans teniu la paraula.

El Sr. Martí Salvans:

Sí, molt breument.

Sr. Bartumeu, evidentment que no es tracta ara de tornar a fer un debat ni sobre les vendes d'accions que es van fer el 2006 ni sobre la de l'any passat. Vostè ens ha dit que al final he fet una valoració sobre el cost, posant un cost final de 600, o sigui sumant el que es va pagar l'any passat, 3.800.000 i el que es recuperará aquest any de la reducció de capitals, que serien 3.200.000... m'havia deixat de costat, perdoni, m'havia deixat de costat una quantitat que havia quedat pendent i que es va resoldre l'any passat, que eren uns 800.000 euros que quedaven al passiu de la societat, i que gràcies un cop formalitzada la marxa dels socis estrangers, aquests 800.000 euros van anar directament al compte de resultats.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Cap altra intervenció...

Sr. Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sr. Salvans, miri, vostè vol continuar, doncs, continuem.

Vostès defensaven la retribució d'una no-prestació i per tant una retribució fictícia. I vostès van valorar en una quantitat milionària unes accions que valien 0.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, i vist el sentit de les mateixes, s'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

24 vots a favor, 3 abstencions.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat, declaro aprovat el Projecte de llei.

Se suspèn la sessió durant 20 minuts.

(Són les 17.59h)

(Es reprèn la sessió)

(Són les 18.36h)

El Sr. síndic general:

Passem al cinquè punt de l'ordre del dia.

5- Examen i votació de la Proposició de llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal.

L'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha estat publicat en el Butlletí número 91/2014, del 13 de novembre.

Intervé per exposar l'informe de la Comissió el Sr. Martí Salvans Abetlla nomenat ponent per part de la Comissió.

Teniu la paraula.

El Sr. Martí Salvans:

Gràcies Sr. síndic.

En la reunió del dia 14 d'octubre del 2014, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost em va nomenar ponent de la Proposició de Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la Comissió.

La Comissió Legislativa en el decurs de les reunions celebrades els dies 21 d'octubre, 4 i 11 de novembre del 2014 ha analitzat la Proposició de Llei i les esmenes que li han estat presentades.

La Proposició de Llei va rebre un total de 22 esmenes que foren presentades pel Grup Parlamentari Demòcrata.

De les esmenes presentades: 15 esmenes s'han aprovat per majoria; 1 esmena ha estat retirada; i 6 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per majoria.

D'altra banda, la Comissió ha acordat per unanimitat fer les correccions que escaiguin perquè el redactat final de la Llei s'adeqüi, pel que fa als aspectes gràfics i de presentació, a l'Acord sobre criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de Llei, del 18 d'abril del 2002. També s'ha acordat fer una correcció ortogràfica de tot el text.

Del resultat de la votació de les esmenes i de l'acord final que acabo d'esmentar se'n desprèn l'informe de la Comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem al moment d'intervencions per part dels grups.

Pel Grup Parlamentari Mixt, teniu la paraula Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies.

Bé, els deia el passat 18 de setembre durant el debat de presa en consideració que nosaltres no podíem votar aquesta Llei

En aquell debat també vaig manifestar que el nostre grup parlamentari no hi presentaria esmenes, no solament perquè no compartien ni compartim els principis que eren a la base de la Proposició sinó també, perquè el portaveu del grup en aquell debat ja ens va avisar, advertir i fins i tot amonestar dient "... no desvirtuem el text ni un punt ni una sola coma...".

Era doncs evident que, en aquest marc prefixat d'absència de diàleg, ja s'ho autoesmenaria la majoria. I així ha estat: vint-i-dues autoesmenes han servit per a escenificar un tràmit parlamentari que no ho ha estat. Es tractava d'apedaçar el nyap inicial, apedaçar-ho amb els compromisos contrets pel Grup Demòcrata amb els cònsols. Marxa enrere -ja no ve d'una després de la defenestració política del ministre Riberaigua- que demostra l'enorme distància entre la valentia proclamada, -el dia 8 de setembre això era un debat de valent-, la valentia proclamada i la tebior tremolosa a l'hora d'encarar les qüestions que cremen.

I després, en comissió, a misses dites, encara pretenien que els ajudéssim a establir auto transaccions a les seves pròpies auto esmenes.

Amb la tramitació d'aquest text s'haurà arribat als cims més alts de la desvirtuació del treball parlamentari.

I també, s'ha de dir, del ridícul legislatiu. Perquè no trobem cap altre qualificatiu, i n'hem intentat trobar un de més moderat, a la disposició transitòria segona que diu, llegeixo:

"Disposició transitòria segona. Membres del Tribunal de Comptes.

Primer. Els membres actuals del Tribunal de Comptes exerciran el seu mandat pel temps que els correspongui, sense perjudici de la seva renovació per part del Consell General.

El Consell General els nomenarà."

El mateix grup parlamentari que ha impedit durant tota la legislatura la renovació dels membres del Tribunal de tal manera que, a dia d'avui, tots han esgotat ja -tots- el seu mandat, proposa aquesta divertida disposició transitòria.

Senzillament ridícul.

La mateixa majoria que porta tres anys sense reaccionar davant els informes del Tribunal de Comptes que assenyalen, any rere any, els incompliments comunals en relació als límits i topalls fixats per la Llei qualificada de transferències pretenia el 18 de setembre destituir tothom.

Les vint-i-dues auto esmenes han posat força aigua al vi. Però el resultat de tot plegat no ha pas millorat el text inicial.

La proposició continua sent molt difícil de pair des d'un punt de vista de la digestió constitucional.

La llei manté intacte l'article 20 que estableix, -ho recordo-, una limitació del pes de la imposició directa sobre el total d'impostos directes i indirectes.

Ja els deia el 20 de juny, en el debat d'orientació política del Govern que aquest límit resulta absurd i contrari al propi objectiu de la Proposició de Llei. No es troba en cap ordenament jurídic dels països que poden servir de referència a Andorra. Tres són les crítiques principals que vaig destacar el passat 18 de setembre i que vull reiterar ara:

La primera: les preferències dels ciutadans varien al llarg del temps. Ho sabem, el sistema democràtic permet que, de manera periòdica, els ciutadans manifestin lliurement aquestes preferències tot escollint als seus representants polítics. Cada govern ja triarà després quines combinacions d'impostos vol tirar endavant per fer front als seus pressupostos i amb quina combinació d'impostos ho finança. Limitar el pes dels impostos directes de l'Administració general per llei, quan precisament es vol garantir la sostenibilitat de les finances públiques, és al nostre entendre totalment absurd.

Segona crítica: els impostos directes tenen un comportament anticíclic molt més important que els impostos indirectes. En un context de creixement econòmic, per tant, la seva recaptació creix més que l'economia, fet positiu des d'un punt de vista econòmic. A més, aquest creixement és automàtic, és a dir, sense necessitat d'incrementar els tipus impositius, vist que l'evolució de les bases, si hi ha evidentment creixement de tributació, ja siguin rendes o beneficis augmenta, la recaptació també augmenta. Aquesta característica fa que es consideri un bon estabilitzador automàtic de l'economia, el plantejament d'una bona imposició directa.

La tercera crítica que fem a aquest plantejament de l'article 20, és que la llei posa de manifest un desconeixement profund del funcionament de l'economia i del comportament dels agents econòmics perquè finalment un impost directe pot tenir exactament el mateix efecte que un impost indirecte, amb independència de qui estigui obligat, des d'un punt de vista legal, al seu pagament. Si, com a conseqüència, ja ho dèiem en el debat anterior, d'un impost de societats del 10%, una empresa pot incrementar els preus dels seus productes un 10%, l'impost de societats, realment és suportat pels seus clients i no per aquella societat. Es trasllada la càrrega de l'impost.

Un exemple clar de la diferència entre legalitat i incidència real dels impostos el tenim, -mirin no em puc estar de tornar-ho a recordar, sobretot a recordar-los-hi- amb el que va succeir amb l'aprovació d'un tipus reduït de l'IGI, de l'impost general indirecte per les estacions d'esquí i pel centre termolúdic entre altres. Una baixada en el tipus de l'IGI no va implicar una baixada en el preu final pagat pels consumidors, perquè en termes econòmics, la baixada va beneficiar només les empreses, tot i que legalment la quota d'IGI suportada pels consumidors era més baixa.

En definitiva, la desviació pressupostària nosaltres entenem que és únicament una responsabilitat política, no és un delictes ni una falta administrativa. Si puja el preu del petroli o del ciment, si baixa el consum del tabac o tenim un mal hivern, nosaltres no inculparem al Govern. No creurem que la culpa és del ministre, ni dels funcionaris que treballen a elaborar el pressupost. Per moltes lleis i regles d'or que aneu fent, estem convençuts que no podreu controlar o preveure aquestes variacions a 4 anys vista, ni a un any vista, i segurament ni a 1 mes vista. Tot això són factors que ni controlem ni podem preveure com són el clima o els conflictes internacionals els qui incideixen en l'evolució de determinats preus.

Per tant, no es pot confondre desviació pressupostària amb malbaratament de cabals públics, en parlàvem fa un moment sota l'autoritat del president de la Comissió de Finances.

El grup de la majoria ha decidit prohibir o sancionar als ciutadans la seva eventual lliure elecció d'un programa polític que impliqui més despesa i més endeutament, que seria una opció perfectament legítima. En fer-ho s'està limitant els plantejaments d'un debat democràtic i d'un debat en el marc de la Constitució. Precisament per això nosaltres no podem donar suport a aquesta llei.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Té la paraula el Sr. David Rios.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Bé avui la meua intervenció serà similar a la que vaig a fer ara fa uns dies, molt més curta evidentment perquè el treball en comissió no ha millorat aquesta llei, al nostre entendre. Pensem que és una autèntica

irresponsabilitat presentar aquesta llei i que avui s'aprovi. Que amb l'actual situació econòmica del país, el que menys ens fa falta ara és limitar la possibilitat de les inversions públiques a Andorra i per tant, que aquesta llei pot tenir unes greus conseqüències com he dit per tots els ciutadans i ciutadanes d'Andorra. Entenem que és un projecte de llei inadequat presentat en un moment equivocat i el pitjor de tot és que dubtem fins i tot que sigui aplicable. Perquè tal i com vaig dir l'altre dia, en l'altra sessió de Consell, nosaltres creiem que hi podrien haver eines, instruments per limitar el dèficit de l'Estat i per establir un rigor pressupostari, apostant per transparència i altres conceptes moderns de gestió administrativa. Però creiem que aquest text legislatiu que avui previsiblement s'aprovarà té moltes i substancials objeccions.

La primera de totes i que nosaltres ja vam denunciar en la passada sessió és que s'oblida de parlar de qualsevol possibilitat de creixement ni aposta de creixement ni retorns de la inversió pública, únicament parla d'austeritat i austeritat i austeritat. I elimina la possibilitat de fer determinades inversions públiques moderades però que estiguin justificades per una millora de la nostra economia.

A més a més, creiem que aquesta llei no es pot presentar en solitari com ho estan fent vostès avui. Creiem que necessita un ampli consens polític perquè avui en dia amb el marc fiscal en plena implantació és impossible tenir una previsió d'ingressos i despeses clara i per tant és obvi que en determinats moments es farà impossible complir els compromisos que estableix la seva proposició de llei.

També ens preocupa a nivell de benestar, és a dir, amb tot això la gestió pressupostària es pot veure afectada vist que nosaltres estem treballant avui en dia, amb dades estimades. Tenim el marc fiscal, com he dit, per acabar d'implantar, per tant, ens estem jugant molt i penso que vostès no han reflexionat el suficient a dia d'avui. A més a més, no és ètic ni moral presentar aquesta proposició de llei al final de la legislatura i que s'ho trobin els altres. Vostès el que haurien d'haver fet és o fer-ho dos anys abans o fer-ho en la propera legislatura si tenen ocasió. Perquè la llei que vostès avui aproven, vostè possiblement no l'hauran de gestionar, la gestionaran els següents. I això entenem que no és ètic moral.

Nosaltres votarem, no em penso allargar gaire perquè els principals arguments els vaig expressar en l'anterior sessió, nosaltres votarem en contra de la seva proposició de llei. Tot i això, voldria fer constar la nostra aportació constructiva en treball en comissió perquè vam fer abstenció a totes les esmenes, ens vam abstenir a totes les esmenes en lloc de votar-hi en contra per tal de deixar passar amb un

suport de majoria les propostes de canvi. Després fins i tot vam transaccionar unes esmenes per ajudar a corregir uns errors que havien expressat vostès mateixos a l'hora de fer les citades esmenes. De totes maneres avui reitero la voluntat del Partit Socialdemòcrata, del Grup Parlamentari Socialdemòcrata que a l'inici de la propera legislatura establir un pacte d'Estat amb totes les forces polítiques representades al Consell, amb totes les forces polítiques representades a tots els comuns per intentar consensuar un text que defineixi una llei de sostenibilitat real, una llei de sostenibilitat pública. Un pacte d'Estat que ha de permetre aprovar una regla d'or a l'inici de la legislatura, no al final. Que sigui realista, que sigui aplicable i que sobretot sigui consensuada perquè aquesta sí que serà una autèntica regla d'or no com la regla de llautó que aprovarem avui.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata, té la paraula el conseller Daniel Armengol.

El Sr. Daniel Armengol:

Bé, moltes gràcies Sr. síndic.

Volia, i vull, començar la defensa d'aquesta Proposició de llei fent un *mea culpa*, un *mea culpa* en primera persona, en nom del nostre grup en la Comissió de Finances i en nom de tot el grup parlamentari del qual tinc l'honor o hauré tingut l'honor de formar part.

Doncs sí, ho sento. Sentim haver sabut convèncer els altres grups de l'oposició de la transcendència d'aquesta llei; sentim no haver-los sabut convèncer d'acceptar ni una sola de les 22 esmenes que el nostre grup va presentar. Esmenes que com ja els hi vam anunciar cerquen a fer realitat que el sentit comú imperi a la gestió de les finances públiques.

22 esmenes totes elles encaminades a esvaïr dubtes que van sorgir durant el debat de presa en consideració, dubtes i consideracions que ens havien arribat prèviament amb el criteri del Govern sense oblidar les recomanacions que ens havien fet arribar els comuns. Al·legacions que totes elles tenen un gran sentit d'Estat i que seuen en la ferma voluntat de responsabilitat conjunta en la gestió de l'erari públic.

22 esmenes aprovades per simple majoria que creiem han esvaït les preocupacions plantejades i que han

tingut en compte tant les consideracions de Govern com les recomanacions dels comuns.

Dubtes tots ells legítims -s'ha de reconèixer- molts d'ells coincidents -també s'ha de dir-, amb els que vostès des de la minoria, senyories, vàreu expressar en aquesta sala fa més de dos mesos. Dubte sobre el control i l'eficàcia i l'oportunitat econòmica en l'article 8, dubte sobre el marc pressupostari o sobre el càlcul del PIB -articles 12, 15 i 16-, o encara sobre el nivell de l'endeutament -article 12-, sobre la despesa màxima permesa -article 15-, i també dubtes fonamentals i constitucionals pel que fa al capítol VI -ens ho recordava el Sr. Bartumeu-, tant en les funcions del Tribunal de Comptes i de la Intervenció, així com del règim sancionador.

Tots ells han estat explicats, rebatuts o modificats. Hem fet molta feina amb els representants dels poders públics tant amb el Govern com amb els comuns però amb vostès no ho hem aconseguit.

Recordaran el meu argumentari basat en l'estira i arronsa entre el cap i el cor, i a vostè Sr. Bartumeu li preocupava la Constitució, a nosaltres també. Rectificar és de savis així doncs amb cap i sense por hem esmenat la nostra Proposició de llei perquè s'esvaïssin els dubtes o indicis d'anticonstitucionalitat.

A tall d'exemple hem canviat, seguint les recomanacions rebudes, tot el capítol 6è de la Proposició, alhora que per acabar de polir el marc normatiu i adequar aquesta Proposició a les lleis vigents, hem modificat tant la Llei de finances públiques com la de finances comunals i hem inclòs que l'incompliment de qualsevol precepte d'aquesta Proposició de llei serà unipresa administrativament a través d'elles, i quan s'escaigui a través del Codi Penal.

A vostè Sr. Rios, segueixo sense entendre massa tots aquests arguments: "que ara no és el moment, que no s'ha consensuat i que no s'han de fer lleis perquè les apliquin els demés".

Ens va exposar durant la presa en consideració que compartia totes i cadascuna de les remarques que feia el Govern en el seu criteri. Doncs bé, com ja li he explicat totes i cadascuna de les remarques que feia Govern s'han canviat via esmena. Lamento, doncs, que no les hagin aprovat. Tot i així li agraeixo com vostè em recordava l'esforç i la cortesia parlamentària que li ha suposat a la comissió transaccionar certes esmenes amb nosaltres per adequar el text i permetre que no quedin incongruències.

Seré breu recordant de nou els tres grans eixos d'aquesta Proposició. Posar un límit per primer cop a l'endeutament global, i dic bé "global" de tot el país.

En segon, assegurar la viabilitat de les finances públiques. Posar límit als dèficits pressupostaris segons l'evolució de l'economia.

I en tercer, per assegurar-ne l'eficàcia i l'eficiència del control de la despesa pública, i no de la inversió Sr. Rios... control de la despesa pública i de l'estabilitat fiscal.

Acabaré, doncs, com ara ho vaig fer fa dos mesos. La nostra voluntat és i era fer una llei que perduri, assumible des del primer dia, per encaminar a tothom cap a la sostenibilitat de les finances públiques, cap a l'estabilitat pressupostària i fiscal, i quan les coses vagin millor -que hi aniran de ben segur- i algú pensi més amb el cap que no pas amb el cor, se li pugui recordar que existeix aquesta llei i que s'ha de complir o rendir comptes de per què no es fa ja que la pervivència del nostre "país", país, s'ho mereix.

(Se sent riure)

Queda una mica de temps per replicar, veritat? Sí.

Sr. Bartumeu...

El Sr. síndic general:

El seu rellotge marca cinc minuts encara.

El Sr. Daniel Armengol:

És cert. Gràcies Sr. síndic.

Sr. Bartumeu, com que ja sabia que em recordaria el que jo vaig dir o vaig deixar de dir, que em va dir que ja ho llegiria al Diari de sessions... doncs, l'he portat! Sí. "Treballem conjuntament la llei per esvaïr-ne dubtes interpretatius" però no, no desvirtuarem ni una coma, ni una sola coma, l'essència de la voluntat política que s'hi expressa. Després, això és el que li vaig dir jo en la meva rèplica després de manar-los-hi set cops seguits que consideressin la Proposició i miressin de treballar-la conjuntament.

Quant al Tribunal de Comptes, primer s'havia d'aprovar la Llei de partits polítics que la vam aprovar el mateix dia que vam aprovar la Regla d'or que ja modificava la Llei del Tribunal de Comptes. Avui, si tot va com ha d'anar, s'aprovarà la Regla d'or i també modifica la Llei del Tribunal de Comptes. Ara és el moment, vista la formació final que tindrà el Tribunal de Comptes, o de renovar-ne els membres o de proposar-ne de nous amb el vostre consens i amb la vostra col·laboració, si és possible.

Vostès em diuen també que estem limitant l'opció política dels ciutadans. Doncs miri, aquest grup i aquest Govern ja han triat el seu model fiscal, ja està acabat, i implementat.

Tot el que s'ha anat aprovant des de l'inici de la legislatura, al meu entendre, va en consonància -i avui es pot votar aquesta Llei- tenint un marc fiscal aprovat i en fase de consolidació; tenint una obertura econòmica i els CDIs.

Pensem que el nostre model de país és prou clar en aquest aspecte: fiscalitat baixa i homologada, despesa pública reduïda, dèficits pressupostaris més que controlats. Tot això ens posa en una situació envejable per la recuperació tan anhelada que ja tenim a tocar.

I sí, sí Senyories és un signe de valentia i no d'irresponsabilitat, Senyories. Que un grup parlamentari i un govern que tenen facultats i potestats suficients per tornar a governar la pròxima legislatura no tan sols s'auto imposin restriccions pressupostàries a nivell de dèficit de despesa i de deute, sinó que a més ho facin amb concordança amb els comuns i per sobre de tot és un signe d'elegància i d'autoafirmació, penso, que ho plasmi amb brio el ministre Cinca en el pressupost del 2015 que ens va entrar fa un mes.

Retreure'ns a nosaltres la falta de consens, la falta de tempo, Senyories, en aquest text quan s'ha tancat amb tots aquells que avui governen i poden tornar a fer-ho, no és responsable! I més quan vostès han defugit el debat, han renunciat a fer esmenes i ja estan en precampanya des de fa mesos.

Durant la sessió d'avui s'ha demostrat sobradament que vostès no es miren cap proposta amb ànims constructius, sinó totes i cadascuna de les seves votacions les valoren amb radi electoralista.

La seva actitud de refusar el debat sí que és un menys teniment.

Encara em queda una mica de temps...

També ens ha dit que no hem reflexionat el suficient. Ja li vaig dir durant la presa en consideració: fa tres anys que anunciem a través de debats d'orientació política i de debats pressupostaris que estem treballant aquesta Proposició i quines són les línies mestres. En cap d'aquestes sessions, Sr. Rios, vostès han manifestat el mínim interès ni que sigui a través d'una mínima rèplica sobre aquesta qüestió; ans el contrari, la seva preocupació sempre ha estat la mateixa: tirem de dèficit, tirem de deute, "*coup de pied à suivre*" i ja ho pagarà la padrina! O bé pujant impostos que ja ho pagaran els contribuents.

Fa una estona ens parlava dels comerciants desemparats i ofegats, doncs, ja m'agradaria saber com estarien avui amb un UIAE del 20% com proposaven vostès amb l'IRPF.

No hi pot haver creixement, no hi pot haver inversió, Sr. Rios, sense unes finances públiques

sostenibles, una imposició moderada i homologada i una seguretat jurídica generalitzada al respecte. Aquí és on rau, amb tots els meus respectes, la nostra més que s'equilibraran per art de màgia els comptes de l'Estat sinó que és demostrant com a Estat que som tots capaços d'encaminar a bon port les finances públiques i fer-les sostenibles, que es pot reinvertir i propiciar el creixement.

Així doncs ara és el moment: recuperació econòmica a la vista, nou equip de Govern al 2015, nous equips comunals al 2016. Tots ells hauran de començar els seus mandats i les seves legislatures planificant. Tots ells hauran d'acabar les seves legislatures complint els límits d'endeutament propis i globals, els límits de la despesa màxima permesa d'estabilitat pressupostària i fiscal.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

La veritat senyores i senyors consellers és que no tenia previst intervenir en aquest debat. Penso que vam tindre un ampli debat, profund, intens, sobre el fons de la qüestió en el debat a la totalitat de la Proposició de Llei del Grup Parlamentari Demòcrata i per tant entenia que avui poc hi podia afegir.

Però, vistes algunes de les qüestions que s'han dit, penso que sí que convé que assenti la idea, i que esvaeixi qualsevol mena de dubte en aquest sentit, del convenciment per part del Govern que amb el treball que ha fet en aquest cas el Grup Parlamentari Demòcrata totes aquelles qüestions que vam posar de relleu en el criteri de Govern que ens amoïnaven, que ens feien entrar en dubte algunes de les consideracions plantejades en la Proposició de llei han quedat abastament resoltes. I en aquest sentit vull agrair-li al Grup parlamentari demòcrata l'esforç que ha fet en aquesta idea de tindre en compte tot allò que es deia en el criteri de Govern.

La Proposició de Llei, un cop introduïdes aquestes esmenes, penso que ens permet dir sense cap mena de dubte amb ple convenciment que aquesta serà una bona eina de gestió pressupostària, no infal·lible. És ben cert el que ens deia el Sr. Bartumeu, l'economia té molts elements externs que no sempre, per voluntat que hi hagi des del Parlament o des del

Govern, es poden controlar. Però, sens dubte, serà una bona eina de gestió pressupostària.

I, per sobre de tot, serà una eina que introduirà, que llençarà i consolidarà missatges molt clars vers la nostra ciutadania, vers l'exterior, vers tot aquells organismes internacionals que ens observen, vers tota aquella gent que té un ull posat a Andorra com a possible destinació de les seves inversions, per a tota aquella gent que en definitiva creu que Andorra pot ser un bon lloc on viure-hi i un bon lloc on invertir i treballar. Un missatge de seriositat, un missatge de voluntat, d'estabilitat fiscal, un missatge d'estabilitat en la prestació dels serveis, un missatge de rigor i, per sobre de tot, un missatge de garantia, de garantia de futur per a les properes generacions en quant a mantenir un Estat del benestar que se'ns ha anat dotant amb molt esforç al llarg de les darreres dècades.

Només des d'aquesta perspectiva de voler preservar tot això, de llançar aquests missatges s'ha d'entendre aquesta voluntat de tindre rigor a l'hora de pressupostar i de saber que no es pot estirar més el braç que la màniga. Fent-ho, no estic gens d'acord amb el que ens deia en aquest sentit el Sr. Bartumeu, no estem limitant el debat polític, al contrari, l'estem posant allà on toca. Evidentment, només faltaria, tothom pot fer els seus plantejaments polític, les seves propostes polítiques, però és important que al fer-les s'expliqui com es finançaran, i que s'expliqui aquelles propostes que es vulguin defensar quines conseqüències pressupostàries tenen. I si al final es volen presentar postulats que ens avoquen a més endeutament s'ha de dir. S'ha de dir i s'ha de quantificar, i s'ha de dir on està el límit d'aquest endeutament. Aquesta és la virtut d'aquesta llei, ens posa en el centre del debat aquesta qüestió. Com es generen dèficits i aquests dèficits quin endeutament ens comporta i com hi volem fer front. Aquest és el debat. Per tant, tothom podrà continuar defensant, evidentment només faltaria, aquells postulats, aquell moment d'Estat que cregui convenient però tothom haurà d'explicar com el finançarà i sobretot tothom haurà d'explicar fins a quan serà sostenible segons quin tipus de model.

És innegable que fa 15 anys que any rere any estem fent créixer l'endeutament. És innegable amb un matís, fa 3 anys que no creix l'endeutament malgrat, malgrat, i és un malgrat important, continuem generant dèficit. No hem fet créixer l'endeutament per gestió pressupostària i per gestió de l'estructura d'aquest endeutament però estem continuant generant dèficit. Si continuem generant dèficit il·limitadament l'endeutament se'ns menjarà, i l'endeutament si se'ns menja posarà en qüestió el valor més apreciat que té aquest país, el valor més

apreciat que té qualsevol país, qualsevol Estat, que és la seva independència i la seva sobirania. Per tant, aquest Projecte de Llei o aquesta Proposició de Llei del que va és de preservar aquesta independència i aquesta sobirania i si més no explicar com es pot preservar aquesta independència i aquesta sobirania amb creixements il·limitats d'endeutament.

És d'això del que estem parlant i per això penso que amb tot els matisos que es vulgui i amb totes les millores que s'hi puguin aportar en el futur el debat de fons està ben plantejat i aquesta llei el resol més que correctament.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Obrim un segon torn d'intervencions per part dels grups.

No hi ha intervenció per part del Grup Mixt...

Pel Grup Socialdemòcrata, Sr. David Rios.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Després d'escoltar aquests dos grans discursos, tant del president suplent del Grup Demòcrata com del ministre, sembla que estiguem aprovant la Llei que solucionarà el problema de les finances públiques a Andorra.

Doncs bé, partim de la idea de què és una llei ordinària, per tant qualsevol altra llei ordinària, entre elles la del pressupost, la pot tombar. Aquesta és la gran, la gran eina que tindrem per controlar els nostres dèficits i els nostres deutes. Una llei ordinària que qualsevol altra llei, qualsevol altra llei la pot tombar, la pot modificar, la pot adaptar.

Doncs bé, creiem que aquesta no és l'eina. Si s'assoleix un gran pacte -com nosaltres proposem- es pot fins i tot incorporar algun articulat a la Constitució i això sí que serà una eina, no el que vostès estan aprovant per molts discursos que facin.

Miri Sr. Armengol, vostè sap que no és de justícia, i ho sap, no és de justícia que digui que no fem oposició constructiva. I ho sap que no és de justícia. Sap que no és de justícia que no fem oposició constructiva precisament en la Comissió de Finances, en la qual podem treballar junts, perquè en les altres comissions vostè no hi és, a la Comissió de Finances treballem junts. I vostè sap que és de justícia que ens digui que no som oposició constructiva. I l'exemple del treball d'aquesta llei n'és un. Penso que hauria de reflexionar i si té

cortesia parlamentària com vostè diu, que jo la vaig aplicar, podria retractar-se d'aquesta afirmació.

De la mateixa manera que tampoc és de justícia que digui que nosaltres, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata o el Partit Socialdemòcrata, tirem de deute públic, de dèficit públic i que ho pagui la padrina. Tampoc és de justícia, i vostè ho sap que no és de justícia.

Vam ser el primer Govern, juntament amb el Govern del Grup Mixt, vam ser el primer Govern que vam posar control al dèficit i al deute. Vam ser el primer Govern que va posar control i dèficit, i és molt bo que siguin vostès, vostès els que estan avui aquí asseguts, que ens proposin.. que aprovin aquesta llei quan són vostès els que durant anys i anys i anys han generat el deute que tenim avui en l'Administració. Van ser vostès que van fer aquest forat, i vostès avui presentant aquesta llei pensen dormir tranquils. Doncs, Andorra està en la situació en la que està per vostès, i això els ciutadans no ho obliden i tenen memòria.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels grups...

Per part del Grup Demòcrata hi ha intervenció...

Sr. Daniel Armengol teniu la paraula.

El Sr. Daniel Armengol:

Sí, doncs, gràcies Sr. síndic.

Seré breu.

Només dir al Sr. Rios que si fa al·lusions al problema segur que no, perquè el problema ja el tenim a sobre. Però evitar d'incrementar-lo esperem i segur que sí.

Que vostès fan oposició constructiva en comissió, li he de reconèixer, ara aquí en aquesta sala no tant eh!

I que, li he de reconèixer. Ara aquí en aquesta sala no tant!

I que quan vostès o quan el president del seu partit era ministre de finances va començar a implementar límits al deute i... a què més m'ha dit? El deute... bé, n'hi ho recordo. Doncs, nosaltres en aquella època sí que estàvem a l'oposició, jo i uns quants consellers d'aquí, i la gent encara se'n recorda. Però li puc dir que tots els crèdits extraordinaris que li vam tombar a l'època eren perquè anàvem tots en contra d'endeutament, i tots els que van entrar que no anàvem en contra d'endeutament se li van aprovar, Sr. Rios. I si no revisi les sessions parlamentàries i

se'n recordarà. La memòria la tenen els ciutadans i la demostraran d'aquí tres o quatre mesos.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Govern no desitja intervenir...

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha cap altra intervenció, obriríem tot seguit un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

21 vots a favor, 6 en contra.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat declaro aprovada la Proposició de llei.

Passem tot seguit al sisè punt de l'ordre del dia.

6- Examen i votació del Projecte de llei de creació de la societat pública Andorra Telecom, SAU.

L'informe de la Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme ha estat publicat en el Butlletí número 92/2014, del 17 de novembre.

Intervé per exposar l'informe de la Comissió la Sra. Sofia Garrallà Tomàs, nomenada ponent per part de la Comissió.

Teniu la paraula.

La Sra. Sofia Garrallà:

Gràcies Sr. síndic.

El passat dia 1 d'octubre, la Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme em va nomenar ponent del Projecte de llei de creació de la societat pública Andorra Telecom, SAU i, com a tal, exposo avui davant del Consell General l'informe de la Comissió.

La Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme va examinar, en les reunions mantingudes els dies 8, 15 i 23 d'octubre; i 6 i 13 de novembre, el Projecte de llei i les trenta-una esmenes que s'hi havien presentat: 4 per part del

Grup Parlamentari Mixt i 27 per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Del total d'esmenes presentades, 5 van ser aprovades per unanimitat i una per majoria; mentre que 13 esmenes van ser retirades per ser transaccionades i aprovades per unanimitat i una més va ser retirada per ser transaccionada i aprovada per majoria. D'altra banda, 11 esmenes no van ser aprovades.

La Comissió va acordar també, per unanimitat, adequar el text a l'Acord del Consell General sobre l'estructura, el contingut i la forma de les lleis, del 18 d'abril del 2002, així com corregir els errors ortogràfics i de referència detectats.

Del resultat de la votació de les esmenes i dels acords adoptats se'n desprèn l'informe de la Comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem al torn d'intervencions per part dels grups.

Per part del Grup Parlamentari Mixt, teniu la paraula Sr. Gerard Barcia.

El Sr. Gerard Barcia:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Mixt no s'oposa al Projecte de llei de creació de la societat pública Andorra Telecom, SAU, perquè valora positivament els avenços que la mateixa permetrà al fins ara parapúblic Servei de Telecomunicacions d'Andorra en un sector d'evolució tant permanent i de vocació a interconnexions internacionals d'estructures i de xarxes.

Però estar convençuts que l'ocasió de modificar l'estatut de l'entitat ha estat desaprovechada. No hauria costat res ni hauria portat res de negatiu permetre una presència dels diferents grups parlamentaris a efectes de seguiment en el si de la societat pública Andorra Telecom SAU, amb la corresponent previsió al text estatutari.

I no només no hauria costat res, ni hauria portat res de negatiu, sinó que sense ser cap obstacle per causa de les evidents majories, hauria generat una major obertura, una major riquesa d'aportacions i de punt de vista i les màximes garanties de transparència en un sector tan important com el de les telecomunicacions, més encara quan es tracta de manera exclusiva, -de manera exclusiva.

Precisament, per això no s'havia de fer excloent. Serà deixar en constància de la seva oposició a aquest rebuig de presència a les forces polítiques no majoritàries, que aquest Grup Parlamentari Mixt votarà de manera responsable favorablement al Projecte de llei de creació de la societat pública Andorra Telecom, SAU.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, té la paraula la Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Tal com va arribar en seu parlamentària, el Projecte de llei de creació de la societat pública Andorra Telecom, SAU, ens va generar seriosos dubtes i per això, el nostre grup parlamentari va presentar 27 esmenes.

Malgrat un bon treball en comissió, lamentem malauradament no haver pogut fer prosperar algunes de les nostres esmenes.

Efectivament, els membres de la comissió no van considerar procedent restringir en tres mandats consecutius els mandats dels membres consellers del Consell d'Administració, limitació que segons el nostre punt de vista hauria garantit renovació i cap possibilitat d'enquistament en el càrrec.

Lamentem també no haver pogut convèncer de la idoneïtat de posar limitacions econòmiques en les facultats del Consell d'Administració; que no eren minses les que proposàvem, ja que eren limitacions d'un milió d'euros i de 500.000 euros per exemple en casos de contractes civils, mercantils o administratius i en moltes altres actuacions.

Al nostre parer, aquest condicionant reduïa les responsabilitats dels membres del Consell d'Administració i reforçava la conveniència de les decisions preses ja que aquestes haurien hagut d'estar validades per la Junta General d'Accionistes en aquells actes implicant sumes superiors als topalls esmentats.

Sembla ser que aquestes limitacions no hi havien sigut fins ara en les decisions d'Andorra Telecom però no per aquesta raó, se'ns convenç de què no calgués regular-ho ara.

Ara bé, hem de reconèixer que malgrat un inici un pèl rígid en els treballs de la comissió legislativa, finalment, els membres de la comissió, amb el

vistiplau del ministre, han fet molts esforços per contemplar moltes de les nostres esmenes.

Malgrat onze esmenes Socialdemòcrates han estat rebutjades, cinc esmenes nostres han estat aprovades i onze han estat transaccionades.

De fet, gràcies a la bona voluntat de la comissió i a través de les nostres esmenes, ha quedat clarament determinada l'obligació de realitzar de manera exclusiva per part de la societat pública andorrana les activitats de prestació del servei públic universal de telecomunicacions d'Andorra. Ens preocupava el què consideràvem una porta oberta a la privatització d'Andorra Telecom i per tant dels serveis de telecomunicacions nacionals.

I d'això, n'estem satisfets.

També, s'ha aprovat en Comissió que la transformació de la societat o qualsevol operació de reestructuració societària, així com la cessió global de l'actiu o el passiu es faci amb l'acord del Consell General.

El nostre grup parlamentari considerava essencial aquest fet vista la consideració de societat pública, constituïda amb diner públic d'Andorra Telecom.

Ara, qualsevol canvi en la societat serà conegut i votat per tots els grups presents en l'arc parlamentari.

A més, vàries esmenes nostres en els articles dels estatuts de la societat buscaven reforçar la protecció dels béns públics de la societat i aquestes propostes també han sigut acceptades.

En conclusió, reconeixent la bona predisposició a prendre en compte les nostres aportacions per part dels membres de la Comissió i del Govern i després de l'anàlisi acurat de la Llei sotmesa avui a votació, el nostre grup parlamentari donarà suport a la Llei de creació de la societat pública Andorra Telecom.

Gràcies Sr. síndic

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata, té la paraula la Sra. Roser Bastida.

La Sra. Roser Bastida:

Gràcies Sr. síndic.

Avui el Consell General hem de decidir una important modificació legislativa, d'un organisme molt arrelat i respectat per tots els andorrans que fou creat l'any 1967 pel Consell General, fa prop de 50 anys, amb el nom de Servei de Telecomunicacions d'Andorra, STA, per tal de dotar d'una estructura

pròpia la nova central de telèfons amb servei automàtic.

El primer Estatut de la nova entitat de dret públic arribava el 7 d'agost de 1975 i atorgava a l'STA l'exclusiva en la gestió i l'explotació dels serveis telefònics, tèlex i en el de distribució de televisió dins el territori del Principat d'Andorra. Nou anys més tard, el 25 d'abril de 1984, el Consell General aprovava uns nous Estatuts, que mantenien l'exclusiva de l'STA pels serveis de telecomunicacions esmentats, així com pels serveis radiotelefònics i de transmissió de dades.

Han passat doncs 30 anys des de l'aprovació d'aquells estatuts que s'han mantingut vigents fins a l'actualitat, salvades algunes modificacions puntuals els anys 1986, 1994 i 2005. 30 anys en què el sector i el món de les telecomunicacions han canviat radicalment i han transformat el dia a dia de les empreses i dels ciutadans, i en definitiva, de l'economia i de la societat. Si l'any 1984, quan es van aprovar els Estatuts vigents de l'STA, no existia internet ni telèfons mòbils, i tot just apareixien els primers ordinadors a les llars, l'any 2013, serà recordat com l'any en què el nombre de telèfons mòbils va superar la població humana.

Una autèntica revolució tecnològica que ha afectat i afecta de ple el nostre país i que obliga a Andorra Telecom a innovar de forma contínua i a competir tecnològicament per respondre a la demanda dels ciutadans i turistes, i alhora, a posar a l'abast de les empreses l'última tecnologia per facilitar la implementació de nous projectes i millorar la competitivitat.

Tanmateix, la veritat és que, al novembre del 2013, quan el ministre Jordi Alcobé amb els seus directius ens presentà, per primera vegada al nostre grup parlamentari, la necessitat de canviar els estatuts actuals d'Andorra Telecom i, a tal efecte, la conveniència d'elaborar un projecte de llei que en definís un nou marc jurídic, els crits d'ovació no foren gaire explícits més aviat hi hagué una certa sorpresa, un cert escepticisme i en alguns casos uns ulls oberts de bat a bat -entre els quals ho reconec, els meus- ja que en el transcurs d'aquesta legislatura no prevèiem, en absolut, haver de modificar el marc legal d'una entitat que funciona i que les darreres dècades ha generat i genera importants beneficis per a l'Estat.

La modificació proposada era de cabdal importància. No es tractava de petits canvis estatutaris i puntuals com s'havia fet anteriorment sinó de convertir l'actual entitat de dret públic en una societat pública de propietat íntegrament estatal sota la forma jurídica de societat per accions o anònima, és a dir,

regida per les normes del dret privat però amb el mateix règim d'exclusivitat i d'universalitat dels serveis, podent realitzar a més, d'altres activitats associades en règim de lliure concurrència i operar tant a Andorra com a l'estranger.

L'abast i la importància del tema a tractar i a debatre portà el nostre grup parlamentari a la creació d'un grup de treball específic format per les conselleres i consellers de les comissions d'Economia i de Política Territorial i Urbanisme a fi d'analitzar i treballar en profunditat el text proposat.

Primer de tot, la nostra reflexió es centrà en l'anàlisi acurat de la necessitat i dels motius que promovien la proposta d'uns nous estatuts i del corresponent projecte de llei.

El resultat fou clar i concís: El Principat d'Andorra no és aliè ni a la ràpida evolució ni a les transformacions del sector de les telecomunicacions, ni als importants reptes i desafiaments que planteja. El servei de telecomunicacions del país ja s'enfronta ara i s'enfrontarà en els propers anys a diferents escenaris que requeriran una estratègia i un paper diferents dels que hem conegut fins ara per poder actuar amb èxit en aquest àmbit.

En aquest context, l'Estatut actual es revela totalment insuficient, i per aquesta raó es fa necessari dotar-lo d'un nou marc jurídic com una eina que permetrà afrontar els canvis i els reptes als que ha de fer front la companyia i el nostre país.

Es fa necessari gestionar el servei de manera més àgil sota criteris d'empresa, i, d'altra banda, la continuïtat de la línia de negoci d'Andorra Telecom es pot trobar, en breu termini, immersa en un alt factor de risc ja que existeix una tendència a la baixa de la facturació dels clients nacionals, es preveuen importants modificacions en l'entorn europeu eliminant el concepte de Roaming entre els operadors, canvis que, sense cap mena de dubte, ens afectaran molt negativament vista la nostra gran dependència econòmica del Roaming i conseqüentment, la volatilitat dels seus ingressos; a més, és important també mantenir un esforç inversor sostingut que ens assegurï una adaptació contínua i constant a les noves tecnologies.

Així doncs, el nou marc legal és necessari i m'atreveria a dir imprescindible ja que permet la diversificació de les fonts d'ingressos i alhora dota l'entitat de mecanismes de gestió i processos de decisió més àgils i més flexibles que possibilitaran l'empresa a donar uns serveis capdavanters i de qualitat tot i generant beneficis.

L'objectiu de l'actuació ha de tenir unes bones autovies per a la circulació de les dades, de manera que els usuaris es beneficiïn de les millores quant a la

velocitat d'Internet, la cobertura, els serveis i la reducció de preus.

En aquest sentit, cal felicitar el ministre Jordi Alcobé que, amb aquest projecte de llei, ens demostra capacitat de reacció i d'anticipació en un sector en continu creixement i evolució.

Això no obstant, el fet de compartir la necessitat d'un canvi de marc legal no dissipava el nostre grup de treball, d'un seguit de dubtes que ens plantejava el nou text jurídic ja que, com he evocat, es tractava d'un canvi rotund i d'un altre model de societat.

En el decurs de l'anàlisi del text vam poder comprovar però que les nostres inquietuds estaven adequadament resoltes. En citaré unes quantes, les més fonamentals al nostre entendre, i que segurament poden respondre a interrogants de molts ciutadans.

Primer, amb la creació de la societat pública Andorra Telecom, SAU no hi ha cap privatització del servei. Amb aquesta llei el capital social és i serà -perquè la Llei no permet que sigui d'una altra manera- el 100% públic i l'article 3 del text ho indica d'una manera molt clara i expressa. Per tant, el blindatge del 100% públic i de qualsevol privatització dels serveis exclusius de la societat és total; i si un dia aquesta possibilitat es plantejés caldria que el Consell General modifiqués la llei seguint el mateix procediment.

Pel que fa al Patrimoni de la Societat, els béns del patrimoni nacional que consten a l'annex de la Llei, tenen la qualificació jurídica de béns de domini públic i tampoc poden ser objecte de cap alienació o gravamen i són imprescriptibles i inembargables.

De la mateixa manera, la llei acota també el sostre d'endeutament de la Societat no podent superar el 50% dels fons propis.

Amb la voluntat de màxima transparència i publicitat, la llei fixa també la publicació dels preus dels serveis per a clients particulars així com la publicació de les adjudicacions més importants d'acord amb uns criteris ben definits.

Quant al Consell d'Administració, la presència del Govern queda garantida amb dos ministres als càrrecs de president i vicepresident i la designació de dues persones més amb experiència i de reconeguda honorabilitat empresarial i professional, de tal manera que s'assegura sempre una majoria dels membres nomenats pel Govern respecte als membres nomenats per la pròpia societat. Un aspecte fonamental importantíssim és el control financer que el text legislatiu resol també adequadament a través de diferents articles, controls que a més de concordar amb la Llei General de Finances Públiques, i amb les

auditories anuals fixades per les disposicions legals en matèria de societats, preveuen, si escau, una auditoria d'eficàcia que serà tramesa al Tribunal de Comptes.

Finalment crec que podem assegurar que el nou marc legal assoleix l'equilibri necessari entre les regles del dret privat facilitant una major autonomia en la gestió i més agilitat en els processos de presa de decisions, sense que això suposi una pèrdua de control i de supervisió per part de l'Estat andorrà.

Abans d'acabar vull subratllar també el treball positiu realitzat al si de la Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme, pel debat constructiu que es generà al voltant de les esmenes a fi d'assolir el màxim d'acords possibles i per la voluntat de consens que hi ha hagut per part dels grups parlamentaris tenint en compte la importància del Projecte de llei que avui debatem.

Per tot l'exposat, el nostre grup parlamentari votarà favorablement el Projecte de llei de creació de la societat pública Andorra Telecom, SAU amb el ferm convenciment que Andorra Telecom fa un pas decisiu cap al segle XXI i ho fa amb l'aval i el ple suport del Consell General. Estic convençuda que aquests Estatuts permetran afrontar trenta anys més d'èxits a la companyia i que Andorra Telecom continuarà sent l'emblema de la solvència del sector públic i a l'avantguarda del món de les telecomunicacions.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre Sr. Jordi Alcobé.

El Sr. Jordi Alcobé:

Gràcies Sr. síndic.

Avui s'aprovarà doncs, i celebro i agraeixo sincerament, per assentiment als grups parlamentaris d'aquesta Cambra la Llei de creació de la societat pública Andorra Telecom, una llei que transforma, com ja s'ha dit, el règim jurídic de l'entitat pública o parapública del Servei de Telecomunicacions d'Andorra en una societat pública i de dret privat Andorra Telecom, Societat Anònima Unipersonal. Una entitat que simbolitza i m'atreveria a dir que representa la solvència del sector públic andorrà. Una entitat que genera 84 milions d'euros d'ingressos anuals i més de 23 milions d'euros en beneficis i que participa del finançament de l'Estat via distribució de dividends.

Estic segur de què molts dels que ens poden escoltar o veure en aquests moments es poden preguntar: i per què cal canviar el règim d'una societat que funciona i que guanya diners? -això ho comentava la Sra. Roser Bastida-, per què no utilitzar recursos que guanya l'entitat per baixar les tarifes i sobretot el cost de les comunicacions internacionals, el conegut *Roaming*?

Sense dubte aquestes són les preguntes que ens han de saber contestar i explicar per entendre la motivació d'aquest Projecte de llei. És veritat, Andorra Telecom és l'entitat més solvent i rendible del Principat d'Andorra, del sector públic andorrà. Una entitat amb prop de cinquanta anys de vida que dona feina a dos-centes cinquanta persones, que ha participat, ha propiciat i també s'ha beneficiat del creixement d'Andorra durant aquest últim mig segle i que cada any fa un esforç d'inversió important per disposar de l'última tecnologia. Però també cal dir que sota una aparent fortalesa econòmica i financera, i dic bé "aparent", s'amaga una de les estructures econòmiques més fràgils i amb més riscos del sector públic del Principat d'Andorra; uns riscos o situacions que es poden disgregar en quatre: un, la dependència absoluta dels ingressos del *Roaming* i que evidencia la manca de diversificació dels ingressos de la companyia; dos, la tendència a la baixa del preu dels serveis de telecomunicacions a nivell nacional i internacional; tres, la necessitat d'efectuar un esforç inversor cada vegada més important degut a l'adaptació contínua a les noves tecnologies; i, quatre, la necessària agilitat i flexibilitat per competir en un sector molt innovador i evolutiu.

El primer risc i el més important és la dependència del *Roaming*, el *Roaming* -o el que és el mateix la facturació d'Andorra Telecom cap als operadors estrangers- és de 25 milions d'euros, uns ingressos que generen un benefici de 20 milions d'euros; mentre que els altres beneficis de negoci i que són les proves de la companyia representen totes elles una facturació de 58 milions d'euros (en telefonia fixa i mòbil) amb un benefici només de 4 milions d'euros. 4 milions d'euros (aquests altres diners de negoci) que són la suma d'uns beneficis de la telefonia mòbil nacional de 13 milions d'euros, d'unes pèrdues de la telefonia fixa de 6 milions d'euros, i d'unes pèrdues de 3 milions d'euros d'altres activitats com la difusió de canals de televisió.

En resum i per parlar clar, sense el *Roaming*, Andorra Telecom no guanyaria diners; sense el *Roaming*, Andorra Telecom no podria invertir i no podria haver finançat la xarxa de fibra òptica i sense el *Roaming*, possiblement, en lloc de contribuir al finançament de l'Estat, Andorra Telecom hauria de

rebre subvencions públiques o incrementar notablement les seves tarifes per mantenir la qualitat dels serveis.

I també cal aclarir que els ingressos del *Roaming* que percep Andorra Telecom no equivalen al cost que paga l'usuari turista o no resident que efectua una comunicació des d'Andorra. Per exemple, si un turista francès fa una trucada des d'Andorra i en rep una altra d'un minut cadascuna, pagarà 31 cèntims d'euro per les dos trucades (rebuda i enviada); si en canvi, l'usuari és espanyol pagarà 5 euros per les dues trucades d'un minut cadascuna (rebuda i enviada), i la major part d'aquest ingrés quedarà en mans de l'operador espanyol (dos tercers parts).

Aquest és el model que fins a l'actualitat ha fet rendible i solvent Andorra Telecom, una solvència que depèn absolutament en l'actualitat dels serveis del *Roaming* i no de les altres línies de negoci, i això en un entorn en què els països de la Unió Europea es preveu eliminar definitivament el *Roaming* a partir del 31 de desembre del 2015.

Alguns podrien dir que Andorra Telecom, Andorra continua sent un país tercer a la Unió Europea i que es podran mantenir les tarifes del *Roaming* i no canvia res... això seria una simple il·lusió! La qüestió no només és jurídica sinó també és sobretot econòmica.

La major totalitat dels nostres visitants i turistes provenen dels països de la Unió Europea i ja no entenen el diferencial de tarifes que existeixen actualment entre les seves comunicacions nacionals i el preu que paguen per les comunicacions entre Andorra i el seu país d'origen.

Si avui Andorra Telecom hagués d'aplicar les tarifes de tràfic internacional de la Unió Europea, la facturació de *Roaming* passaria de 25 milions d'euros actuals a 1 milió d'euros. Per això, en un sector tan sensible a la innovació i a l'evolució tecnològica està en joc la solvència, la supervivència mateixa de l'empresa. No i tot avui seria comprometre seriosament el futur de la companyia i, de retruc, els interessos de l'Estat. Però amb la consciència des de la companyia del repte i amb els mitjans que ofereix la nova Llei, aquesta nova Llei, podem dir que encara avui hi som a temps. Aquesta Llei atorga les eines per diversificar els ingressos i per reduir la dependència del *Roaming*.

El segon risc és la tendència a la baixa en el preu dels serveis de telecomunicacions, una clara tendència de mercat i que Andorra també ha estat introduint amb un increment de l'oferta de serveis en paquets per fer una progressiva reducció de les tarifes. En sis anys, la xifra d'afers de clients nacionals ha passat de 65 milions d'euros a 56. Els que fa dotze anys serien un

mòbil amb possibilitat de fer i enviar una foto, ho podien fer per 4,5 euros la foto; enviar la mateixa foto avui costa 5 cèntims: nou-centes vegades menys.

De la mateixa manera, en aquest període el cost de trucades de casa a l'estranger s'ha dividit per disset, i aquesta és també la política actual d'Andorra Telecom: incrementar el servei i reduir-ne el seu preu.

El tercer risc es relaciona amb l'esforç inversor. Cada cop més les necessitats dels empresaris estan més vinculades al món de la tecnologia i requereixen infraestructures i solucions tecnològiques més avançades. Sense l'esforç inversor sostingut que s'ha anat fent els darrers anys Andorra no contaria a data d'avui d'una xarxa de fibra òptica d'oferir unes bones condicions tecnològiques per atreure empreses i desenvolupar nous projectes. Una inversió, la xarxa de fibra òptica, que ha costat més de 70 milions d'euros, és a dir, mil euros per habitant i que fa que avui Andorra sigui el primer país del món, el primer país del món, haver substituït totalment la xarxa ADSL per una xarxa de fibra òptica o com també l'esforç per implementar la tecnologia mòbil 4G o les inversions de proves pilot per fer d'Andorra un país pioner en noves tecnologies, al servei de tots els sectors del que s'anomena "smart city" o "smart country".

I com a quart paràmetre la necessària flexibilitat i agilitat de processos que requereix competir en un entorn en constant evolució. Així unes normes de dret públic en una empresa com Andorra Telecom xocaven en un sector amb més innovació, més economia a escala, més necessitat d'inversió trimològica i amb més sinèrgies mundials. Les normes de dret que durant anys han permès a l'empresa progressar degudament han esdevingut avui un corset que limita la seva capacitat de competir i de créixer. Amb els nous estatuts s'eliminen les rigideses del marc actual en benefici d'una major flexibilitat i competitivitat i sempre sota l'emparedament d'un control i una transparència que requereixen a una empresa amb capital cent per cent públic. I cal insistir-hi, -com precisava la consellera Roser Bastida-, amb aquesta llei, Andorra Telecom no es privatitza, al contrari es blindava el capital públic i només amb una modificació de la llei es podria plantejar una obertura al capital privat. Per tant, amb els nous estatuts Andorra Telecom està tant a prop o tant lluny de la privatització com amb els estatuts vigents pel que respecta als seus serveis exclusius que són totes les activitats pròpies de telecomunicacions. El que sí que prometen aquests nous estatuts per exemple és establir col·laboracions partenariats amb entitats privades, dur a terme

activitats complementàries que es podria efectuar Andorra Telecom i que no són exclusives. En aquest cas haurà de competir en règim de concurrència en el mercat. Es tracta en definitiva de buscar noves fonts d'ingressos i una major adaptació al mercat que han de fer una empresa més competitiva i una activitat pròpia solvent a llarg termini i que permeti afrontar els riscos i eliminar fragilitats actuals. I com deia aquestes noves oportunitats no hem de perdre de vista que es tracta d'una empresa amb capital cent per cent públic que requereix una excel·lència i atenció especial en la gestió i així com una supervisió i control incrementat. Per això, els nous estatuts estableixen unes mesures de prudència i de prevenció per assegurar la solvència i prevenir els riscos avui inexistents. Així es limita per exemple la capacitat d'endeutament a un màxim del 50% dels fons propis. Avui la societat no té cap límit d'endeutament. Una mesura extremadament prudent. I també cal destacar que es mantenen les obligacions de publicitat amb la publicació al BOPA de totes les tarifes dels serveis a particulars.

Senyores i senyors consellers també vull ressaltar que aquesta necessitat de canvi, aquesta voluntat de canvi no ha estat incentivada ni induïda pel Govern. Ha estat proposada des de dins de la companyia pels equips directius dels últims anys i sé que no és costum en aquesta sala de nomenar a les persones que a nivell tècnic efectuen el treball i participen de l'elaboració dels projectes de llei però permeteu-me fer un reconeixement a totes les persones, a tots els expresidents, exdirectors, a tot el personal de la companyia que han fet de l'anomenada companyia de telèfons, més tard Servei de Telecomunicacions d'Andorra i ja des d'avui oficialment Andorra Telecom una companyia moderna, puntera i un gran valor de l'Estat andorrà amb molta projecció de futur. També voldria un especial agraïment a l'equip directiu actual i a l'assessoria tècnica que han propiciat i proposat aquests nous estatuts. I molt especialment voldria citar al Sr. Antoni Ambatlle, director financer d'Andorra Telecom. El Sr. Ambatlle ha estat un dels artífexs i principals impulsors dels nous estatuts amb una dedicació exemplar malgrat una situació personal complicada però fins i tot durant un període d'interrupció vull admirar la seva participació, l'interès i les aportacions fins a la fi del Projecte de llei. Li desitjo una molt ràpida recuperació i també li dedico un merescut agraïment.

I per acabar, com a president d'Andorra Telecom puc dir que ha estat un orgull haver participat d'aquest procés de creació d'uns nous estatuts que de ben segur assentaran les bases d'un pròsper i exitós

futur a la companyia emblema del sector públic andorrà. Per molts anys!

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció...

Bé si no hi ha intervencions i no hi ha objeccions tampoc, proposo l'aprovació del Projecte de llei per assentiment. Declaro aprovat el projecte de llei.

Passem al setè punt de l'ordre del dia:

(La Sra. Olga Adellach Coma deixa la sala)

7- Examen i votació de la Proposició de llei qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni de 30 de juny de 1995 i de la Llei 14/2004, de 3 de novembre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de matrimoni.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 93/2014, del 19 de novembre. Intervé per exposar l'informe de la comissió el Sr. Carles Enseñat Reig nomenat ponent per part de la comissió. Teniu la paraula.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

El passat dia 29 de setembre, la Comissió Legislativa d'Interior em va nomenar ponent de la Proposició de llei qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, de 30 de juny de 1995, i de la Llei 14/2004, de 3 de novembre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de matrimoni i, com a tal, exposo avui davant del Consell General l'informe de la Comissió.

La Comissió Legislativa d'Interior va examinar, en les seves reunions mantingudes els passats dies 8, 17 i 29 d'octubre, i 5 i 12 de novembre del 2014, la Proposició de llei i les 11 esmenes que s'hi havien presentat: 9 per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i 2 per part del Grup Parlamentari Demòcrata.

Del total d'esmenes presentades, 2 van ser retirades per ser transaccionades i aprovades per unanimitat i altres 5 van ser retirades per ser transaccionades i aprovades per majoria. D'altra banda, 3 esmenes més no van ser aprovades i una va ser retirada.

Així es va aprovar les esmenes que atorgaven els plens drets a les famílies homoparentals en relació a l'adopció com a parella encara que malauradament

no va ser possible arribar a un consens entorn a la paraula matrimoni.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la Comissió, el text del qual es sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem al torn d'intervencions per part dels grups.

Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Gerard Barcia.

El Sr. Gerard Barcia:

Gràcies Sr. síndic.

La caritat desplaçada fereix la sensibilitat humana. I, malauradament, això és el que traspua del text que se'ns demana de votar.

Perquè la Proposició de Llei qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni que avui votarà aquesta Cambra afecta negativament la dignitat de les persones.

Si de veritat el que es vol és respectar totes les tendències sexuals, sense discriminar, no es pot tractar amb un nom diferent aquella relació que s'enuncia com de contingut idèntic.

El Grup Parlamentari Mixt ja va avançar en la fase de presa en consideració de la Proposició de Llei que no podia donar suport a un text caritatiu, irrespectuós envers determinades persones per raó de la seva tendència sexual.

I avui continua no podent donar suport a la Proposició de Llei que, tot parlant d'igualtat, es presenta des del seu títol com a una eina de discriminació, en vulneració dels principis constitucionals.

Per tant, votarem en contra de la Proposició de Llei qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni de 30 de juny de 1995 i de la Llei 14/2004, de 3 de novembre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de matrimoni.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, té la paraula la consellera Sra. Mariona González.

La Sra. Mariona González:

Moltes gràcies Sr. síndic.

A diferència del trist dijous 29 de maig del 2014 en què la majoria conservadora d'aquesta Cambra es va negar a prendre en consideració la Proposició de Llei de modificació de la Llei del matrimoni presentada pel Grup Socialdemòcrata, avui no començaré la meva intervenció de forma metafòrica. Avui vull dedicar les meves primeres paraules directament a les persones i a allò que mou les seves vides, els sentiments.

Persones com la dona que fa uns dies ens explicava a nosaltres que després de 30 anys a Andorra s'estava plantejant marxar del país perquè no podia reconèixer com a seu el fill biològic de la seva parella sent aquesta una decisió que havien pres conjuntament.

A ella i a les moltes persones que han hagut de marxar d'Andorra per poder-se casar, a ella i a les persones que no se'ls hi ha reconegut el matrimoni i que han hagut d'acudir a la justícia per tenir una pensió de viduïtat, a totes elles que porten anys lluitant incansablement per defensar els seus drets fonamentals, mereixen un agraïment. Mereixen un homenatge per la seva paciència, el seu coratge i la seva confiança per tal de què els polítics traduïm en lleis el reconeixement dels seus drets. Perquè els polítics tenim l'obligació de preguntar-nos què pot portar a una persona que fa 30 anys que viu i treballa a Andorra a voler marxar del nostre país? Què no estem fent bé com a país perquè gent que fa tres dècades que hi viu no s'hi senti integrada?

Deia Albert Camus que: "pot ser que el que fem no ens porti sempre la felicitat però si no fem res no hi haurà felicitat". I en aquesta frase crec que és on trobem la resposta. Hi ha persones que viuen i treballen a Andorra però no són felices perquè senten que els que podem fer coses per ajudar-los a complir aquest anhel no estem fent el que ens toca.

Avui tinc una barreja de sentiments. Estic satisfeta perquè si avui s'aprova la Llei que ara analitzem estarem avançant, però estic insatisfeta perquè no hem arribat al final del camí perquè la paraula matrimoni encara no s'ha acceptat com a comú denominador per a les parelles homosexuals i heterosexuales. Si em permeten la redundància, estic satisfeta dins de la insatisfacció. Estic satisfeta però no estic feliç.

Llegia fa uns dies un article molt encertat de Núria Prenafeta, consultora per al canvi personal i organitzacional, que sota el títol "Gais, lesbianes, matrimoni i igualtat" resumia perfectament el meu sentir i de tots els que creuen amb una democràcia de fet i no de paraula. Deia en l'article que: "en el

món occidental estimar-se ha deixat de ser delictiu, discriminatori o limitant sigui quina sigui l'orientació sexual dels individus. Tot i això, hi ha alguns cercles més conservadors que es resisteixen a admetre que el pes de la democràcia és implacable, i com que no poden evitar el fet, eviten la paraula: no anomenar matrimoni a la unió entre dos persones del mateix sexe és una resistència inútil a l'erosió dels antics valors d'una societat que ja no existeix tal com alguns la van conèixer". I també afegia: "L'amor, la llibertat d'elecció, la igualtat acabaran guanyant la partida. És qüestió de temps. L'evolució cap a la igualtat, les llibertats i la ment oberta és imparabile. Una llei que evita la paraula matrimoni per referir-se a les unions homosexuals neix, al meu entendre, mutilada. Ja va sent hora que acceptem que els canvis són positius quan són integradors, ens apropen i ens uneixen a tots, independentment del color de la pell, l'orientació sexual o les creences de les persones".

En definitiva, aquestes paraules em serveixen per afirmar sense embuts que avui guanyarem una batalla a la discriminació però encara no hem guanyat la guerra al conservadorisme. Un conservadorisme que ens porta a mantenir encara una petita, una certa discriminació.

Feta aquesta introducció, em voldria referir ara a dues qüestions de forma i de fons en relació a la proposició de llei que avui votarem i que estan estretament lligades.

Pel que fa a la forma, com deia a l'inici de la meua intervenció, el trist 29 de maig d'aquest any la majoria conservadora d'aquesta Cambra que representen les conselleres i consellers de DA van votar en contra de la presa en consideració de la proposició de llei presentada pel nostre grup parlamentari que reclamava el reconeixement del matrimoni civil entre persones del mateix sexe. En resposta a la iniciativa dels socialdemòcrates, DA va presentar un text alternatiu per instaurar les unions civils entre persones del mateix sexe. És a dir, els demòcrates es van negar a debatre la nostra proposta en comissió perquè en cap cas acceptaven la paraula matrimoni. No recordaré ara tot el que es va dir durant aquella sessió del Consell General però sí que vull recordar que aquell dia es va posar de manifest dues maneres totalment contraposades de fer política i d'entendre la política.

D'una banda, la de Demòcrates per Andorra que només utilitza el diàleg de paraula i d'altra banda, la dels socialdemòcrates, que impulsa el diàleg real i amb fets. I com no pot ser d'una altra manera, en els fets em remeto ja que malgrat nosaltres no compartíem el contingut del text alternatiu que va proposar DA, el 24 de juliol vam votar

favorablement a la presa en consideració d'aquesta proposició de llei perquè estàvem convençuts que es podia millorar en el treball en comissió i perquè creiem que des del diàleg real i sincer sempre en poden sortir propostes constructives que beneficiïn a les ciutadanes i ciutadans del nostre país. Ja aleshores explicava en aquesta Cambra que els socialdemòcrates havíem fet un pas important aprovant la presa en consideració. Deia literalment que "ho hem fet conscients que aquesta llei pot ser, hauria de ser, ha de ser un trampolí per avançar cap a una situació on no existeixi cap mena de discriminació". Deia també que aquesta llei "ha de servir per fer un pas definitiu contra la discriminació total o parcial de les persones, independentment de la seva orientació sexual. L'orientació sexual d'una persona no pot ser motiu de cap discriminació. Les parelles del mateix sexe han de tenir el mateixos drets, ni més ni menys. I afegia que "estem convençuts que ens hem de donar una nova oportunitat per arreglar allò que van espatllar aquell dijous del mes de maig. El to constructiu i de diàleg no es demostra amb paraules com fan vostès sinó amb fets com fem nosaltres". Queda clar, doncs, que hi ha una diferència de formes molt evident.

A la vegada, aquestes formes em serveixen per enllaçar amb el fons de la proposició de llei que avui votarem. En aquest sentit, el text inicialment presentat pel Grup Demòcrata donava els mateixos drets a les unions civils que el matrimoni a excepció de les adopcions ja que DA proposava l'adopció en una doble fase o etapa. Primer havia d'adoptar un membre de la parella i si aquesta ho aconseguia l'altre membre de la parella també podria adoptar.

El mateix 24 de juliol, en el seu criteri, el Govern ja alertava que semblaria més adequat fer referència a l'article segon de la llei d'adopcions en lloc de l'article 3. I el mateix Grup Parlamentari Demòcrata, en veu del seu president, reconeixia que el procediment d'adopció que establien tenia certament uns requisits més exigents i complexos per les parelles homosexuals que els previstos per les parelles heterosexuales i també admetien que el text els suscitava certs dubtes en relació al seu encaix constitucional.

A partir d'aquí, vull destacar que gràcies a les esmenes presentades pel Grup Socialdemòcrata el text ha quedat finalment molt millor de com es va presentar. Gràcies a la nostra presa en consideració s'han aconseguit passos de gegant ja que les nostres aportacions permetran adoptar a les parelles homosexuals en les mateixes condicions que les parelles heterosexuales. Sense fases ni etapes fent referència a un article 2 de la llei d'adopcions que gràcies a nosaltres s'ha pogut modificar. Per tant, la

Llei obre la porta a l'adopció per part de les parelles unides civilment sense discriminacions. A més, gràcies a una altra esmena nostra, es modificarà el registre civil de manera que hi haurà un sol llibre de família per a matrimoni i unions civils. Una mesura necessària per avançar cap a la igualtat.

Estem davant un pas de gegant, i ho hem de reconèixer, per acabar amb la discriminació per motiu de l'orientació sexual. No obstant això, la barrera de la nomenclatura matrimoni continua sense superar-se donat que la majoria d'aquest Consell General és conservadora i es resisteix a admetre que el pes de la democràcia és implacable i com que no poden evitar el fet, eviten la paraula. Una majoria que a més a més de conservadora és incoherent. I si senyors i senyores, incoherència entre els drets que els hi donen i el nom que els hi atorguen.

Els socialdemòcrates no podem negar els passos endavant que suposaran aquests canvis de cara a la igualtat de drets de les persones homosexuals però a la plenitud en el reconeixement dels mateixos drets no s'hi arribarà fins que no s'accepti..., fins que s'accepti la paraula matrimoni per a totes i tots. Com deia, estem satisfets dins de la insatisfacció. I per tots aquests motius els socialdemòcrates ens abstindrem en la votació.

Per acabar deixin-me fer una petita reflexió sobre l'Andorra que volem els socialdemòcrates. Volem una Andorra on la gent pugui ser feliç. L'amor, la llibertat d'elecció i la igualtat de drets són el vehicle que condueix a la felicitat de les persones i només aconseguirem un país integrador quan no hi hagi cap mutilació de l'amor, de la llibertat d'elecció i de la igualtat de drets. I com diu una bona amiga meva la discriminació legal és la pitjor manca de respecte, i penso que és precisament el respecte el que permet que els éssers humans puguem viure en comunitat, en harmonia i en felicitat. I per acabar amb aquestes discriminacions legals lluiten molts col·lectius que tenen la meva admiració com els que avui tenim aquí en aquesta sala com el Gaymz, d'aquí d'Andorra, o l'observatori contra l'homofòbia de Catalunya, que presideix Eugeni Rodríguez Giménez, també present aquí. Precisament aquesta entitat ens ha comunicat, just abans de què comencés el Consell, que s'han posat en contacte amb Marina Albiol d'Esquerra Europea i membre de l'intergrup LGBTI del Parlament Europeu per parlar de tal com queda la Llei que avui votem.

No pararem la lluita fins que no aconseguim de fet i no de paraula una Andorra veritablement integradora, una Andorra que ens uneixi a tots i sense discriminacions per raons de l'orientació sexual.

En definitiva, continuarem lluitant per arribar al final d'un camí que té com a línia d'arribada una democràcia sense fissures on tothom pugui viure amb igualtat de drets i amb plena felicitat.

Avui hem guanyat una batalla a la discriminació però encara no hem guanyat la guerra al conservadorisme. Malgrat això, estic convençuda que, tard o d'hora, vencerem als conservadors i el seu poruc estat natural de resistència al canvi perquè la igualtat entre tots els ciutadans sense discriminacions és una prioritat absoluta.

Els socialdemòcrates sempre obrirem els braços a totes aquelles parelles que es vulguin estimar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Ladislau Baró teniu la paraula.

EL Sr. Ladislau Baró:

Bé, moltes gràcies Sr. síndic.

Ens correspon ara, senyores i senyors consellers, examinar la Proposició de llei qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, per a la seva aprovació final. De manera una mica impròpia des del punt de vista de la tècnica legislativa però més encertada des d'un punt de vista estrictament polític podríem dir que el procés de desenvolupament d'aquesta Proposició de llei té dues fases.

La primera fase es concreta en la presentació de la iniciativa legislativa socialdemòcrata, i ja els vull reconèixer, doncs, el mèrit d'aquesta iniciativa, encaminada a modificar la normativa reguladora del matrimoni civil en el sentit que les persones del mateix sexe poguessin acollir-se a aquesta institució. Cal ara recordar que el dia del debat de presa en consideració de la mateixa, el passat 29 de maig, el nostre grup parlamentari, el mateix dia, al matí, havia entrat a tràmit la Proposició de llei que ara discutim amb la clara voluntat, no de respondre o no de contradir, sinó de complementar la seva iniciativa legislativa, i d'altra banda també, amb la clara voluntat d'evitar qualsevol mena de dilació en el procés d'equiparació de drets entre les parelles de persones del mateix sexe i les de sexe diferent. També és cert, i així ho vam dir aquell dia, que nosaltres estàvem i estem treballant aquesta qüestió des d'un punt de vista més global, en el marc d'un procés més ampli de modernització del nostre dret de família; un procés que s'ha treballat des del nostre

grup parlamentari al llarg d'aquesta legislatura a nivell intern però que ha de tenir continuïtat en la propera legislatura. Per tant, és cert i pensem que aquest desenvolupament global del dret de família permet encara aquesta qüestió de forma molt més transversal, no només amb aspectes estrictament vinculats amb el matrimoni, sinó amb aspectes vinculats, doncs, amb successions i altres qüestions dins l'àmbit del dret privat. Però que vam recollir el guant, vam recollir el guant perquè entenem, doncs, que cal avançar amb el procés d'equiparació, que cal fer-ho de manera definitiva, i per tant, doncs bé, vam voler evitar qualsevol acció política que pogués ajornar el debat en aquesta qüestió.

Així, amb voluntat complementària, i amb l'entrada a tràmit per part del Grup Demòcrata de la Proposició de Llei d'unions civils s'iniciava la que podríem denominar la segona fase del procés. Una fase, que conclourà, potser provisionalment, mai es conclou res a la vida, ni a la vida política ni a la vida personal, però que en tot cas conclourà avui, aquesta segona fase, almenys pel que fa a la tramitació legislativa en seu parlamentària, si aprovem el text que ara estem sotmetent a discussió.

En el debat de presa en consideració de la Proposició que ara discutim ja vam avançar quins eren els principals aspectes de la nostra proposta, així com la justificació de la nostra opció política. Recordem-ho breument.

El text proposat estableix la figura de les unions civils entre persones del mateix sexe, amb els mateixos efectes que el matrimoni, -amb els mateixos efectes que el matrimoni-, així, s'opta per definir una nova institució, la unió civil, que té com a finalitat l'admissió del casament, -del casament-, de persones del mateix sexe amb igualtat d'efectes respecte del matrimoni entre persones de sexe diferent. Una opció, -i així ja ho vam manifestar en els anteriors debats que hi han hagut al voltant d'aquesta temàtica-, una opció que s'encabeix plenament, segons el nostre criteri, en el que estableix la Constitució i que constitueix un pas decisiu, un pas de gegant, ha dit la Sra. Mariona González, en el reconeixement de la igualtat de les persones i en l'eliminació de motius de discriminació en la matèria que ens ocupa.

Cal també dir que el treball parlamentari dut a terme per la Comissió Legislativa de Justícia i Interior, de la que no formo part, però he tingut el privilegi i l'honor de participar en el treball d'aquesta Comissió en relació a aquesta qüestió, el text ha millorat notablement; tant les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, -que vull agrair sincerament-, com les que hem presentat el nostre grup, que també, Sra. Mariona pretenien resoldre el

problema de l'adopció, no intenti patrimonialitzar aquell dubte que nosaltres vam expressar aquí amb el nostre plantejament inicial d'adopció. Nosaltres amb les nostres esmenes ja vam dir que teníem dubtes de constitucionalitat en relació a aquest àmbit i preteníem resoldre-ho. Potser sí que és cert que finalment la seva proposta es mostrava més eficaç que la nostra, i no hem tingut cap problema en reconèixer-la. Però no intenti patrimonialitzar, potser sí l'esmena, però no la voluntat de resoldre aquesta qüestió.

Doncs bé, cal reconèixer que aquestes esmenes presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, com les que hem presentat nosaltres mateixos han permès millorar el text inicial de manera molt significativa; i també ha influït de manera molt rellevant en aquesta qüestió el fet que els tres grups parlamentaris hagin facilitat de manera molt activa les necessàries transaccions per arribar a un resultat final que nosaltres considerem molt satisfactori. A la vegada haurà estat també molt positiva la participació de Govern en aquest àmbit o en aquesta qüestió expressada no només en els dos criteris elaborats en relació a les dues proposicions de llei relatives a aquesta matèria, uns criteris fortament impregnats d'esperit constructiu, però a la vegada, la col·laboració del Govern ha anat més enllà i s'ha estès des del Ministeri de Justícia doncs, amb una àmplia bona disposició per tal de concretar determinats canvis en la Llei del registre civil, així també amb la Llei d'adopcions per tal de fer efectiva l'aplicació de la Proposició de llei que ara examinem en uns terminis de temps raonables.

Per tant, els tres grups parlamentaris més Govern han demostrat fins allà on l'àmbit de l'acord ha sigut possible, un esperit de col·laboració intens, fructífer, i que jo crec que es tradueix amb un resultat final del text legislatiu que ara examinem, doncs, excel·lent. No l'excel·lència, segurament és molt difícil, però bé amb un treball molt notable. No s'ha acabat d'arribar l'acord amb un aspecte, amb un aspecte, només diria que amb un aspecte, però jo diria que per la resta bé, el producte legislatiu que ara examinem, doncs, bé, presenta una solvència i una capacitat d'equiparar drets.

Nosaltres, des del principi vam assegurar que ens comprometíem a aquest procés amb la voluntat d'arribar al màxim nivell d'equiparació de drets, I penso que aquest objectiu així s'ha aconseguit. El Sr. Barcia semblava més escèptic en relació a aquesta qüestió, ha parlat d'un plantejament una mica més esbiaixat, però penso que des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, lamentant la diferència que hi pugui haver en relació a la qüestió merament nominal, ha reconegut aquest pas de gegant que hem

fet conjuntament, que hem fet conjuntament a demés.

Com es desprèn de l'informe presentat pel ponent, amb una certa vehemència fins i tot, però com es desprèn d'aquest informe, i si els altres grups parlamentaris m'ho permeten, hi haurà hagut acord, com dèiem, en tot excepte en el nom que rep la institució que regulem. Ja s'ha dit, d'altra banda, des del nostre grup parlamentari ja vam afirmar en el debat de presa en consideració que teníem dubtes -ja ho he dit- sobre l'encaix constitucional -també ho ha dit la Sra. Mariona González- del procediment d'adopció inicialment proposat en relació a les parelles homosexuals; confirmats aquests dubtes, ens vam preocupar per aquests dubtes i els vam confirmar, cal dir que, amb la col·laboració dels altres grups parlamentaris, insisteixo, dels altres grups parlamentaris, els uns presentant una esmena que millorava la nostra i els altres facilitant... -l'altre grup-, facilitant la transacció, hem acabat definint un text que estableix una única via d'adopció, comuna a les dues modalitats de parelles.

En relació a la qüestió del nom, només ens queda insistir en el que, segons el nostre criteri, en què segons el nostre criteri existeix en aquesta matèria un elevat grau de llibertat del legislador, dins del marge que permet la Constitució, insisteixo, dins del marge que permet la Constitució per adoptar aquelles decisions que consideri més convenientes, en el marc d'un procés de canvi gradual -i Déu ni do el grau que hem superat- i d'acord sempre amb l'estat de l'evolució de la percepció i de la consciència social en cada moment. *"El legislador, dèiem en el debat de presa en consideració, i cito textualment, pot optar per regular aquestes situacions mitjançant una institució o una figura nova, sense que això suposi cap violació del principi d'igualtat establert a l'art. 6 de la Constitució, ni tampoc de cap altra norma constitucional. I menys encara si aquesta figura s'equipara pel que fa als seus efectes al matrimoni, diferenciant-se només pel nom que rep."* (final de citació).

D'aquesta manera, el principi d'igualtat recollit a l'article 6 de la Constitució resta segons el nostre criteri invulnerat; com dèiem també en l'esmentat debat de presa en consideració, i torno a citar, *"el (referit) principi d'igualtat és un precepte jurídic que permet valorar la legitimitat constitucional de les normes i dels actes i és (a la vegada) també un principi inspirador de l'acció de l'Estat, com estableix l'art. 1.2 de la pròpia constitució; això és, un principi que ha regir l'actuació del legislador quan desenvolupa el seu programa legislatiu, amb mesures que es van adoptant progressivament, d'acord amb les necessitats i la consciència social de cada moment."* (final de citació).

En definitiva, Sres. i Srs. consellers, el nostre grup parlamentari considera que la decisió adoptada en relació a la denominació d'unions civils és perfectament legítima i, a més, cal remarcar que és compartida per diferents països de l'entorn europeu tots ells sotmesos a la jurisdicció del Tribunal Europeu dels Drets Humans; una decisió que, a la vegada i segons el nostre criteri, és la més adequada a la nostra realitat social. Finalment, també volem esmentar que amb l'aprovació del text que ara examinem i ho hem dit diverses vegades, no només ho he dit jo sinó el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, es produeix un pas decisiu endavant en l'equiparació de drets entre les diferents modalitats de parelles.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el Sr. Toni Martí, Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet doncs a valoració del Consell General la Proposició de la Llei qualificada de els unions civils i de modificació de la Llei qualificada de matrimoni del 30 de juny del 1995.

Tal com ja exposava Govern en virtut del seu criteri, la Proposició de llei que ens ocupa té com a finalitat -i això és més que rellevant- igualar l'estat civil de les persones de sexe diferent que han contractat matrimoni civil amb les persones del mateix sexe que també s'han casat mitjançant la formalització d'una unió civil que té els efectes idèntics als del matrimoni.

D'altra banda, també se'ls reconeix el dret a fundar una família d'acord amb les disposicions de la Llei qualificada del matrimoni i a més a més, se'ls dona la possibilitat que és de rebut i que és de justícia i així ho va dir el Govern amb el seu criteri de poder adoptar amb les mateixes condicions les parelles homosexuals i les parelles heterosexuales.

Jo penso que avui no ens donem compte del gran pas endavant que estem fent. Jo puc entendre, i amb tot el respecte, amb tots els assistents avui aquí puc entendre les diferents intervencions. Però entendran Srs. consellers que quan es parla de democràcia de fets, vostè en feia referència a democràcia de fets o democràcia de paraules, els que avui fem la democràcia de fets som els Demòcrates per Andorra. Perquè amb tot el respecte degut, amb tots els grups parlamentaris, amb l'extensió pel que he entès del Partit Socialdemòcrata però també el vot en contra

del Grup Mixt, en definitiva el que estariem fent és que moltes paraules quan la democràcia fes de donar la igualtat de poder fundar una família, de poder assumir adoptar, l'està garantint -en aquests moments- Demòcrates per Andorra.

Dic això, perquè és molt important quan parlem de tals salts qualitatius. Hi ha hagut arreu amb legislacions comparades que no hem fet un salt tant qualitatiu i tant important i s'han fet en diferents fases. No serà degut el cas d'aquest parlament, per dir-ho d'una altra manera, si l'Andorra, -que sempre pot ser més integradora-, si l'Andorra integradora, en tot cas, si avui ho és més que ahir és gràcies a Demòcrates per Andorra, perquè Demòcrates per Andorra podíem bé, també, dit... no agafar el guant com diu el president, dir: "Aquest és un tema que no toca" i podríem haver agafat l'actitud de dir hi ha alguna cosa entre nosaltres que no hi estem d'acord, ja sigui a nivell d'adopcions ja sigui a nivell de la paraula, de la denominació de "matrimoni" o "unions civils" i ens hauríem pogut abstenir. Em giro cap a tots vostès, la democràcia, la integració, la democràcia de fets no l'hauríem assumida en aquest parlament.

Les mancances del passat serien avui també les mancances del present. Jo penso... puc entendre-ho tot, ho puc entendre tot, fins i tot puc o no compartir el fet que siguin matrimoni o unions civils, però el que comparteixo de veritat és que el salt qualitatiu és tan important, que és una qüestió de drets, cada vegada que se m'ha demanat la meua opinió sempre he dit el mateix, és una qüestió de drets, i avui, perquè és voluntat dels demòcrates, les parelles homosexuals tenen molts més drets, i n'estic feliç des d'un punt de vista de la integració.

No res és perfecte, el que hagués sigut bastant imperfecte, i jo penso que hagués sigut molt poc il·lusionant, és que nosaltres no haguéssim assumit votant com voten els demòcrates al fet que avui, avui, avui sí que es pot dir, -i després es pot discutir tot- però avui hem fet un pas endavant molt important per aquelles persones homosexuals, i n'estic satisfet, i els demòcrates podem estar contents, perquè l'important a la vida bàsicament és que tothom tinguem els mateixos drets.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a un segon torn d'intervencions.

Per part del Grup Mixt...

No hi ha intervenció...

Per part del Grup Socialdemòcrata, Sra. Mariona González.

La Sra. Mariona González:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Només dir-li al Sr. Toni Martí que com sovint fa, ve a espatllar els debats aquí en aquest Consell, no els ve a arreglar, els ve a espatllar, perquè miri, tot això que vostè ha dit de què la democràcia de fet, l'està garantint DA, jo li puc desmuntar aquí en un moment i a més la gent no sé, crec que vostè avui, els que estan aquí i els que ens veuen per la tele més aviat els està prenent el pèl. S'ha passat de cantonada, avui Sr. cap de Govern, s'ha passat però de cantonada.

Miri, l'haguérem pogut garantir si el dia 29 de maig del 2014 haguessin pres en consideració la nostra llei, que finalment vostès són 22 i evidentment amb aquesta legislatura el que es garanteix tant com el que no es garanteix ha de passar per mans de DA, això no cal ser gaire d'allò per veure-ho perquè són una majoria abrumadora, no? Però si aquell dia 29 de maig haguéssim pres en consideració la nostra proposició de llei, això ja no s'estaria discutint avui, ja s'hauria discutit abans, i finalment el que ha fet DA ha estat anar a remolc, Sr. Martí. Ha sigut anar a remolc. El Sr. Baró ja ho va dir en una de les seves intervencions, i ho ha tornat a dir avui, que en resposta de la nostra proposició de llei van presentar una proposició de llei alternativa. I escolti'm quan parli de DA no pluralitz, aquí hi ha un consellera que cada vegada que es parla del matrimoni, doncs no ve o marxa. Per tant no pluralitz i no digui aquestes animalades que ha dit vostè avui.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata, alguna intervenció...

Sr. Ladislau Baró.

El Sr. Ladislau Baró:

A veure Sra. González, sí nosaltres, a veure, reconec que la iniciativa de discutir aquest tema concret en aquesta legislatura arrenca de vostè, però no és patrimoni seu, ja ho he dit abans. Nosaltres estàvem treballant el tema dins l'àmbit d'una reforma del dret de família en el qual pensàvem incloure, i de fet, amb l'apartat de successions que ja està en tramitació parlamentària, tots els temes d'equiparació en aquest àmbit estan plantejats, per tant, no intenti patrimonialitzar, ja li he dit abans, la preocupació en

aquest àmbit, però sí que amb la seva iniciativa legislativa sí que van tenir la virtut de desencadenar un debat concret sobre aquesta part vinculada a la unió o al matrimoni entre persones del mateix sexe. Vam recollir el guant però senzillament, a veure vostè sembla que el que li sàpiga greu és que no acceptéssim a tràmit la seva iniciativa legislativa. Miri, això és sobretot una qüestió si volen vostès de honra política o de dir bé, a mi m'hauria agradat que fos la meva proposició de llei que obrís camí cap a la discussió. No ho vam fer amb cap voluntat de dilatar i per això vam entrar el mateix dia un text. Sí que ho vam fer perquè per nosaltres era important, com sempre havíem dit en el debat previ que hi va haver en la seva proposició de llei perquè si recorden havíem estat parlant de fer-ho conjuntament en el marc d'una llei de família, i finalment una certa impaciència seva, potser justificada i lícita, es va portar tirar endavant en solitari aquesta iniciativa. Nosaltres els hi vam dir, la qüestió del nom no la podem compartir, però compatim completament la qüestió de l'equiparació. Vostès van optar unilateralment per plantejar la qüestió del nom, i a partir d'aquí nosaltres no vam contestar, però sí vam complementar el procés amb la nostra iniciativa legislativa. Ja li he dit abans, no amb la voluntat de contestar però sí amb voluntat d'evitar, de continuar amb el procés. També ens ha dit abans, bé home clar, és que vostès la majoria conservadora...bé, escolti, no tant conservadora, no tant conservadora perquè com vostè ha reconegut hem fet un pas de gegant. Ens hem situat en uns paràmetres que en molts països, com he dit abans, de l'entorn europeu ja estan instal·lats, i països que estan sotmesos com dèiem abans a la jurisdicció del Tribunal Europeu i que per tant, des del punt de vista de l'encaix dins dels esquemes constitucionals i de drets humans, funcionen perfectament i per tant, no estem en una situació estrambòtica ni en una situació excèntrica, estem en una situació perfectament homologada.

Miri nosaltres legítimament hem optat per quedar-nos aquí, per arribar gairebé fins al final. Pensem que dins de la societat andorrana, una societat força plural i no es pot titllar el posicionament de Demòcrates per Andorra dins de l'espectre més conservador de la societat andorrana. Ja li asseguro jo, ja li asseguro jo i vostè també ho sap. El que passa és que és molt fàcil segons com atribuir l'etiqueta aquesta de la majoria híper conservadora, no ha dit híper conservadora però la de la majoria conservadora de DA. Podíem, i ho ha dit el Sr. cap de Govern, podíem haver evitat el fet, vostè ho ha insinuat abans. Escolti, no ho hem fet, i és que a més a més, no el volíem evitar, no el volíem evitar. El podíem haver evitat per una qüestió aritmètica, però és que no el volíem evitar, i no ho hem fet. I a més a

més, hem treballat de cara a avançar fins al final en quant a l'equiparació. I ens hem parat en quant a la qüestió del nom perquè pensem que la percepció social del nostre país, doncs bé encara és un plantejament que genera un cert consens, i nosaltres hem anat a buscar aquest equilibri. És molt més complicat el que hem fet nosaltres que el que han fet vostès. Vostès han anat de cop a una postura de màxims venint d'una del 0 més absolut, i nosaltres hem intentat buscar un equilibri, un equilibri avançant molt, però un equilibri que pensem que té un consens més ampli dins de la societat andorrana. Aquesta també és la feina Sra. Mariona González del polític. No anar del 0 a l'infinit sinó bé, a vegades parar-se una mica abans i entendre que els canvis socials formen part d'un procés gradual. Nosaltres tenim un plantejament, una manera de fer política no pas conservadora, reformista, de canvi gradual i en aquest canvi hem aplicat també aquests criteris. Això sí sabent que estem parlant de drets de persones i hem anat a equiparar estrictament els drets de les persones.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern...

No hi ha intervenció.

Per part del Grup Mixt, alguna intervenció...

Sra. Mariona González, pel Grup Socialdemòcrata.

La Sra. Mariona González:

Gràcies Sr. síndic.

Miri Sr. Baró, m'ha contestat vostè i jo la intervenció l'havia fet dirigint-me al Sr. cap de Govern, i vostè m'ha contestat volent salvar una mica aquest meeting electoral que ha fet ara aquí el Sr. cap de Govern. Perquè aquí ens estan acusant tota l'estona de què presentem proposicions de llei que són electoralistes, però el que acaba de fer aquí dalt el Sr. Martí, ell sí que ha patrimonialitzat absolutament les unions civils i els drets que se li han donat a DA quan no tenia cap d'allò per fer-ho, i per tant doncs vostè ha sortit en defensa d'aquest meeting electoral que ha fet.

Miri, em diu que la majoria conservadora, que han arribat gairebé fins al final. Doncs miri, no han arribat fins al final perquè són conservadors. No hi ha una altra excusa perquè sinó aquesta incoherència tan gran de donar-los-hi els mateixos drets i no nomenar els matrimonis, no pot ser res més que una manera de pensar, un pensament

conservador, perquè si tinguéssiu un pensament com el nostre, nosaltres, vostè m'ha dit abans, diu: "...és que vostès han sortit de zero a una postura de màxims. Escolti'm una postura de màxims per mi és un insult per la gent que està lluitant per aquests drets. Sí senyor, no és una postura de màxims, és un dret com un altre. Tenen els mateixos drets les parelles homosexuals que les parelles heterosexuales. I si es casen, i si se'ls hi dona els mateixos drets són un matrimoni, no són una unió civil, són un matrimoni. (El públic es manifesta fent gestos amb les mans)

El Sr. síndic general:

Demana al públic que s'abstingués de fer qualsevol mena de manifestació d'acord amb el que preveu l'article 55 del Reglament del Consell.

La Sra. Mariona González:

I la percepció social del nostre país, doncs miri, la percepció social del nostre país en d'altres vegades no l'han tingut en compte. Perquè no es pot tenir la percepció social del 100% del país, però el legislador ha de legislar per eliminar qualsevol discriminació. És només el que els hi demanàvem, i no calia que sortís el Sr. Toni Martí fent aquest meeting electoralista. Ja el farà, i ja els hi dirà a les parelles de diferent sexe: "sóc jo el gran protector de la pàtria, aquest que us ha donat tots els drets, aquí ningú més ha tingut res a veure".

No senyor Martí, s'equivoca. I no vam acceptar esperar-nos el que vostès estaven fent del dret de la família perquè ja portàvem sis o set mesos esperant, ja portàvem uns quants mesos d'espera, i veiem que en aquesta legislatura no ens en sortiríem. I legítimament vam presentar la nostra proposició de llei, i vostès si no ho volien parar l'únic que havien de fer és acceptar-la. El que passa és que són vostès els del no. No ens accepten mai cap proposició de llei. L'hagueren pogut acceptar i el mateix resultat que hem tingut avui, l'haguéssim pogut tenir tres mesos a l'avança perquè vostès són 22 i nosaltres som tres més el Grup Mixt que estava amb nosaltres. Però bé no val la pena discutir, la gent té memòria, la gent sap el que es defensa i finalment ja dic, aquí l'únic que no pot fer un legislador és no intentar arribar a la postura de màxims quan precisament és això el que hem d'anar a buscar, la defensa als drets de tots els ciutadans siguin de l'orientació sexual que siguin.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Ladislau Baró, pel Grup Demòcrata.

El Sr. Ladislau Baró:

Sí miri Sra. Mariona González, nosaltres tenim la convicció, anava a dir la sensació però la convicció que en quant a la defensa de drets hem anat fins al final. No hem establert cap mena de discriminació. També tenim la sensació que dins de l'ampli marge que ens ofereix la Constitució en quant a l'hora d'oferir la denominació de la institució que regula aquesta equiparació de drets, doncs bé hem exercit amb llibertat, amb llibertat l'opció que nosaltres hem cregut més convenient, i insisteixo, no estem aquí parlant d'una opció, com he dit abans, estrambòtica ni extravagant ni que no sigui vigent amb les democràcies occidentals, per tant, bé, doni'ns com a mínim el benefici de pensar de què bé, hem anat cap a l'equiparació i d'altra banda doncs bé, estem fent servir una institució que moltes democràcies occidentals consolidades estan fent servir i en els països veïns fins temps ben recents tant a França com a Espanya es feien servir i a Gran Bretanya fins fa poc, però bé, parlem d'Alemanya, parlem d'Àustria i d'altres països, bé, sobretot de l'àmbit centre europeu que fan servir aquest plantejament. Per tant, escolti, no ens culpi aquí com si ara fóssim uns imputadors de no sé quins drets, perquè no és així, hem equiparat drets, hem equiparat drets amb total claredat, amb total claredat i tenim la llibertat per agafar l'opció política que agafem de denominar a aquesta institució d'una manera homologable, homologable.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, Sr. Toni Martí, tenni la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sra. consellera, no se m'enfadi, és que no penso que hagi fet cap meeting. Simplement he dit el pensament del Govern, miri. Quan vostès van fer la proposició de llei, vostè hauria de tornar a mirar quin va ser el Criteri del Govern, i en aquell moment nosaltres també independentment del matrimoni o unions civils vam dir que hi havia un problema al tomb de les adopcions.

Quan va haver-hi la proposició de llei de Demòcrates per Andorra també vam dir el mateix, però hi ha coses que són les que són. Jo puc entendre perfectament... Jo no he vingut aquí ni pujat a la tarima a fer una defensa ni a fer electoralisme simplement a dir que avui s'ha avançat molt des del punt de vista dels drets de les parelles homosexuals, i que això -i penso que no és pas fer electoralisme- això es fa perquè hi ha vint consellers de Demòcrates per Andorra que voten una llei que els dóna aquests drets.

És veritat, no és matrimoni, és unions civils, posseïdors dels mateixos drets que en parelles heterosexuals i se'ls dóna els mateixos drets a nivell de l'adopció, i se'ls dóna els mateixos drets a demès de fundar una família, i això vist que també podien haver fet un vot possibilista, de dir, ja ho farem en una segona etapa. Hauríem pogut votar això, l'únic que he volgut dir és que si avui resulta més que ahir, les parelles homosexuals tenen més drets, serà gràcies, i ja es veurà a la pantalla, als vint vots de Demòcrates per Andorra.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. Mariona González.

La Sra. Mariona González:

Sí, molt petita. Gràcies Sr. síndic.

A veure, vostè Sr. Toni Martí ha pujat a fer el que fa sempre, a fer un meeting allí vagi on vagi els fa contínuament però bé, és igual, deixem-ho córrer, la gent ja el veuen venir quant es puja a la tarima. Però jo només li voldria dir al Sr. Baró, és que jo la meua intervenció a part de què són conservadors i de què no han acceptat la paraula matrimoni i que entenc que hem legislat, s'està legislant de manera discriminatòria, jo no els he acusat de res, és vostè mateix el que ha reconegut que gairebé han arribat fins al final, però gairebé, per tant, no hem arribat fins al final, per tant estem discriminant i es vostè el que ha dit que nosaltres marxàvem a una postura de màxims. Per tant, nosaltres sí que volíem legislar sense discriminar i res més, jo crec que ja no hem de dir res més avui aquí, però ha quedat ben clar qui discrimina i qui no.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Baró, teniu la paraula.

EL Sr. Ladislau Baró:

No, no, jo no he dit que nosaltres haguem arribat fins al final en matèria de no discriminació, precisament és aquí fins on hem arribat fins al final.

On hi ha la discrepància és en el nom, però és que aquest nom, escolti, aquest nom... la diferència de nom evita que hi hagi una equiparació total de drets, l'evita? L'evita? No l'evita, no l'evita, l'equiparació de drets és total, per tant, des del punt de vista de la discriminació bé, nosaltres hem anat a reduir-la fins el màxim. I des del punt de vista del concepte teòric que hi pot haver a l'hora d'establir una gradació a l'hora de definir determinades maneres de concebre les unions entre un home i una dona o entre persones del mateix sexe, doncs bé, hem optat per un nom diferent, des d'aquest punt de vista jo em referia de què podíem haver optat pel nom de matrimoni, i llavors sí que hauríem arribat fins al final conceptual. Però no pas fins al final des del punt de vista de la discriminació. La discriminació des d'avui deixa d'existir, deixa d'existir, però bé, en tot cas jo crec que estem portant ara el debat, - i de seguida acabo Sr. síndic-, a una percepció falsa, perquè vostè ja ho ha dit en la seva intervenció, amb el treball de la comissió el que s'ha fet precisament és unir postures i arribar fins aquesta situació de no discriminació, de manera conjunta. Per tant, jo crec que pot semblar, pot semblar que aquí hi ha hagut en realitat un nivell de discrepància molt elevat quan des del meu punt de vista, des del meu punt de vista aquest nivell de discrepància és molt matisat i és en una qüestió que no afecta per res a la discriminació dels drets.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha intervencions i vist el sentit del manifestat, s'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat si us plau.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

20 vots a favor, 3 en contra i 3 abstencions.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat declaro aprovada la Proposició de llei.

Se suspèn la sessió durant 5 minuts.

(Se suspèn la sessió)

(Són les 20.37h)

(Es reprèn la sessió)

(Són les 20.50h)

(La Sra. Olga Adellach Coma s'incorpora a la sala)

Passem al punt 8 i darrer de l'ordre del dia:

8- Examen i votació del Projecte de llei de serveis de confiança electrònica.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Economia ha estat publicat en el Butlletí número 94/2014 del 24 de novembre.

Intervé per exposar l'informe de la comissió la Sra. Sílvia Calvó Armengol nomenada ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Calvó:

Gràcies Sr. síndic.

El passat 26 de juny va entrar a tràmit parlamentari el Projecte de llei de serveis de confiança electrònica, i en conformitat amb els articles 92 i 93 del Reglament del Consell General, els grups parlamentaris van presentar-hi esmenes a l'articulat. En concret, 40 esmenes: 17 esmenes el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, 10 esmenes el Grup Mixt, i 13 esmenes el Grup Parlamentari Demòcrata.

El Projecte de llei i les esmenes a l'articulat presentades van ser tramesos a la Comissió Legislativa d'Economia el passat 30 de setembre.

La Comissió va iniciar els seus treballs el 10 d'octubre amb la meua nominació com a ponent, i va reunir-se els dies 30 d'octubre i 6, 14 i 20 de novembre, per debatre i votar les esmenes presentades.

De les 40 esmenes presentades: 11 esmenes van ser aprovades per unanimitat, 4 esmenes va ser aprovada per majoria, 21 esmenes van ser transaccionades: 19 per unanimitat, 2 per majoria i 4 esmenes van ser rebutjades.

Així mateix, la Comissió va acordar per unanimitat adequar els aspectes gràfics i de presentació del Projecte de llei, a l'Acord del Consell General sobre l'estructura, el contingut i la forma de les lleis, del 18

d'abril del 2002, i corregir els errors ortogràfics i de referència detectats.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, passem a les intervencions per part dels grups.

Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la consellera Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Fins ara, Andorra només disposava d'una regulació de la signatura electrònica però aquesta no incidia en un terme més ampli com són els serveis de confiança electrònica.

El Projecte de llei que avui debatem fa un pas endavant per incloure, tal com queda especificat a l'exposició de motius, d'altres serveis de confiança electrònica connexos essencials i necessaris per a l'accés i la realització de procediments i transaccions electròniques.

Amb aquesta llei augmentarem la confiança en les transaccions electròniques i que aquestes siguin segures, fiables i de fàcil utilització entre els ciutadans, les empreses i les administracions.

Però quina garantia ens dóna una signatura electrònica, un certificat o un segell?

Per una banda l'autenticitat de la informació del document, també la integritat que la informació continguda no ha estat alterada un cop signat, la seguretat que la persona que ha signat no pot dir que no ho ha fet, i finalment la confidencialitat que la informació xifrada voluntàriament per l'emissor, només permet que sigui desxifrada pel receptor.

El valor legal i, més concretament, els efectes jurídics dels serveis de confiança electrònica depenen del seu correcte disseny i verificació del compliment dels requisits tècnics.

Aquesta ha estat la finalitat de les nostres esmenes, esmenes fetes en positiu on hem aclarit conceptes, on hem introduït un article per assegurar que les persones amb discapacitat també poden tenir aquests serveis dissenyats per a les seves especificitats, i hem pogut aclarir els efectes jurídics i altres aspectes de millora de les signatures, els certificats, els segells i marques de temps o exigències aplicables als prestadors de serveis de confiança qualificats.

No entraré en detall sobretot el que regula la llei. Potser el ministre en la seva intervenció ja ho explicarà, però en definitiva s'ha fet un treball de

transaccions en comissió en positiu que ens determina convençuts a votar favorablement a aquest Projecte de Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. David Rios teniu la paraula.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Bé el Projecte de Llei que avui sotmetem a votació és un projecte de Llei necessari pel país. Es necessitava actualitzar la Llei de signatura electrònica del 2009, per tant, aquesta és una llei que servirà per oferir serveis i donar seguretat jurídica als serveis relacionats amb la signatura electrònica, els certificats electrònics, etc.

És una llei que està adaptada a la legislació europea, concretament al Reglament 910/2014 del Parlament Europeu i del Consell relatiu a la identificació electrònica i als serveis de confiança per les transaccions electròniques del mercat interior del 23 de juliol del 2014, cosa que fa que sigui d'agrair una llei homologada a nivell europeu, i comentar que el nostre grup ha presentat disset esmenes de les quals set han estat unànimement acceptades, vuit han estat transaccionades i dues no han estat aprovades. Les úniques dues que no han estat aprovades vénen relacionades amb un contingut amb el qual nosaltres no estàvem d'acord d'incloure dins d'aquesta llei, que és la digitalització documental. I perquè tothom ens entengui, és com fer una llei de protecció del medi ambient incorporar el dret a la vaga a dits. Nosaltres no hi estem d'acord però bé, posant-hi tota la valoració de la necessitat de què aquesta llei prosperi, hi votarem a favor.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata, té la paraula la Sra. Patrícia Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Avui la creació d'un clima de confiança en l'entorn de l'espai digital és essencial per al desenvolupament econòmic i social d'un país. La desconfiança, en

particular deguda a la inseguretat jurídica percebuda, fa que els consumidors, les empreses i les administracions públiques dubtin a l'hora de realitzar transaccions per via electrònica. Així mateix, quedava palesa la necessitat de regular uns serveis de confiança que donin aquesta seguretat jurídica.

El proppassat dia 16 d'octubre es va aprovar per unanimitat la Llei reguladora de la contractació i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital, i el proppassat dia 30 d'octubre també es va aprovar per unanimitat la Llei del Butlletí Oficial d'Andorra. Dos lleis que necessiten imperativament la regulació dels serveis de confiança electrònica, que avui, vist el suport dels dos altres grups parlamentaris, s'aprovarà.

Aquesta llei s'inspira del Reglament Europeu relatiu a la identificació electrònica i els serveis de confiança per les transaccions electròniques aprovat el mes de juliol. Reglament que dóna resposta a les diferències de tractament jurídic de l'ús de les tecnologies d'autenticació i signatures existents amb l'objectiu final de reforçar la confiança dels ciutadans en les transaccions electròniques, així com facilitar l'eficàcia dels serveis públics i privats.

No podem obviar la importància de les noves tecnologies en les societats actuals, en constant creixement, com a generadors d'ocupació i valor afegit en els negocis electrònics i en el comerç electrònic dins de l'espai digital. Així s'augmenta la confiança de les petites i mitjanes empreses com els consumidors i es fomenta l'ús de serveis i productes de confiança.

Es treballa amb un concepte dual de la seguretat, tot separant els prestadors de serveis qualificats i no qualificats imposant unes condicions de funcionament tècniques i jurídiques més exigents en el primer cas i una supervisió més lleugera per als serveis no qualificats. L'adaptació d'empreses i administracions a aquest marc legislatiu millorarà la seguretat d'autenticació i signatura, les interoperabilitats i les transaccions en l'espai digital.

La legislació fins ara vigent, una llei de l'any 2009, només es regulava la signatura electrònica, sense preveure la resta de serveis de confiança electrònica. Es feia doncs palès regular la resta de serveis de confiança electrònica.

Amb la llei que votarem avui en aquesta Cambra es regula doncs els serveis de confiança electrònica com la signatura electrònica vinculat a una persona física, com el segell electrònic vinculat a una persona jurídica, com el document electrònic entre altres. Es considera document electrònic tot contingut emmagatzemat en format electrònic, en particular, text i registre sonor, visual o audiovisual. Gràcies a

aquesta regulació el text preveu la digitalització documental eina que donarà la possibilitat de substituir els documents en paper, i doncs permetrà la producció de còpies amb el mateix valor que els originals. Així es podrà procedir a la destrucció dels originals sempre que es compleixin les condicions previstes.

Finalment es regulen els prestadors de serveis de confiança electrònica que expedeixen aquests serveis amb les seves obligacions i per donar seguretat jurídica.

El Govern ha de publicar llistes de certificats i dispositius de creació de signatures i segells, per reforçar la confiança en el seu ús. Aquestes llistes ja existeixen avui en dia a la Unió Europea i s'utilitzen per garantir el dret dels ciutadans de fer operacions transfrontereres. Quan vam aprovar la Llei del Butlletí Oficial d'Andorra, el propassat 30 d'octubre, el Sr. Rios tenia un neguit per la no existència d'un registre de signatures electròniques i de segells electrònics. Amb l'aprovació de la llei que ens ocupa avui, queda resolt aquest dubte.

El treball en comissió ha sigut molt constructiu per tenir un text encara més polit i amb més seguretat jurídica.

En aquest sentit, voldria destacar algun canvi que s'ha aportat tot seguint la mateixa filosofia que el Reglament Europeu relatiu a la identificació electrònica i els serveis de confiança per les transaccions electròniques :

En primer lloc, hem adequat la terminologia perquè sigui coherent amb el paquet de lleis relatives a l'espai digital que hem treballat en comissió.

En segon lloc, hem re-formulat i afegit alguns punts per clarificar la llei i no donar possibilitat d'interpretacions.

Finalment, s'ha afegit un article per donar accessibilitat als serveis de confiança electrònica i als productes finals utilitzats en les prestacions d'aquests serveis a les persones amb discapacitat.

Amb l'aprovació d'aquesta llei, fem un pas endavant en la consecució d'un marc regulador en l'espai digital per a les interaccions electròniques transfrontereres entre empreses, ciutadans i administracions públiques. Ara la posta en funcionament de l'e-administració podrà ser desenvolupada gràcies a la seguretat jurídica que dóna aquesta llei de serveis de confiança i l'agilització de l'Administració pública tant esperada podrà ser efectiva.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Demòcrata votarà favorablement el Projecte de llei de serveis de confiança electrònica.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Alcobé.

El Sr. Jordi Alcobé:

Gràcies Sr. síndic.

Seguint les recomanacions de la Sra. Bonet, intentaré explicar el Projecte de llei de serveis de confiança electrònica.

Ningú posa en dubte que la competitivitat de les empreses i dels països passa necessàriament per la implementació de la tecnologia al servei dels ciutadans i de les empreses i de les administracions públiques. Així si els avanços tecnològics han permès millorar l'eficiència i la productivitat de les societats també han posat de manifest que l'accés o no a les noves tecnologies pot ser un factor d'èxit o de fracàs. Per això els estats i les administracions tenen l'obligació de facilitar i promoure l'accés a les noves tecnologies com un servei universal i posar a l'abast de tots els ciutadans i les empreses les noves eines i possibilitats que ofereixen. Renovar-se o morir o bé innovar o desaparèixer, són expressions ja clàssiques que simbolitzen la necessitat d'adaptació i d'evolució que han de fer les empreses, els països i tots els ciutadans i que implica informació, formació i actitud de cara al canvi. Perquè la millor manera de conservar el que tenim és anticipar-nos a riscos i canviar a temps. Una bona mostra és la Llei d'Andorra Telecom votada fa una estona. Per tant, l'evolució tecnològica també ha de fer canviar les regles jurídiques establertes per adaptar-les a noves necessitats i oportunitats. És aquesta la vocació del Projecte de llei de serveis de confiança electrònica. Fa cinc anys, la Llei 6/2009 de signatura electrònica, aprovada l'anterior legislatura establia per primera vegada una regulació dels procediments de signatura electrònica de la documentació. Però el seu abast, com es comentava, es limitava a la signatura digital sense contemplar altres serveis de confiança electrònica com la autenticació de les pàgines web, el xifrat de documents, l'acusar rebut electrònic o el segell de temps i d'empresa. Per això la Llei de serveis de confiança electrònica amplia i adapta el contingut de la Llei de signatura electrònica i la deroga amb l'objectiu de disposar d'una norma completa, moderna, facilitadora, adaptada i homologada a la normativa europea. Per exemple, en la digitalització de documents la llei regula el fet que una empresa o el Govern puguin escanejar un

document lliurat per un ciutadà i l'original es pugui retornar al ciutadà, un cop el funcionari hagi firmat digitalment la còpia escanejada.

Un altre exemple és l'acusar rebut electrònic, que reconeix la validesa legal d'un correu electrònic rebut pel seu destinatari, com pot ser el cas d'identificacions administratives o judicials i de documents privats.

També la llei reconeix la validesa legal del segell de temps, és a dir quan s'inclou la data i l'hora a la signatura electrònica. Això permet generar prova del moment en què existeix la signatura electrònica, imprescindible per al comerç electrònic o l'administració electrònica. O també el segell d'empresa que permet a una empresa fer signatures massives com l'emissió de factures mensuals.

Així doncs aquesta llei afavoreix encara més el desplegament de l'administració electrònica que s'està dissenyant i que presentarà molts avantatges, com per exemple la disponibilitat de l'administració les 24 hores i tot l'any. La facilitat d'accés, els tràmits es podran realitzar en qualsevol moment i a través d'internet amb un estalvi de temps ja que s'eviten els desplaçaments i temps d'espera innecessaris. També optimitzar els costos associats a l'atenció als ciutadans i a empreses que permetrà augmentar la productivitat de l'administració i també la sostenibilitat, ja que l'ús de la tecnologia permetrà estalviar recursos energètics i recursos materials.

I en l'actualitat s'ha iniciat un desplegament de l'administració electrònica per a determinats tràmits com totes les gestions tributàries, consultes al registre de comerç amb un extranet o al registre de vehicles. Els propers mesos s'ampliaran també aquestes gestions per les empreses i es començarà a habilitar tràmits telemàtics pels ciutadans amb un nou portal internet que permetrà realitzar tràmits electrònics amb Govern i també amb els diferents comuns, i amb l'objectiu que en els propers dos anys s'assoleixi una administració electrònica completa tant pel tràmit dels ciutadans com d'empresa. Em resum Andorra tindrà des d'ara el marc jurídic adequat per fer un salt tecnològic amb la seguretat jurídica suficient de cara als seus ciutadans, consumidors i empresaris i que permetrà continuar el camí de l'obertura i de la creació d'oportunitats.

I agraeixo en nom del Govern el suport unànime dels grups parlamentaris per votar aquesta llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció....

Bé si no hi ha cap més intervenció, i si no hi ha objeccions tampoc, proposo l'aprovació del Projecte de llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de llei.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

(Són les 21.08h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877